

Fără acest efect al gazului carbonic, susține Bryson, scăderea temperaturilor medii s-ar fi produs mai curînd și mai brutal, atît sub influența unor cauze naturale, cît și a activității umane: încălzirea cu praf a atmosferei, ceea ce împiedică pătrunderea razelor solare. Începînd cu 1930, efectul de seră al gazului carbonic ar fi fost din ce în ce mai larg compensat de efectul de răcire al prafului industrial, cit și al eroziunii eoliene pe care aratul mecanic și supraîncălzirea

pășunilor în zonele semiaride îl provoacă. Meteorologilor — care consideră explicațiile sale drept insuficient susținute și contestă, în stadiul actual al cunoștințelor climatologice, orice posibilitate de previziune — Bryson le răspunde printr-un argument de bun simț: a desconsidera experiențele trecutului ar fi o lipsă de prevedere dăunătoare. Și atrage atenția asupra semnelor care ar putea indica o nouă schimbare a climatului.

(După Le Nouvel Observateur)

Variola nu mai ucide...

Variola nu mai ucide. Este pentru prima oară în istoria umanității cînd dispăre o maladie. Jean V. Manevy relatează, în revista „L'Express”, spectaculoasa campanie a O.M.S. (Organizația Mondială a Sănătății), dusă în Etiopia, și care a distrus ultimele focare de epidemie.

În incinta austeră a Palatului Națiunilor din Geneva, președintele Adunării Mondiale a Sănătății, sir Harold Walter, anunță celor 500 de reprezentanți ai tuturor popoarelor Terrei „răsunătoarea victorie a O.M.S. împotriva unei maladii de coșmar: variola. De mai multe săptămîni, ea n-a mai ucis nici o ființă umană pe toată suprafața globului. Organizația Mondială a Sănătății — spune sir Harold, a realizat irealizabilul. Ea merită toate elogiile și distincția supremă — Premiul Nobel”.

Privirile celor 500 de participanți la Adunarea Mondială a Sănătății se întorc spre un bărbat mărunt cu ochi mari și negri, dr. Yeye Lyirai Kitaw, profesor de sănătate publică la Addis-Abeba, delegatul Etiopiei. În țara sa, sub conducerea lui, s-a dat marea bătălie împotriva variolei. Ultimele ei cuiburi: douăzeci de cătune ascunse în munții sălbatici care păzesc gurile legendare ale Nilului Albastru.

Variola a făcut, de-a lungul secolelor, sute de milioane de victime. A ucis orașe întregi. A devorat armate. L-a ucis pe Ludovic al XV-lea. Figura mumificată a lui Ramses V îi poartă stigmatul. Boala era fatală pentru un bolnav din cinci. Cînd nu ucidea, variola desfigura. Îi poți recunoaște urmele pe fețele ciupite, întîlnite în piețele din Africa, America Latină și Asia. Ea inspiră teroare, căci nu există nici un remediu... Un remediu nu există, de fapt, nici acum. Variola nu se vindecă decît dacă organismul dispune de anticorpi capabili să reziste la acțiunea virusului. Este rolul vaccinării.

Vaccinul contra virusului variolei, inventat de englezul Jenner, există de două secole. Cu el și-a protejat Bonaparte armata din Egipt. Napoleon III n-a făcut-o, și a pierdut 25 000 de oameni în timpul războiului din 1870. De aproape un secol, toți copiii din Europa și America de Nord sînt vaccinați. Aici, maladia a dispărut.

Totusi, amenințarea epidemiilor rămîne. După al doilea război mondial, accelerarea și multiplicarea călătoriilor aeriene aduceau focarele tradiționale de variolă — Africa, India, America Centrală — la cîteva ore de zbor de marile metropole moderne. Semnalarea unui singur caz de variolă la New York, Stockholm, München sau Londra, sau moartea unui călător într-un spital declanșau adevărate „vinători de oameni” în aceste țări. Era suficient ca un călător să fie purtător de virus, pentru a contamina un oraș întreg. Cu atît mai mult, cu cît vaccinarea nu era întotdeauna obligatorie și nici întotdeauna posibilă. Trebuia, așadar, să-i găsești pe cei cu care a intrat în contact. Moartea unui mexican într-un hotel din New York a provocat o adevărată panică și, în consecință, vaccinarea a opt milioane de americani.

Sediul O.M.S. din Geneva: dr. Henderson (S.U.A.) și Yeye Lyirai Kitaw (Etiopia)

Carnetul galben al O.M.S., — pașaport al vaccinărilor — a devenit obligatoriu pentru a te deplasa de la o țară la alta. La fiecare frontieră s-au instalat controale severe. Viața internațională se organizează ca și cum variola trebuia să fie eternă și ca și cum era inevitabil ca mii de copii africani și asiatici să continue să moară.

În mai 1958, la Geneva, delegația sovietică propune, pentru prima oară, o acțiune internațională concertată. Ideea este împărtășită de O.M.S. Abia în 1969 este, însă, lansată cu adevărat ofensiva. Laboratoarele farmaceutice pun la punct vaccinuri stabile, capabile să reziste climatului tropical. S-au inventat „revolvere” vaccinatoare și injecții rapide. La Geneva, O.M.S. recrutează o armată de 500 tehnicieni internaționali care vor pregăti 200 000 de tehnicieni naționali. În fruntea lor, un american flegmatic de 47 de ani, dr. Donald Henderson, specialist la Centrul de boli tropicale din Atlanta (Georgia). Sute de milioane de doze de vaccin sosesc cu avionul la Geneva. Un dispozi-

tiv logistic este pus la punct, pentru ca, oriunde în lume, echipele care vaccinează să fie aprovizionate cu regularitate.

Coioane de camioane, jeepuri, elicoptere pornesc la drum. Cămile, elefanți, măgari preiau ștafeta pentru a transporta oameni și materiale în zonele greu accesibile. Se trasează hărți ale regiunilor care n-au fost niciodată vizitate de vreun medic. Echipele consumă zeci de tone de hîrtie pentru a-și întocmi planurile, statisticile. Nici o comunitate umană, oricît de mică ar fi, nu trebuie să scape de vaccinare și, apoi, de supraveghere.

Primele succese sînt înregistrate în 1973, în Brazilia — în Amazonia —, în America Centrală. O.M.S. declară: „Nu mai există nici un singur caz de variolă în aceste țări”. Puțin cîte puțin, zonele „eliberate” se extind în întreaga Africă, în sudul Saharei. Apoi, în furnicarul uman din Asia de sud-est. Aici ofensiva este condusă, de la New Delhi, de o tînără franțuzoaică, dr. Nicole Grasset, de la Institutul Pasteur. Ultimul caz constatat este înregistrat la 16 octombrie 1974, în Pakistan; la 6 aprilie 1975, în Nepal; la 24 mai, în India; la 16 octombrie, în Bangladesh.

Începutul lui 1976... Ultimul focar de infecție rămîne Etiopia: 50 de sate, în nord, și o mină de nomazi în nisipurile de la Ogaden. Armata franceză trimite la Djibouti trei elicoptere, 20 vehicule și 45 de oameni. Echipa vaccinează tot ceea ce mișcă pe o rază de 200 km. Aceeași acțiune o întreprind sudanezii și kenienii în nordul și sudul Etiopiei. La sfîrșitul lui aprilie, variola e încercuită în 20 de sate de munte, de-asupra gurilor Nilului Albastru. Etiopienii trimit 1 000 de oameni, 15 consilieri internaționali, 170 de vehicule, 5 elicoptere și un avion. În fața acestei desfășurări de forțe, sătenii se întrebă: „Cine ne atacă, la 40 de ani după invazia lui Mussolini?” Echipele sînt primite cu focuri de armă. Un elicopter este doborît. Se modifică tactica. Se trimit în recunoaștere grupuri de studenți, recrutați dintre cei 50 000 trimiși, în urmă cu doi ani, în cadrul campaniei de educare a locuitorilor de la sate. Cu ajutorul lor, medicii pot să pătrundă pînă în cele mai izolate case („tukuls”).

În mai puțin de zece ani, ansamblul operațiunii n-a costat colectivitatea internațională decît 110 milioane de dolari. Mai puțin decît ceea ce cheltuiau, într-un singur an, numai Statele Unite pentru a-și proteja teritoriul contra virusului venit din afară.

La sediul O.M.S., din Geneva, domnește entuziasmul. Se speră, mai ales, ca, strategia fiind pusă la punct, miile de echipe de sănătate, care au vinat maladia în lume timp de zece ani, să nu fie demobilizate. Sînt vizate alte flageluri, în special paludismul, care a lovit un miliard de ființe umane. Acum cîțiva ani, această boală în ofensivă pe înaltele platouri etiopiene a făcut 200 000 de morți, în numai două luni. Anul trecut, India a înregistrat 8 milioane de cazuri și a cheltuit 60 la sută din bugetul său pentru sănătate, în scopul stăvilirii maladii. Problema nu este, însă, de loc aceeași cu cea a variolei. Paludismul este transmis printr-un parazit vehiculat de un țîțar. Pentru a-i veni de hac, trebuie să se schimbe în întregime mediul înconjurător.

„Operațiunea variolă” a distrus un virus care nu poate trăi decît în organismul uman. Nu mai există purtători și nici bolnavi.

Vor mai fi, însă, necesari — afirmă O.M.S. — încă doi ani de precauții, pentru a controla dacă n-a mai rămas, totuși, vreun caz izolat nedetectat.

(După L'Express)

DIN ISTORIA

CONTRASPIONAJULUI FRANCEZ

„Servicii speciale” (1935 – 1945)

(12)

Pentru că nu putea oferi o certitudine, Abwehr-ul lăsa înaltului Comandament German și Fuhrer-ului posibilitatea să se aleagă între diferite ipoteze. Hitler a reținut ipoteza care răspundea cel mai bine dorințelor sale — altfel spus, aceea care împiedica cel mai puțin realizarea proiectelor sale. Aproximativarea Maltei și a Cyrenaiicii aveau avantajul de a fi atit obiective plauzibile pentru o debarcare, cit și acela de a nu tulbura strategia sa în est.

Orbit de ura sa față de Anglia, Darlan a acceptat cu plăcere — ca și cel de-al doilea Birou al său — ideea comodă a aprovizionării Maltei: în gindirea sa, prost orientată, ea confirma insuficiența mijloacelor Alianților pentru a încerca deschiderea unui nou front. La 7 noiembrie, dimineața, el a interpretat în acest sens situația în Mediterana și colaboratorii săi, în frunte cu Dupré, au informat Abwehr-ul. Reacția germană a venit prea târziu. Insuficientă. Era cotitura războiului. Cotitură și pentru Abwehr și șeful său. Pe măsură ce Germania se va îndrepta spre destinul său și va constata caracterul ireversibil al înfringerii sale, ea va căuta vinovați. Ceasul lui Hitler nu venise încă. Sosise, însă, ceasul lui Canaris.

În timp ce Africa de nord cădea în miinile Alianților, substanța vitală a Germaniei se scurgea printr-o plagă deschisă, de 2.500 km, pe frontul de est. Era prea mult!

Responsabilitatea șefului Abwehr-ului va fi denunțată cu o violență ale cărei proporții exprimau amploarea eșecurilor.

Cine ar putea pleda cauza unui serviciu care, mai întâi, n-a aflat secretele operației Torch? Nici chiar Keitel, care știa în ce măsură Canaris a denunțat slăbiciunea italiană și s-a opus la extinderea conflictului în est. Izolat, atacat din toate părțile, Keitel își vedea creditul său și cel al „casei” dispărind sub loviturile naștilor. În februarie 1944, influența partidului va triumfa asupra armatei și Hitler

va demite pe Canaris din funcțiile sale.

Oficiul Suprem al Securității Reich-ului — R.S.H.A. — va absorbi Abwehr-ul. Citeva luni mai târziu, duminică 23 iulie 1944, Schellenberg, tinărul șef SS al noului serviciu de informații al Reich-ului, îl va aresta în reședința sa din Schlachtensee. În zorii zilei de 9 aprilie 1945, Canaris va fi spinzurat la Flossenbürg.

Cotitură a războiului, cotitură pentru Axă, cotitură pentru Abwehr, acest 8 noiembrie 1942 este o cotitură a vieții noastre.

Pînă atunci, serviciul nostru, moștenitor al celui de al 2-lea Birou S.R. — S.C.R. (Serviciul de Informații — Serviciul de Centralizare a Informațiilor) din timp de pace și al celui de-al 5-lea Birou din timp de război, a putut funcționa cu mijloacele sale obișnuite de cercetare. „Firele” lăsate la Paris au fost repede racordate la Vichy. Singura noutate, importantă este adevărat, este adăugarea rețelei implantate în zona ocupată.

Problema noastră actuală constă în transferarea în afara Franței, în profitul comandamentului operațional, a centrului de recepție și de exploatare a muncii noastre. Lucrul este indispensabil continuării războiului. Pe planul S.R., Rivet va trebui să regăsească o metodă a cărei semnificație îi scapă în acest moment.

Pe planul C.E. (contraspionajului), înainte de a părăsi Franța pentru a negocia cu Alianții locul și responsabilitățile serviciului meu, trebuie să pun la punct cu camarazii mei S.M. (din Securitatea Militară) și T.R. (Lucrări Rurale) noua firmă a muncii noastre clandestine. Vreau să fac bilanțul nevoilor lor și să asigur permanența legăturilor lor cu mine. În seara zilei de 12 noiembrie îi regăsesc pe Bonnefous și Verneuil la Chamalières. Fața prietenilor mei s-a destins. De această dată e clar. Misiunea noastră rămîne tot cea prevăzută, dar nu mai este tributară riscurilor unei situații militare, disperată

în metropolă și confuză în Africa Neagră Franceză. În Franța, ea se situează la nivelul unei organizații de rezistență. În Africa eliberată și în armată ea trebuie să-și regăsească semnificația națională.

Ne repartizăm sarcinile: Bonnefous va pregăti serviciul clandestin al Securității Militare în vederea eliberării. Aceasta implică o legătură permanentă cu Rezistența. Cu ajutorul lui Michel Flandin, profesor la liceul din Clermont, se va pune în legătură cu Raymond Aubrac din grupul „Eliberarea”, așa cum, la Marsilia, Guiraud și Jonglez sînt în legătură cu Chevance din grupul „Lupta”. Verneuil trebuie să transfere sediul central al T.R. (Lucrări Rurale) din Marsilia la Isoire. Voi putea să-l contactez mereu prin intermediul prietenilor noștri, căpitanul Kercherve, comandant la jandarmerie, și dr. Raubille.

Activitatea posturilor T.R. trebuie orientată asupra noilor instalații ale Abwehr-ului și R.S.H.A. în zona liberă. Fără îndoială, va trebui remaniată organizarea T.R. în funcție de această extindere a dispozitivului inamic. Mie îmi revine sarcina de a face să funcționeze și

de a coordona acest ansamblu cu Africa Neagră Franceză, pentru maximum de eficacitate.

Mă gîndesc să plec la sfîrșitul lunii noiembrie. Mă culc la Raggio, în Vichy. Este ora 22 și Chenevier este acolo. Îmi spune că Buffet, directorul serviciilor poliției criminale, lucrează cu Bömeltburg la epurarea zonei libere. Chenevier are o copie a unei liste de suspecți prevăzuți a fi arestați: pe ea mă aflu și eu la loc de frunte, cu numele meu și cu pseudonimul Perrier; mai figurează Rigoud, Johannes, Hermann și alți citiva. Nu mai sînt impresionat pentru asta, dar îi mulțumesc lui Chenevier.

La 16 noiembrie îmi iau rămas bun de la Revers. Îi dau toate asigurările în legătură cu contactele pe care le vom menține la O.R.A. (Organizația de Rezistență a Armatei), cu organizațiile de rezistență. La începutul lunii decembrie, Bonnefous, Verneuil și Mercier îl vor vedea de mai multe ori pe Aubrac și, împreună, vom merge la Lyon unde-l întîlnesc pe Emmmanuel d'Astier de la Vigerie, la 23 decembrie 1942. Acesta, conștient de importanța demersurilor camarazilor mei, va propune trimiterea lui Revers la Londra.

În primele zile din ianuarie 1943, Bonnefous și Mercier organizează o întîlnire la Vichy între Aubrac și Revers, apoi la Royat cu generalul Frère, care se va declara de acord cu acest proiect. Aubrac se va ocupa de organizarea plecării cu avionul a generalului Revers. Motive care-mi scapă, însă, au împiedicat realizarea acestei călătorii. Revers a fost iritat și decepționat. Cînd, la 14 ianuarie 1943, îi voi confirma din Alger, prin radio, acordul lui Guiraud pentru venirea lui în A.F.N., via Londra, Revers va declina această invitație argumentînd trimisului meu, căpitanul Mercier, prin aceea că dorește să continue în Franța organizarea O.R.A. Va menține acest refuz și la 5 februarie 1943 cînd, prin intermediul unui alt emisar, Michel Thoral, eu i-am retransmis acest ordin (difícil obținut) din partea generalului Guiraud.

Odată cu trecerea timpului,

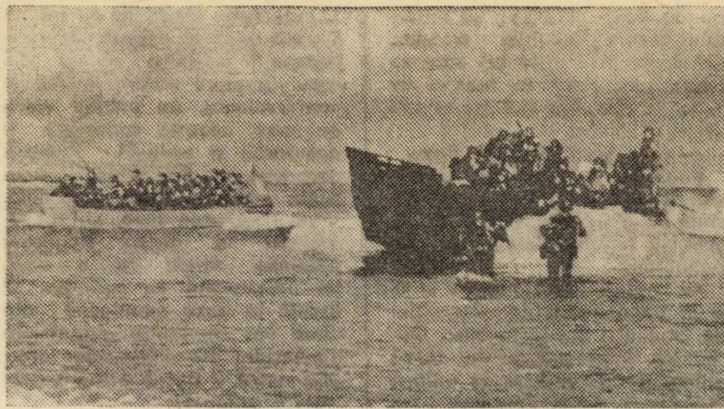
Generalul Giraud (dreapta) și amiralul Darlan la Alger, în noiembrie 1942

sînt sigur că Revers a lăsat să-i scape ocazia de a realiza o adevărată și eficientă unitate de acțiune în Franța. Cine știe, totuși, dacă, cu spiritul suplu și realist ce-l caracteriza, el n-ar fi atenuat, dacă nu chiar evitat, conflictul dintre Giraud și de Gaulle, care se amplifică. În ce le privește, serviciile mele se vor strădui să mențină și să amplifice legăturile lor cu Rezistența, a cărei imagine, la sfîrșitul anului 1942, ne-a apărut mai bine structurată. În afara organizațiilor „Lupta” și „Alianța”, cu care aveam legături comune, precum și „Eliberarea”, cu care am stabilit contacte, considerăm necesar să-l întîlnim pe generalul de Lestrain, pentru a studia împreună participarea noastră la securitatea armatei secrete, al cărei șef este.

În numele lui Verneuil, căpitanul Mercier va discuta cu el de mai multe ori la Bourg-en-Bresse despre această problemă. La sfîrșitul lunii aprilie 1943, i-l va prezenta pe Olleris. La 10 mai 1943, tot Mercier va organiza o conferință de trei ore la care vor participa de Lestrain, Olleris și el însuși. Va fi pusă la punct o colaborare efectivă între Armata secretă, Organizația de Rezistență Armată și serviciile noastre de contraspionaj (Securitate militară clandestină și Lucrări Rurale). Din nefericire, o lună mai târziu, această mișcare salutară spre unitate va fi brutal oprită. Cei doi animatori ai săi, șefii organizațiilor militare secrete, de Lestrain, șef al Armatei secrete (A.S.), și Frère, șef al O.R.A., vor fi, pe rînd, arestați de Gestapo la 9 și, respectiv, 13 iunie.

La 27 noiembrie aflăm despre sfîrșitul tragic al armatei de armistițiu. O încercare a Wehrmacht-ului de a pune stăpînire pe Toulon, și flota ancorată în radă se autoscufundă. Amiralul de Laborde a refuzat să se supună lui Darlan și să vină la Alger. Sînt ocupate, fără dificultate, cazărmlle în care soldații noștri sînt condamnați la inactivitate. Armele sînt confiscate. Cîteva echipamente sînt camuflate. Unele drapele sînt arse, altele ascunse. „Demobilizarea” pe care Verneau și Olleris sperau s-o poată „realiza în mod concret”, salvînd în interesul Rezistenței tot ce mai putea fi salvat, nu mai este decît o distrugere jignitoare ordonată de Hitler.

În noaptea de 28 spre 29 noiembrie 1942, între două patrulle ale Feldjandarmerei, traversăm frontiera. Cel care ne a-jută s-o traversăm, un spaniol recrutat de Ramontaxo, ne conduce la gara din Puigcerda. Ascunși în tenderul unei locomotive, ajungem la Ripoll, disdimineată. E frig. O inghițitură de rom ne mai întărește. Ascunși într-un depozit de cărbune din gară, așteptăm trenul care ne va conduce la Barcelona. Că-lăuza noastră ne-a înminat fiecărui un tichet de tren. Ne despărțim pentru a urca în vagoanele asediate de o mulțime gălăgioasă. Mă așez într-un colț și mă prefac că dorm pentru a evita să răspund vecinei mele care ține pe genunchi un coș din

Tipuri de nave pentru debarcare, experimentate la Fedala

care se zărește creasta sîngerie a unui cocoș. Doi carabinieri urcă în tren și traversează cu-luarul. Închid ochii și aștept să se întîmple ceva. Dar nu se petrece nimic. Sosim la Barcelona și, de la distanță, ne urmăm ghidul. Ajungem pe niște străzi înguste la o clădire. Nu consumăm decît niște lichior de ananas, deși n-am mîncat și n-am băut de la plecarea noastră din Tour de Carol. În timpul nopții sosește un spaniol care ne ia cu mașina pentru a ne conduce la consulatul general britanic.

Primirea pe care ne-o face consulul Farquhar este cordială. Un tînăr atașat ne explică în franceză că, din acel moment, sîntem sub responsabilitatea autorităților engleze. Trebuie să ne ferim să facem vreo imprudență și să evităm să atragem atenția poliției spaniole. Sîntem în ajunul plecării noastre spre Madrid. Larquier va primi un sprijin decisiv din partea consulului pentru instalarea postului nostru T.R. 125 și pentru trimiterea curierului nostru pînă la Londra sau Alger. În august 1943, el va fi secondat de Hector Ramontaxo care va reuni la Barcelona filierele catalane de trecere; Jean-Louis Vigier este animatorul uneia dintre ele. Toate aceste organizații de trecere au recurs la bunele oficii ale jandarmeriei, îndeosebi ale celei din Saillagouse și ale șefului său, Botet. Pastorul Leblond este antena noastră în enclava spaniolă din

Llivia. Datorită lui Ramontaxo, serviciul nostru va beneficia de cîteva prețioase puncte de sprijin în poliție și în serviciile speciale spaniole. Aceste mijloace excepționale vor completa o solidă infrastructură a H.C. (Honorable Correspondent) instalați la Barcelona: Fort, Buscail, Pellerin, Bouyat, Canal și mulți alții. La Madrid, m-am instalat într-un confortabil apartament al primului secretar al ambasadei Marii Britanii.

— Nu trebuie să riscăm să compromitem ambasada și nici organizația noastră. Dacă doriți să vă întîlniți cu anumite persoane, îmi va face plăcere să le primesc aici.

Este incîntător eufemismul acesta care mă face să diger mai ușor faptul că activitatea mea este controlată, precum și dulcea mea claustrare. În seara zilei de 15 decembrie 1942, deghizați în canadieni evadați, intrăm în Gibraltar.

Reprezentantul Intelligence Service-ului, comandantul Codrington, ne urează bun venit și ne instalează în fortăreață. Activitatea aeriană este intensă. Din minut în minut, pista de zbor apare în întuneric: mii de proiectoare o scaldă în lumină pentru a primi sau a lăsa să plece cîte un avion.

Surde detonături de mine submarine zguduie, din cînd în cînd, portul. Orașul este liniștit, iar piețele sînt pline de produse spaniole.

Parașutiști englezi, înainte de a pleca spre Africa de nord, vopsindu-și fața în negru, pentru a nu fi recunoscuți

A doua zi, Villeneuve și Le Boucher zboară spre Alger.

— Ce trebuie să-i spun lui Rivet despre intențiile dumitale? mă întrebase colonelul.

— Plec la Londra. Mă voi întoarce la Alger îndată ce voi putea.

La 19 decembrie 1942, ora 1,45, eu și Ronin ne urcăm la bordul unui bombardier. Ponia va sosi la Londra două zile mai târziu.

Cîte ora 11,00, ajungem la Hendon, unde un imens unchi Tom — dl Green —, adjunct al lui Bill Dunderdale, ne întîmpină cu un suris larg. Fără formalități, ieșim de pe aeroport, iar mașina sa ne duce pînă la Londra. Cîteva clipe mai târziu, sîntem în biroul lui Bill. Îmbrățișări, felicitări. Ronin mă părăsește și pleacă spre hotel. Eu m-am instalat la Hyde Park Hotel. Cinez împreună cu Bill la familia Green. Vorbim despre Franța, despre A.F.N. Unchiul Tom mă conduce la hotel unde, extenuat, mă prăbușesc pe pat. A doua zi, înainte de a ajunge în birourile de la Intelligence Service, fac un tur într-un magazin de confecții. Îmbrăcat, bine odihnit și bucuros îmi regăsesc colegii mei englezi. Împreună cu mine, Dunderdale rezolvă problemele imediate referitoare la serviciul meu în Franța: aprovizionare și legături. Cu Cawguill punem la punct munca în comun a contraspionajului în Africa și în exterior. Generalul Menzies, pe care-l solutasem dimineața, mă asigură de sprijinul total al serviciilor sale. Seara, iau masa cu el și cu sir Claude Dansey (adjunctul lui Menzies). Curios personaj acest sir Claude, eminența cenușie a Intelligence Service-ului, fără nici o indoială. Menzies îl tratează cu deferență. El vorbește cu autoritate. Convorbirea ajunge repede la atitudinea noastră față de gaulliști. Ambii sînt ușurați cînd le vorbesc despre necesitatea de a unifica mijloacele noastre.

Dansey mă interoghează: „Ce credeți despre situația în A.F.N. și despre Darlan?” Nu știu ce să răspund și eschivez spunînd că dispun de foarte puține informații pentru a-mi exprima părerea. Atunci, conversația noastră capătă o alură tehnică în care expun concepția mea și organizarea serviciilor mele. Două puncte ne apar esențiale și necesită juxtapunerea mijloacelor noastre: centralizarea informațiilor contraspionajului și intoxicarea inamicului. O linie radio directă, independentă de oricare alta, va lega serviciile mele de cele ale lui Cawguill, între Alger și Londra. Aceasta va fi **Cub-Minor**. Ea a funcționat zi și noapte, din ianuarie 1943 pînă în august 1944. Un serviciu special va fi creat la Statul major al comandamentului Aliat pentru stabilirea planurilor de intoxicație destinate să înșele inamicul. În colaborare cu Intelligence Service, vom asigura valorificarea agenților noștri de infiltrare. Aceasta va fi **Force A**. Din februarie 1943 și pînă în 1945, ea va juca un rol constant, uneori decisiv, în desfășurarea operațiunilor militare de mare anvergură în Tunisia, Italia și în Franța.

Din schimburile noastre de idei, rețin asigurarea unei cooperări pe bază de egalitate între serviciile contraspionajului francez și cele britanice. De asemenea, am impresia că Menzies dorește să ne vadă că preluăm, cât mai curînd posibil, responsabilitatea totală a securității în zona operațională Aliată de pe teritoriul francez :

— Americanii vor avea nevoie de voi. Serviciile lor de contraspionaj nu sînt încă experimentate, afirmă șeful Intelligence Service-ului.

— Acesta va fi un argument esențial pentru a evita A.M.G.O.T. (Allied Military Government in Occupied Territories : guvernul militar însărcinat să administreze teritoriile ocupate în locul administrațiilor locale) — mă asigură Dansey.

Aceste perspective și proiecte vor face indispensabilă stabilirea la Londra a unui post al C.E. de o importanță excepțională. Ea va crește odată cu pregătirea operațiunilor în Europa. Am convingerea că acest post poate juca un rol decisiv în încercarea de a realiza cu gaullistii o unificare a serviciilor noastre. Promit șefului Intelligence Service-ului că voi încredința lui Bonnefous misiunea. El îl cunoaște și îl apreciază. Bonnefous are, de asemenea, avantajul de a fi fost un subordonat al lui de Gaulle care și-a manifestat, în dese ocazii, simpatia pentru el — înainte de a veni la Biroul II.

Ne despărțim. Sînt încîntat de rezultatul acestor prime convorbiri. Curtoazia și delicatetea primirii pe care șefii de la Intelligence Service mi le-au rezervat m-au făcut foarte sensibil : nici un cuvînt jignitor pentru țara mea... „Franța se află într-o nenorocire, dar ea se refacă și noi o ajutăm”. Nici un cuvînt jenant față de orgoliul meu propriu de ofițer și de francez. Am regăsit la ei, ca și la subordonații lor, veniți spontan să mă felicite pentru munca noastră și pentru evadarea mea, încrederea și camaraderia de altădată.

La 23 decembrie, seara, la Londra primim o știre deosebită : Darlan a fost asasinat. Apoi, pe 27, îl întîlnesc pe Passy (șeful serviciului gaullist de informații). Ronin este cu mine. Îi mulțumesc pentru interesul pe care îl poartă pentru soarta mea, în timp ce el mă felicita pentru evadare.

Îi exprim dorința mea de a ne unifica.

— N-avem serviciu de contraspionaj, răspunde Passy, și sîntem neexperimentați în materie de servicii de informații. În fuziunea necesară voi sintetiza calificăți pentru a furniza tehnicieni.

Ronin vorbește puțin. Ascultă. După o oră de conversație amicală am impresia că este posibilă o înțelegere. În materie de contraspionaj, în particular, ea nu pune probleme. Ea ar depinde de BCRA (Biroul Central de Informații și de Acțiune Londra-Passy).

— Generalul de Gaulle știe de prezența dv. la Londra. Vreți să-l întîlniți ?

— Poate, dar nu imediat, ră-

punde Ronin. Mergem să raportăm despre întîlnirile noastre. Colonelul Rivet este cel care va trage concluziile, în funcție de evoluția relațiilor politice dintre Alger și Londra.

— Cum vreți, adaugă Passy.

Putîn jenat de refuzul lui Ronin, îi expun lui Passy intenția mea de a instala la Londra un post de legătură, în frunte cu Bonnefous.

— Englezii au încredere în el și în capacitatea lui. Generalul de Gaulle îl cunoaște bine. Doresc ca, împreună cu dv., el să ajungă foarte repede să unifice serviciile noastre. Este mai bine calificat decît oricine pentru a extrage și exploata din masă de informații venite din Franța, fie la voi, fie la englezi, ceea ce poate interesa securitatea noastră și contraspionajul. Între altele, el va veghea legăturile acelor

Un colț dezolant din portul Toulon. Trupele germane n-au mai recuperat decît fier vechi

servicii metropolitane pe care noi le vom lega cu Anglia.

Passy, pentru care munca în Franța este prioritară, strecoară o discretă invitație de a se stabili conducerea serviciilor mele la Londra. Nu este de competența mea. De mai mult timp, Algerul a fost pregătit pentru acest rol și dispune de personal și de arhivele necesare. Adaug un argument pe care Passy pare să-l admită :

— Teritoriile franceze sînt eliberate. O autoritate franceză se stabilește acolo. Generalul de Gaulle însuși va merge acolo. Cu cît mai curînd, cu atît mai bine. Armata franceză e alături de Aliată. Locul șefului serviciilor de securitate militară și de contraspionaj este pe pămîntul francez.

Încă un argument există. Dependența de BCRA, în raport cu Intelligence Service, obligația lor de a recurge, în acțiunile din Franța, la mijloacele materiale ale Aliatilor, în special pentru legături și transmisii, faptul că toate mesajele, toți curierii puteau fi cunoscuți de prietenii noștri nu mi se părea o soluție compatibilă cu natura misiunii mele și cu ideea pe care o am despre suveranitatea franceză. Este o sarcină urgentă să încercăm să asigurăm, prin mijloace franceze specifice, funcționarea normală, în deplină independență, a serviciului meu. Menzies,

Dunderdale, Cawguill au înțeles perfect această dorință legitimă. Puteau fi surprinși numai cei care, ignorînd natura muncii în contraspionaj, nu puteau avea, ca mine, această concepție a demnității și această pudoare care vrea ca, între francezi, să se spele rufele murdare în familie.

La 2 ianuarie 1943, ora 15,30, aterizez la Alger. Regăsesc pămîntul Africii cu o emoție amestecată cu neliniște. O escală la baza americană din Oran îmi dezvăluie giganticele dimensiuni ale mijloacelor aliaților noștri și deconcertantele lor gusturi culinare.

Douăzeci de agenți de infiltrație, în serviciu în A.F.N., dintre care jumătate dispun de radio-emitoare, au rămas în contact permanent cu Abwehr-ul, permițînd controlul obiectivelor lui. Crearea lui „Force A” îmi apă-

— Nu e atît de simplu. Vezi-l pe Bergeret, el îți va explica mai pe larg.

De Beaufort și de France, pe care-i regăsesc cu plăcere, mă introduc pe lingă Bergeret. Ronin mă precedase de puțin. Generalul i se adresează lui.

— Americanii știu și ne soamează să luăm măsuri pentru a asigura ordinea și securitatea spatelui lor. Dacă nu vom reuși repede, se va instala A.M.G.O.T. (Administrația Aliată a teritoriilor ocupate).

În momentul în care mă pregătesc să-l părăsesc pe Bergeret, un planton îl anunță pe Harold MacMillan.

— Rămii, îmi ordonă generalul. Îți poți da seama, personal, de dificultățile situației noastre. MacMillan este ochiul lui Churchill pe lingă Eisenhower.

Englezul este impunător. În jur de 45 de ani. Fața severă. Pare surprins de prezența mea.

Bergeret îl asigură :

— Comandantul Paillote este șeful serviciilor noastre de contraspionaj și de securitate. A sosit din Franța și Londra.

Fără preambul, MacMillan intră direct în subiectul care-l preocupă :

— Generalul (MacMillan vorbește de Eisenhower) e mereu neliniștit de situația dv. din interior. Are impresia că n-o stăpîniți. Nu se știe nimic despre natura complotului care l-a eliminat pe Darlan.

— Am desemnat pe comandantul Paillote să facă lumină. El mi-a și prezentat primele sale concluzii.

— E urgent, generale. Vom fi constrînși să luăm noi înșine măsuri foarte grave dacă nu veți putea menține ordinea în interior, dacă nu impuneți respectul legii și reveniți la metode democratice.

Bergeret murmură :

— Ce vreți să spuneți ?

— Este inadmisibil ca A.F.N. să fie încă sub regimul de la Vichy. Aveți încă deținuți politici.

Fără indoială, MacMillan are dreptate. Dar e problema noastră și eu nu mai pot suporta tonul acestei dispute. Mă retrag discret.

Întă-mă, în sfîrșit, cu totul în fața misiunii mele. Aș vrea să mă retrag din ambianța obsedantă și deprăntantă a Algerului. În pofida măsurilor luate și care, incontestabil, au întărit autoritatea lui Giraud, circula tot felul de clevetiri. Intrigile se leagă și se dezleagă. În acest zgomot imens, vocea Franței e înăbușită, în vreme ce, la Londra, ea răsună.

La Alger, în această capitală improvizată, domnește o adevărată anarhie. Nici o administrație de stat organizată nu era pregătită pentru o repliere la Alger. Funcționarii vechi înconjură personaje noi, numite în funcții guvernamentale. Mai întîi recrutate dintre cadrele nord-africane, ele vor fi, puțin cîte puțin, întărite de evadații din Franța. Organisme centrale se creează peste tot.

(Va urma)

Refluxul emigrației

Vasile Agapie, Craiova.

Două din cele șase milioane de muncitori străini aflați în Europa occidentală și-au pierdut slujbele de la declanșarea actualei crize economice — apreciază **Biroul Internațional al Muncii**. Studiul, publicat recent de B.I.T., consideră că, și în eventualitatea unei relansări economice, „situația muncitorilor emigranți va fi precară”. Măsuri restrictive sînt prevăzute în R.F.G., Austria și Olanda, iar Danemarca, Norvegia și Suedia „au închis ermetic porțile”. „France-Presse” semnală că, în 1975, s-a înregistrat o scădere cu 60 la sută a numărului de muncitori străini care au obținut o slujbă permanentă în Franța. Aproape jumătate din imigranți sînt originari din țările ale C.E.E. și din state asiatice. Rămîn importante contingentele de portughezi și nord-africani. Experții B.I.T. apreciază că, în deceniul următor, se va înregistra, mai întîi, o „stagnare” a cererii de mînă de lucru străină, iar, ulterior, se va ajunge la o nouă reducere a numărului de muncitori emigranți (de la 6 000 000 în 1974, la cel mult 3 500 000). „Mașina economică” a Europei occidentale va continua să folosească această mînă de lucru, mai ales deoarece se estimează că, spre anul 1985, creșterea populației active în Europa occidentală va fi, practic, stopată, iar muncitorilor străini le vor fi încredințate treburile „murdare, grele și periculoase” pe care autohtonii continuă să le refuze (agenția „Ansa”).

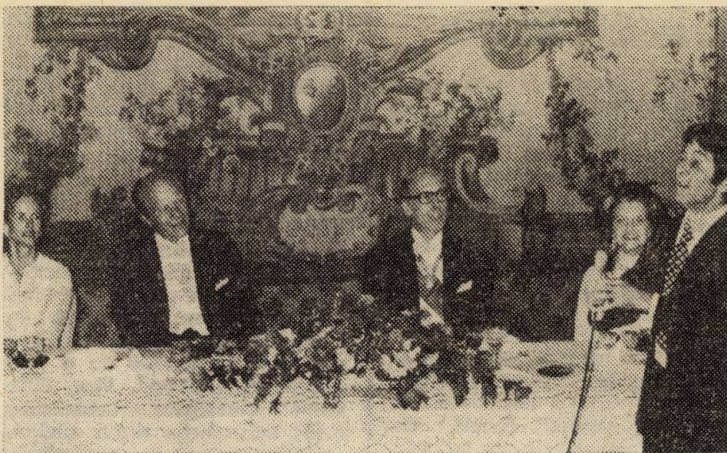
Pavel Haragoș, Oradea. 1.

În cadrul acestei rubrici din nr. 32—35/1975 veți găsi toate informațiile privind începutul construirii Canalului Panama.

2. Am explicat de mai multe ori în cadrul acestei rubrici (cf. și nr. 51—52 din 1974) că experții au ajuns la concluzia potrivit căreia fostul criminal nazist Martin Bormann a murit la Berlin, în ultimele zile ale războiului, pe cînd încerca să fugă. Detaliile le găsiți în numerele respective. Răspunsul acesta se adresează și lui **Gheorghe Bădulică, Oradea.**

3. Pentru celelalte întrebări, vă sugerăm să vă adresați unei reviste științifice.

Ștefan Bede, Oradea. Vă sugerăm consultarea nr. 22 în care am publicat un articol despre situația din Cisiordania.

M. Ungur, București. Despre călătoria oficială a președintelui Franței, Valéry Giscard d'Estaing, în Statele Unite și despre rezultatele ei am scris în numărul 22 al revistei. Publicăm, de astă dată, o **imagine** de la dineul oferit la ambasada Franței, în onoarea președintelui american, dineu la care cunoscutul cîntăreț Gilbert Bécaud și-a dat concursul. Cu prilejul călătoriei sale, președintele francez a primit din partea Societății din Cincinnati a descendenților

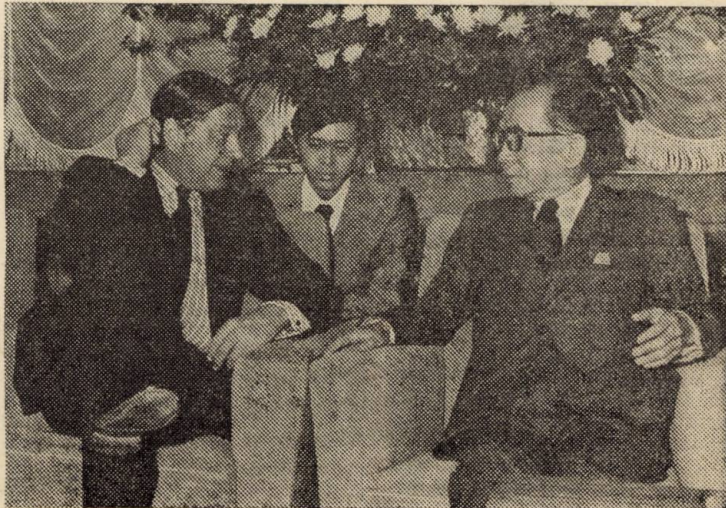
vechilor combatanți în războiul pentru independență, titlul de membru onorific. Societatea — fondată în anul 1783 —, de 2 400 de ofițeri americani ai războiului pentru independență, îi grupează pe descendenții membrilor originali. Alți trei francezi au fost distinși, în cei două sute de ani, cu titlul de membri ai respectivei societăți: marchizul de Brouillé, în 1787, mareșalul Joffre, în 1917, și mareșalul Foch, în 1920.

Nicolae Făulete, com. Costești, jud. Vilcea; Aurel Ciorogan, Constanța. Mareșalul **Andrei Greciko**, care a încetat recent din viață, s-a născut în 1903. A fost membru al P.C.U.S. din 1928. În aprilie 1973, a fost ales membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S. În 1936, a absolvit Academia militară „M. V. Frunze”, iar, în 1941 — Academia militară de stat major. A făcut parte din rîndurile armatei sovietice din 1919. În anii 1938—1939, a fost comandant de regiment, apoi a deținut funcția de șef de stat major de divizie. În perioada celui de-al doilea război mondial, a fost comandant de divizie, de corp de armată și de armată. Din 1953 pînă în 1957, s-a aflat la comanda grupului de armate sovietice de pe teritoriul R.D.G. În anii 1957—1967, a îndeplinit funcția de prim adjunct al ministrului apărării al U.R.S.S. Din aprilie 1967 pînă în aprilie 1976, a îndeplinit funcția de ministru al apărării al U.R.S.S.

Dmitri Fedorovici Ustinov, care îi succede lui Andrei Greciko în funcția de ministru al apărării al U.R.S.S., s-a născut în 1908. Membru al P.C.U.S. din 1927, face parte din rîndul membrilor Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S. din martie 1976. A absolvit Institutul de mecanică militară de la Leningrad, în 1934. În 1944, este avansat la gradul de general-colonel al serviciului tehnico-ingineresc. În perioada 1953—1957, deține funcția de minis-

tru al industriei de apărare al U.R.S.S., între anii 1957—1963, pe aceea de vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., între anii 1963—1965, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. Din martie 1965 pînă în martie 1976, a deținut funcția de secretar al C.C. al P.C.U.S.

Marin Stroe, Galați. Datele biografice ale noului ministru de externe al Marii Britanii le găsiți în cadrul rubricii „Profil” din nr. 19 a.c. Călătoria lui Anthony Crosland în Japonia, despre care ne-ați solicitat amănunte, a avut loc în prima jumătate a lunii mai și

Victor Tămaș, Cluj-Napoca.

1. În articolele publicate în nr. 4—6 a.c. în legătură cu companiile transnaționale au apărut și informațiile solicitate de dv., în legătură cu cifrele lor de afaceri.

2. Nu există nimic nou (care să justifice publicarea unui articol) în legătură cu situația financiară a orașului New York sau cu reluarea lucrărilor la tunelul pe sub Canalul Minecii.

Mihnea Ionescu, Giurgiu.

Reînnoirea trimestrială a abonamentului la revista noastră se face pînă în ziua de 16 a ultimei luni a trimestrului precedent.

Ioan-Dorin Gireadă, Oradea.

Adresați-vă „Revistei economice”.

Nicolae N. Pahonțu, com.

Lerești, jud. Argeș. Vom avea în vedere propunerea dv. și vom reveni asupra „misterului liniilor Nazca”, în funcție de datele noi furnizate de cercetători.

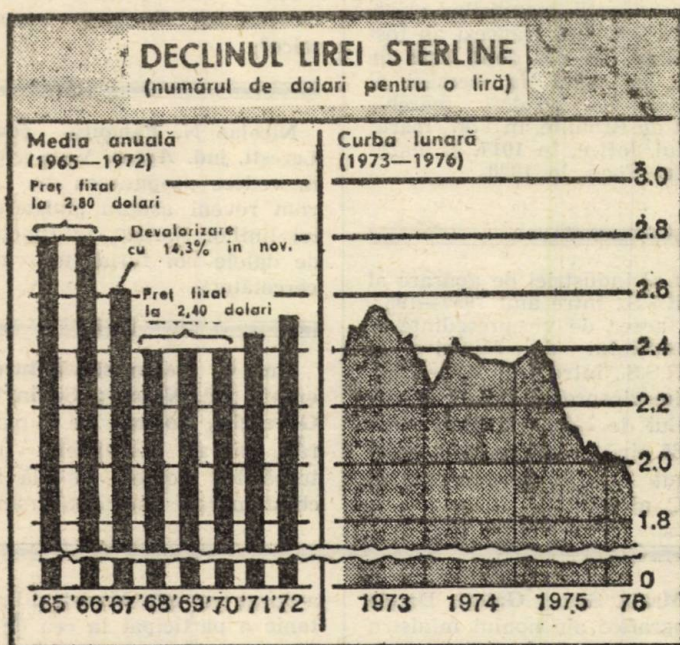
Ana C. Ștefan, satul Burucenești, jud. Neamț; Savin V. Gheorghe, Roman. Ne pare rău, dar nu răspundem întrebărilor care se află în chestionarele unor concursuri.

a durat trei zile. Ministrul britanic a participat la cea de-a 11-a rundă a consultărilor permanente anglo-japoneze și, se înțelege, a avut convorbiri cu omologul său nipon. În **fotografia** alăturată: primirea de către premierul Takeo Miki.

Ascensiunea și decăderea lirei sterline

M. Dumitrescu, Galați. Vă oferim, în cele ce urmează, o descriere a „ascensiunii și decăderii lirei sterline” reluată după „Frankfurter Allgemeine Zeitung”. „Banca Angliei a fost fondată în 1694. Ce-i drept, ea își datorează existența mai întâi numai faptului că William al III-lea avea nevoie de bani pentru războiul său cu regele Franței, Ludovic al XIV-lea. Mai târziu, Banca a fost, adeseori, nevoită să contribuie la finanțarea statului. În orice caz, în secolul al XVII-lea, condițiile monetare erau în Anglia mult mai bune decât în toate țările continentului european, ale căror sisteme financiare erau expuse unor nesfârșite manipulări și deprecieri. În acea perioadă de proliferare a falsifica-

le războaielor napoleoniene (1802—1815), în special ale blocadei continentale asupra economiei engleze. De aceea, etalonul-aur, introdus în mod oficial în 1816 — deci, după sfârșitul războiului —, a putut fi practicat abia din 1821. În timpul războiului, lira sterlină își pierduse pînă la 20 la sută din puterea de cumpărare. Totodată, în această perioadă, a început confruntarea — care a durat mulți ani — între „banking school” (banii de hirtie în circulație nu trebuie să fie acoperiți complet prin metale nobile) și „currency school” (pe cît se poate, acoperire completă, pentru a se evita pericolul inflației). În sfârșit, odată cu Actul bancar al lui Peel (1844), a fost realizat

rilor de bani, Anglia beneficia, prin circulația monedelor sale de aur și de argint, de un sistem monetar relativ stabil, bazat pe dublul etalon. Vestitul fizician și matematician englez Isaac Newton (1643—1727), numit director al finanțelor la Londra, a recomandat, în 1715, ca raportul valoric dintre aur și argint să fie stabilit legal la 1:15. În mod practic, încă la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în Anglia a existat etalonul-aur, prin urmare bancnotele erau preschimbate la cerere în aur. Totuși, datorită întrebuintării sale în războiul francez (1792—1802), Anglia a trebuit să suporte cheltuieli foarte mari pentru propria înarmare, pentru ajutorarea țărilor aliate și pentru importuri costisitoare. Rezervele de aur s-au topit atât de repede, încât în 1797 răscumpărarea aurilor a trebuit să fie suspendată. Și mai serioase au fost repercusiuni-

un compromis: Băncii Angliei i se conferă monopolul emisiunii de bilete de bancă; întreaga cantitate de bani de hirtie, care trece de 14 milioane lire sterline, trebuie să fie acoperită complet prin metale nobile. Atunci cînd, încă în anii '70 ai secolului trecut, toate țările avansate din punct de vedere economic au trecut la etalonul-aur, lira sterlină a devenit, incontestabil, cel mai important mijloc de plăți al economiei mondiale. Londra a devenit centrul financiar dominant și Banca Angliei a avansat la rangul de centrală fiscală și a etalonului-aur.

După primul război mondial, însă, pe plan economic, ca și toate țările europene care fuseseră beligerante, Anglia a fost puternic lovită. Înglodarea în datorii, înainte de toate față de Statele Unite, un șomaj ridicat, greve îndelungate și mari dificultăți

de export erau semne ale vremii. Puterea financiară a City-ului londonez era slăbită, în timp ce aceea a Wall Street-ului înregistra o puternică creștere. Dolarul punea tot mai mult sub semnul întrebării poziția lirei sterline ca principală monedă mondială. În 1925, guvernul englez a întreprins încă o dată un act de forță pentru restabilirea lirei sterline, apelînd la etalonul-aur, suspendat în timpul războiului, cu vechea paritate antebelică de o liră pentru 4,86 dolari. Dar, date fiind condițiile economice mult schimbate după război, acest curs era, în mod vădit, prea ridicat. Prețul plătit pentru aceasta l-au constituit dificultățile de desfacere în străinătate și o politică deflaționistă care frîna economia internă. Încă în 1931, etalonul-aur a fost din nou abandonat, concomitent cu o devalorizare a lirei sterline la 4,03 dolari.

Pierderi economice, mult mai mari, le-a suferit Anglia în cel de-al doilea război mondial. Pentru finanțarea cheltuielilor de război, au trebuit să fie sacrificate cote-părți considerabile ale capitalului investit peste hotare, ceea ce a dus, de asemenea, la pierderi corespunzătoare de capitaluri, care, în trecut, acopereau deficitul permanent al balanței comerciale. Primul guvern postbelic a instituit, de asemenea, ample restricții de import; în afară de aceasta, s-au contractat din America împrumuturi de miliarde. Situația Angliei a fost îngreunată și prin faptul că politica ei economică trebuia să țină seama mereu de statutul lirei sterline ca monedă internațională de rezervă, care, după război, era încă foarte important. (În graficul alăturat, reproduc din „International Herald Tribune”, declinul lirei din 1965).

Mihai Enculescu, Mirșari, jud. Dolj. 1. Nu există încă informații oficiale privind cantitatea armamentului nuclear la sfârșitul anului trecut.

2. Primul secretar general al O.N.U., norvegianul Trygve Lie, a fost numit în această funcție la 1 februarie 1946, apoi, la 1 noiembrie 1950, i s-a prelungit mandatul.

Nicolae Opreșor, Rimnicu Sărat. 1. Este foarte adevărată constatarea dv. că, în ultima vreme, cutremurele soldate cel mai adesea cu uriașe pagube materiale și un mare număr de victime s-au înmulțit: Guatemala, Asia centrală so-

vietică, Turcia, Italia (Udine), golful Tokio etc. În ciuda numeroaselor cercetări realizate mai ales în Japonia și Statele Unite, oamenii de știință nu au ajuns, însă, la prevederea cu precizie a acestor seisme și a datei la care se produc. În ceea ce privește localizarea lor în anumite zone, fenomenul este de mai mult timp explicat. Se știe că Pământul este constituit din șase mari plăci rigide (continentele) și dintr-o altă multime de plăci mai mici care plutesc pe magmă, alunecă unele sub altele etc. Astfel de fenomene se produc de peste 200 de milioane de ani, de cînd singurul continent care se afla pe suprafața globului s-a desprins în mai multe bucăți care au format actualele grupări continentale. Alte fenomene, de asemenea cunoscute, sînt: depărtarea anuală cu doi centimetri a Statelor Unite de Africa și Europa; „deschiderea” permanentă a Mării Roșii; tendința de închidere și de micșorare a Mediteranei ș.a. La limitele zonelor de contact ale plăcilor amintite anterior se produc, în general, cutremure mai dese, apar falii, erup vulcanii: „centura de foc” a Pacificului, falia San Andreas (California), Asia centrală sovietică, provincia chineză Liao Nin, zona Mediteranei.

2. Pavilionul Statelor Unite de la expoziția Montréal 1967 care a fost distrus de un incendiu (cf. rubrica „1000+1” din nr. 22) fusese desenat de Buckminster Fuller și costase în jur de trei milioane de dolari. Era o imensă sferă de plastic, folosită, după Expo '67, pentru diverse expoziții și tirguri. Nu au fost înregistrate victime.

Nicolae Dinulică, Brașov. Despre tema solicitată, revista noastră a scris pe larg în nr. 15 a.c. În legătură cu cealaltă întrebare, vă sugerăm să vă adresați „Revistei economice”.

Mireea Bersidan, Oradea. În nr. 11 din 1975 am publicat un amplu documentar despre O.P.E.C., în care veți găsi toate informațiile pe care ni le-ați solicitat.

Ladislau Suhany, Oradea. Adresați-vă „Revistei economice”.

G. I. Mihail, București. Autorul articolului este corespondentul Agerpres la Praga.

„Concorde“ la Washington

Robert Schwartz, Timișoara. „Air France“ și „British Airways“ au deschis, la 24 mai, era transportului supersonic comercial deasupra Atlanticului de nord. Cele două „Concorde“-uri au aterizat, la un interval de două minute, pe aeroportul internațional din Washington, la mai puțin de patru ore după ce părăsiseră Parisul și Londra, reducând, astfel, la jumătate, durata zborurilor comerciale între Europa occidentală și capitala Statelor Unite.

„Concorde“-ul britanic — care a decolat de pe aeroportul Londra-Heathrow la ora 12,01 GMT — a transportat, în acest zbor inaugural, 76 de pasageri, cu 24 mai puțin decât capacitatea sa reală, pentru a putea lua o cantitate suplimentară de combustibil. „Concorde“-ul francez, numărul șapte din serie, a părăsit aeroportul „Roissy-Charles de Gaulle“ din Paris, șase minute mai târziu. Primul care a aterizat pe aeroportul Dulles din Washington a fost „Concorde“-ul britanic. Cel francez a stabilit un record pentru traversarea Atlanticului de nord în serviciul comercial, adică trei ore și patruzeci și opt de minute. Rulind încet de-a lungul pistelor, cele două aparate s-au imobilizat „nas în nas“ în fața principalei terase de observație de pe aeroportul Dulles. Mai multe mii de locuitori din Washington au venit să asiste la aterizarea celor două avioane. Reacția spectatorilor — relatează agenția „France Presse“ — a fost în general favorabilă. Nici o manifestare n-a fost organizată de către adversarii „Concorde“-ului (cu excepția citorva membri ai organizației „Catch“ — care înseamnă: „cetățeni împotriva Concorde-ului“ — ce au distribuit broșuri în marele hol al aerogării). Cu toate acestea, responsabilii aeroportului au preferat să ia o serie de măsuri de precauție, garda națională a statului Virginia asigurând supravegherea avioanelor, în tot cursul nopții.

Deși cele două supersonice au aterizat în condiții perfecte, în timpul conferinței de presă organizată la Dulles, a fost dezvăluită evitarea unui incident. În momentul aterizării „Concorde“-ului britanic, a fost zărit un mic monomotor zburind deasupra aeroportului, la numai 120 metri de supersonic. Ulterior s-a aflat, că micul avion transporta... zia-riști și fotoreporteri.

Inaugurând această legătură comercială supersonică, „Concorde“-ul câștigă, în fapt, mai mult de 29 de ore față de

zborul lui Lindbergh, efectuat la 21 mai 1927, mai mult de 13 ore față de orarul din 1957, când un cvadrimotor cu elice „Super Starliner“ lega Parisul de Washington în 17 ore, mai mult de 4 ore față de Boeing 707, pus în serviciu în 1960.

„Pavilioane de complezență“

Radu Gheorghe, Tușnad. Pavilioanele de complezență au fost create de către țările care au acordat armatorilor, ce își înmatriculau navele în aceste țări, condiții favorabile. Potrivit unor publicații de specialitate, se pare că un sfert din flota mondială navi-

Daniel Traian, Buzău. Sir Winston Churchill a devenit prim-ministru al Marii Britanii la 10 mai 1940. Partidul său a pierdut puterea la alegerile din 1945, dar a recâștigat-o în 1951. W. Churchill, care a scris mult, a primit, în anul 1953, premiul Nobel pentru literatură. Trebuie evitată confuzia între fostul lider

ghează sub un asemenea pavilion. Aceasta presupune: un impozit mai scăzut (sau foarte scăzut), salarii mici pentru echipaj, îndatoriri de întreținere și amenajare a navelor foarte reduse; mai mult, plățile de înmatriculare sînt derizorii și scutite de orice impozit. Reglementările impuse de sindicatele marinarilor, în toate țările occidentale, nu ating și salariile personalului care deserveste navele aflate sub pavilion de complezență. (Este și motivul pentru care 80 la sută din flota comercială americană se află sub un asemenea pavilion — afirmă revista „L'Economiste du tiers monde“). Se înțelege că nu sînt respectate regulile de igienă, securitate, asigurări de îmbolnăvire, pensii, indemnizații de șomaj, orice marinar

conservator și premier britanic și nepotul său (Sir Winston Churchill jr.), care, de asemenea, a publicat lucrări istorice. În fotografia pe care o alăturăm acestui răspuns: Sir W. Churchill jr., împreună cu soția (în stînga imaginii), prezent la ceremonia dezvelirii unui monument, la Oslo, în cinstea bunicului său.

Reînnoiți-vă abonamentele la revista „LUMEA“

Abonindu-vă din timp și pe termene cit mai lungi, vă asigurați continuitatea în primirea publicației. Prețul unui abonament este de:

— anual	104 lei
— pe șase luni	52 "
— pe trei luni	26 "

Abonamentele se fac, în continuare, în număr nelimitat, prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

Rugăm cititorii revistei să sesizeze redacției orice nereguli sau dificultăți în contractarea abonamentelor.

care se îmbolnăvește fiind, pur și simplu, debarcat la prima escală și lăsat să se descurce singur. Primele pavilioane de complezență au fost create în 1930 de Panama, apoi, în 1948, de Liberia. Au urmat Liban, Honduras, Cipru, Singapore și, recent, Oman. În afara statelor Liberia și Panama, care au înmatriculate și numeroase petroliere foarte moderne, majoritatea navelor aflate sub pavilion de complezență sînt vechi, scoase din uz, neîntreținute și dispunînd de un echipaj fără calificare. Aici se află și cauza naufragiilor: de 4,4 ori mai numeroase decât în cadrul flotelor obișnuite, potrivit statisticilor O.E.C.D.

Ioan Gabor, Vasile Țigan, Mircea Gherghel, Oradea. Articolul despre stupefiante publicat în nr. 22 sperăm să fi răspuns tuturor întrebărilor dv.

LUMEA

Redacția și administrația:
București, Piața Scintei nr. 1.
Telefon 17 60 10 Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Grivitei nr. 64-66, P.O.B. 2001, telefon 011226, București.

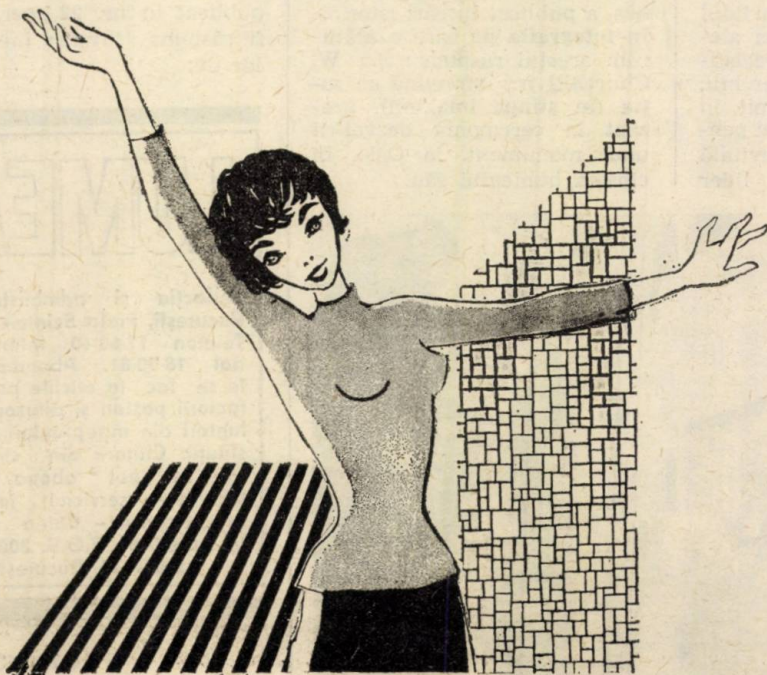
C.P.C.S.

Radioreceptoare diverse, caracterizate de o calitate esențială comună: AUDIȚIE PERFECTĂ!

Magazinele și raioanele specializate ale COMERȚULUI DE STAT vă invită să alegeți aparatul dorit, prezentându-vă următoarele tipuri de radioreceptoare :

Portabile	L.U.	Preț
— CORA	1	345-365 lei
— ZEFIR	2	450 „
— PESCĂRUȘ	2	450 „
— ALFA	2	500 „
— COSMOS	3	645 „
— ALBATROS	3	750 „
— GLORIA	4	1450 „
— PREDEAL-auto	2-3	1220 „

Staționare

— MILCOV	2	500 lei
— MANGALIA	3	965 „
— SELECT	4	1190 „
— PACIFIC cu picup	4	1900 „

RADIORECEPTOARELE se pot procura și cu plata în 18 rate lunare, cu un acout de 20%.

ÎNȚEPRINDEREA DE CORPURI DE ILUMINAT DORHOI

Orașul Dorohoi — jud. Botoșani, strada Livezilor nr. 45, telefon 413 , 495

PRODUCE :

● Apărători ornamentale din sticlă pentru corpuri de iluminat (abajururi cu și fără filet) de calitate superioară calcosodică-potasică în multiple variante clare, decorate cu pigmenți, decorate cu luster, decorate cu pigmenți și aur, decorate prin matisare.

● Corpuri de iluminat — tip veioză, lustră, lampadar, cu caracter de unicat sau serie mică, specifice spațiilor comerciale (baruri, restaurante, hoteluri, cofetării).

● Sticlărie de menaj fin, innobilată prin sculptare, lustruire, decorare cu pigmenți, aur și luster.

— Servicii apă, vin, lichior

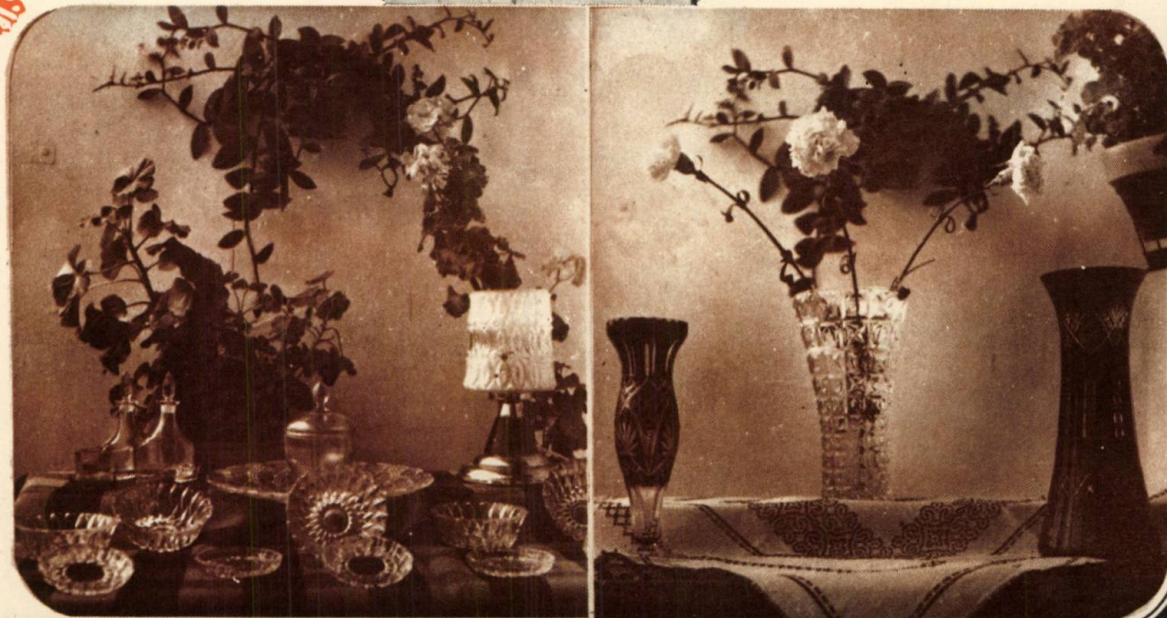
— Seturi pahare apă, vin, coniac, lichior etc.

● Sticlărie fină decorativă ,

— Vaze, bomboniere, cupe, scrumiere etc.

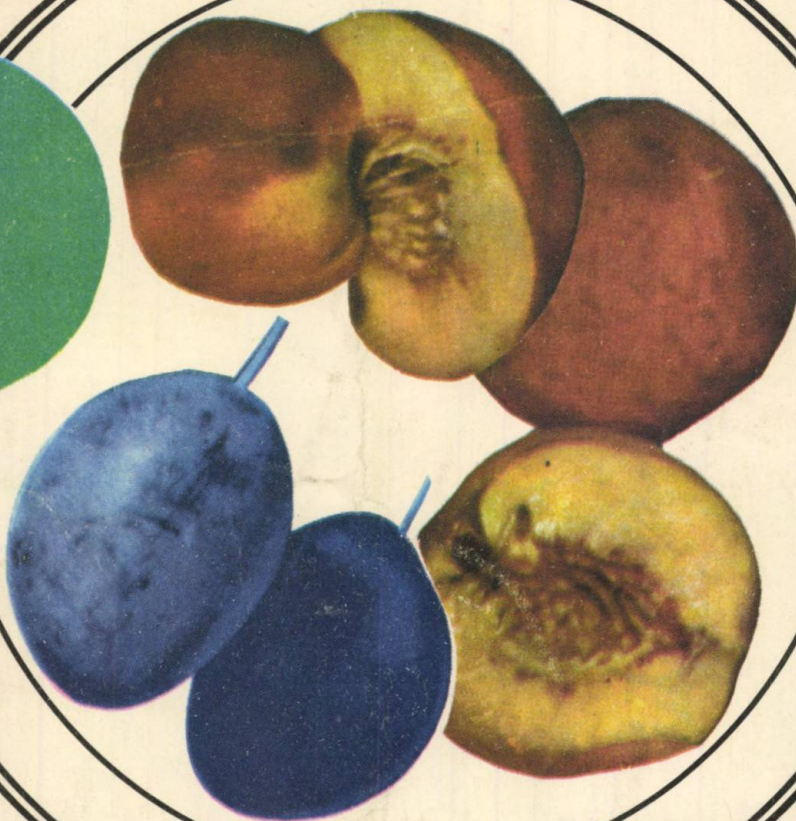
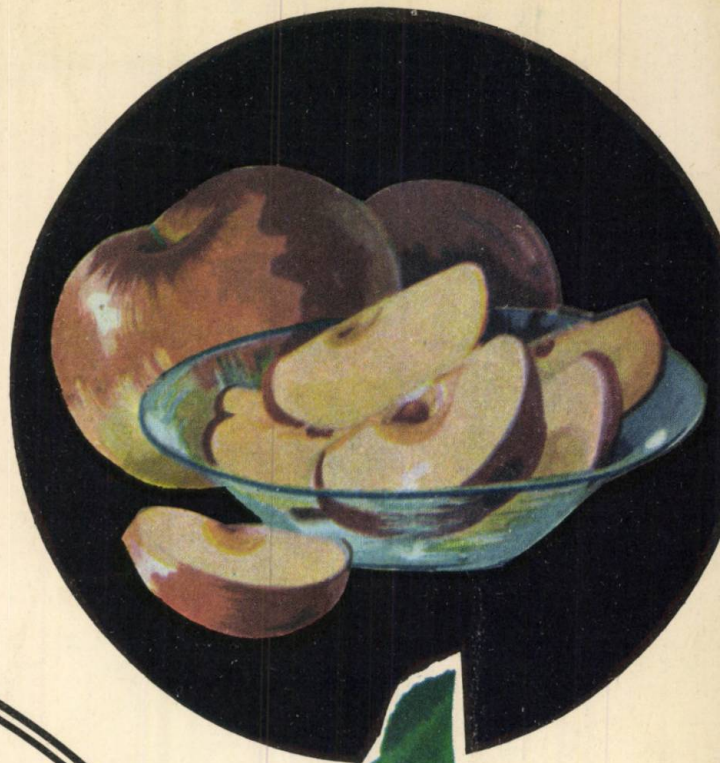
● Comenzi speciale de sticlărie colorată în diverse culori și sticlă suprapusă rubin.

Întreprinderea execută produsele de mai sus în serie mare sau mică — după proiectele prezentate de beneficiari.

**Toate vitaminele,
toată aroma și savoea
fructelor proaspete
le veți găsi în
CONSERVELE DE FRUCTE**

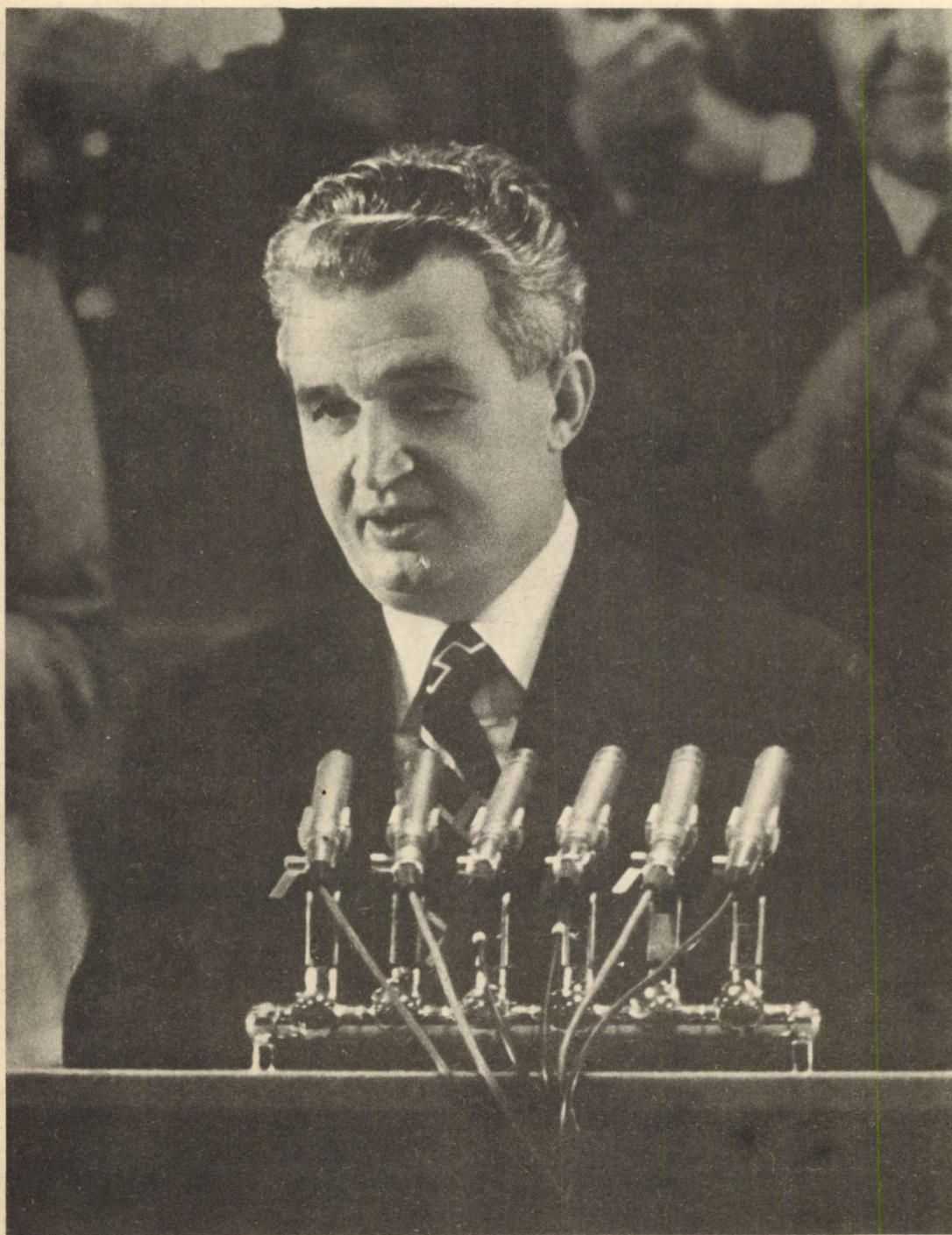
- Compot de mere
- Compot de pere
- Compot de struguri
- Compot de prune
- Compot de piersici

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

CONGRESUL EDUCAȚIEI POLITICE ȘI AL CULTURII SOCIALISTE

Congresul educației politice și al culturii socialiste a fost încă un prilej de afirmare a consecvenței politicii externe a partidului și statului nostru de solidaritate cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire socială. Doresc să reaffirm, și în încheierea congresului, că Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România vor face și în viitor totul pentru ca poporul nostru să-și îndeplinească cu cinste îndatoririle ce-i revin în calitate de detașament activ al mișcării revoluționare și democratice mondiale, al marelui front al forțelor progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, al frontului păcii.

NICOLAE CEAUȘESCU

CONGRESUL EDUCAȚIEI POLITICE ȘI AL CULTURII SOCIALISTE

LUMEA

Săptăminal de politică externă

24 (659)

10 iunie 1976

CONGRESUL EDUCAȚIEI POLITICE ȘI AL CULTURII SOCIALISTE

Programul făuririi conștiinței noastre revoluționare. George Serafin 1

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu : Kemal Güven, Marius Mouambenga, Hassen Belkhdja 5—6

ARTICOLE, CORRESPONDENȚE

Exigențe ale făuririi unei unități de tip nou, superior, în mișcarea comunistă și muncitorească internațională. Mihai Dalea	7
Geneva. O amplă dezbateră asupra utilizării forței de muncă. Valeriu Tudor	10
Vancouver. „Habitatul” — o dimensiune a noii ordini economice	11
Peru. Idealurile femeii în consonanță cu procesul revoluționar. Anca Voican	12
Alger. În pregătirea conferinței țărilor nealiniate. Mircea S. Ionescu	13
Filipine. Obiective ale dezvoltării. Gheorghe Săvuică	18
Roma. Delimitări de poziții. Rodica Dumitrescu	19
Beirut. Criza libaneză într-o nouă fază. Crăciun Ionescu	20
Lisabona. Manifeste și platforme electorale. Ion Madoș	21
Madrid. Demersul unitar al opoziției	21
„Ecrane” sociale și culturale ale crizei capitaliste. „Traficul violenței”. Marcel Negreanu	22
Piața comună. „Naveta dosarelor”. Eugeniu Obrea	26

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

R.P. Mongolă. O nouă și importantă etapă în dezvoltarea socialistă a țării. Ilie Olteanu	14
R.S. Cehoslovacă. „Cascada de pe Vltava”. Constantin Prisăcaru	15

REPORTAJ PE GLOB

Marea Britanie. Cutume seculare și anticipații supersonice. Ilie Șerbănescu	16
---	----

1000 + 1 24—25

SERIAL

Din istoria contraspionajului francez. „Servicii speciale” (1935-1945) Paul Paillote (13)	27
---	----

POȘTA REDACȚIEI 30—32

„O cerință imperioasă a timpurilor noastre este generalizarea în viața internațională, în relațiile dintre state a principiilor depline egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forță în raporturile interstatale. Acționind în acest spirit, să facem totul pentru ca minunatele cuceriri ale științei și cunoașterii umane să servească progresului, bunăstării și civilizației popoarelor, cauzei păcii și fericirii oamenilor pe pământ. Astfel vom asigura promovarea unor relații noi, a unui umanism nou, care să asigure popoarelor posibilitatea de a-și afirma multilateral geniul și forțele creatoare într-un climat de prietenie și colaborare”.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Expunerea la Congresul educației politice și al culturii socialiste)

Programul făuririi conștiinței noastre revoluționare

Adoptând Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu drept program al întregii activități viitoare a partidului și statului, a tuturor organizațiilor de masă și obștești, a organismelor educative și cultural-artistice, a întregului nostru popor, Congresul educației politice și al culturii socialiste ne-a înarmat cu un document de maximă importanță, teoretică și practică, în lupta pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XI-lea, a liniei politice generale a Partidului Comunist Român, de unire a eforturilor tuturor celor ce muncesc pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism, pentru intensificarea procesului de educație socialistă a maseilor, de ridicare a nivelului ideologic, politic și cultural al tuturor membrilor societății noastre.

Congresul educației politice și al culturii socialiste, prin lucrările sale și programul adoptat, ca și prin dezbaterile vastă care l-a precedat, mărturisește cu elocvență că, în viziunea partidului nostru, munca pentru transformarea și dezvoltarea conștiinței este o sarcină de importanță majoră, cu caracter permanent, de perspectivă, parte integrantă a politicii sale generale, componentă fundamentală a strategiei sale, a Programului său de dezvoltare multilaterală a țării și a societății noastre socialiste. În această viziune, locul central îl ocupă omul, omul nou, constructor conștient al celei mai drepte orânduiri sociale. „În esență — afirma tovarășul Nicolae Ceaușescu — noi, comuniștii, ne propunem, de fapt, să venim — dacă se poate spune astfel — în sprijinul naturii, care a sintetizat în om forma superioară de organizare a materiei, acționind prin toate mijloacele pentru stimularea însușirilor celor mai nobile ale acestuia, pentru dezvoltarea sensibilității sale, a dorinței și voinței de autodepășire, pentru amplificarea continuă a cunoașterii sale, pentru împlinirea visurilor sale cele mai cuceritoare de progres, dreptate și fericire”.

Vorbind despre om, secretarul general al partidului a rostit o frază care va rămâne veșnic în inima poporului nostru: „Noi ne propunem acum să perfecționăm produsul cel mai înalt al naturii — omul, creatorul a tot ce există în societate!”. Respectind individualitatea și personalitatea distincte ale fiecăruia, partidul nu-și propune și nu-și poate propune uniformizarea omului. Dar înlesnind omului cunoașterea, în tot ce aceasta are mai de preț, partidul dezvoltă valorile morale și virtuțile umane specifice fiecărui cetățean, în temeiul gândirii filozofice și eticii sociale revoluționare proprii orînduirii noi, socialiste. Ceea ce, în ultimă instanță, înseamnă formarea unui om de omenie, în măsură să se manifeste plenar în toate domeniile vieții sociale, în raport direct cu personalitatea și capacitatea fiecăruia și în spiritul comun întregii societăți. Cu alte cuvinte, în spiritul dragostei de dreptate și adevăr, al curajului și cinstei, al simplității, al hotărîrii de a lucra împreună cu semenii săi pentru fericirea proprie, pentru fericirea întregului popor.

Dacă socialismul s-a dovedit a fi, în practică, singura cale a lichidării — rapide, la scara istoriei — a stării de înapoiere moștenită de la regimul trecut, singura cale de rezolvare radicală a unor complexe probleme economico-sociale, tot socialismul este acela care privește omul și condiția sa de existență ca o problemă vitală a progresului societății noastre, a întregii umanități. Și, în concepția partidului nostru, umanismul autentic nu se poate exprima decît acolo unde se afirmă preocuparea organizării condițiilor concrete pentru o existență umană în care valorile materiale și spirituale produse de om să se răsfrîngă, în primul rînd și nemijlocit, asupra omului, să devină bun necontestat al fiecărui membru al societății.

Expunerea-program a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pătrunsă de realismul propriu fiecărui act politic al partidului nostru, al secretarului general, subliniază complexi-

tatea procesului de formare a omului nou, a prototipului uman al comunismului, obiectiv ce „nu se poate realiza în decursul unui sau câtorva cincinale”. Problemă de amploare și lungă perspectivă, în corelație directă cu mutațiile survenite în etapele ce jalonează dezvoltarea forțelor de producție și perfecționarea relațiilor sociale, formarea omului nou implică necesitatea organizării și conducerii conștiente a unei activități permanente, stăruitoare pentru îndepărtarea din conștiința oamenilor a unor mentalități și concepții învechite și pentru cultivarea unei atitudini noi față de muncă, față de societate, față de viață. O garanție a succesului final al activității întreprinse în această direcție este faptul că tot ce se realizează în sfera preocupărilor ideologice și educative pornește de la concepția revoluționară a materialismului dialectic și istoric, de la Programul adoptat de Congresul al XI-lea, expresia socialismului științific, a marxism-leninismului creator în România.

Dezvoltând și îmbogățind, într-o viziune de vastă cuprindere, ideile programatice ale Plenarei din noiembrie 1971 și ale Congresului al XI-lea al partidului, Congresul educației politice și al culturii socialiste a confirmat, o dată în plus, că, în concepția neabătută a Partidului Comunist Român, menirea istorică a socialismului este nu numai eliberarea omului de asuprire și exploatare, asigurarea bunăstării sale materiale, ci și făurirea unei civilizații spirituale superioare, a cărei realizare este condiționată de formarea omului nou, cu o înaltă conștiință și pregătire culturală și profesională, cu un profil social-politic înaintat.

Analizând în spirit revoluționar, științific și creator, probleme principale, de maximă importanță, ale istoriei luptei poporului nostru pentru eliberare socială și națională, ale operei de edificare a socialismului, ale sensului fundamental al proceselor din lumea contemporană, înfățișând bilanțul marilor realizări obținute, stabilind direcțiile fundamentale de acțiune în condițiile etapei actuale, sintetizând și dezvoltând politica partidului în domeniul formării conștiinței comuniste a oamenilor, Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, devenită, prin voința unanimă

a celor 7 000 de participanți la Congresul educației politice și al culturii socialiste, Program al partidului și statului, are în întreaga țară un profund și larg ecou. Pentru că țara și-a regăsit exprimată clar propria voință de perfecționare neîntreruptă în toate compartimentele vieții, pentru că întregul popor a văzut în realizările obținute confirmarea justetei politicii partidului, iar, în neîmplinirile analizate, hotărârea și curajul său de a spune lucrurilor pe nume, de a aborda pieptiș neajunsurile, pentru că toți oamenii muncii sînt preocupați nu numai de dezvoltarea materială, ci și de viitorul științific și cultural al patriei, de ridicarea nivelului lor de gândire, de lărgire a orizontului lor spiritual. Pentru că toți cetățenii țării, fără deosebire de naționalitate, își văd asigurate condițiile pentru manifestarea lor, plină și conștientă, în viața politică, economico-socială și cultural-artistică a

patriei lor unice și comune, Republica Socialistă România.

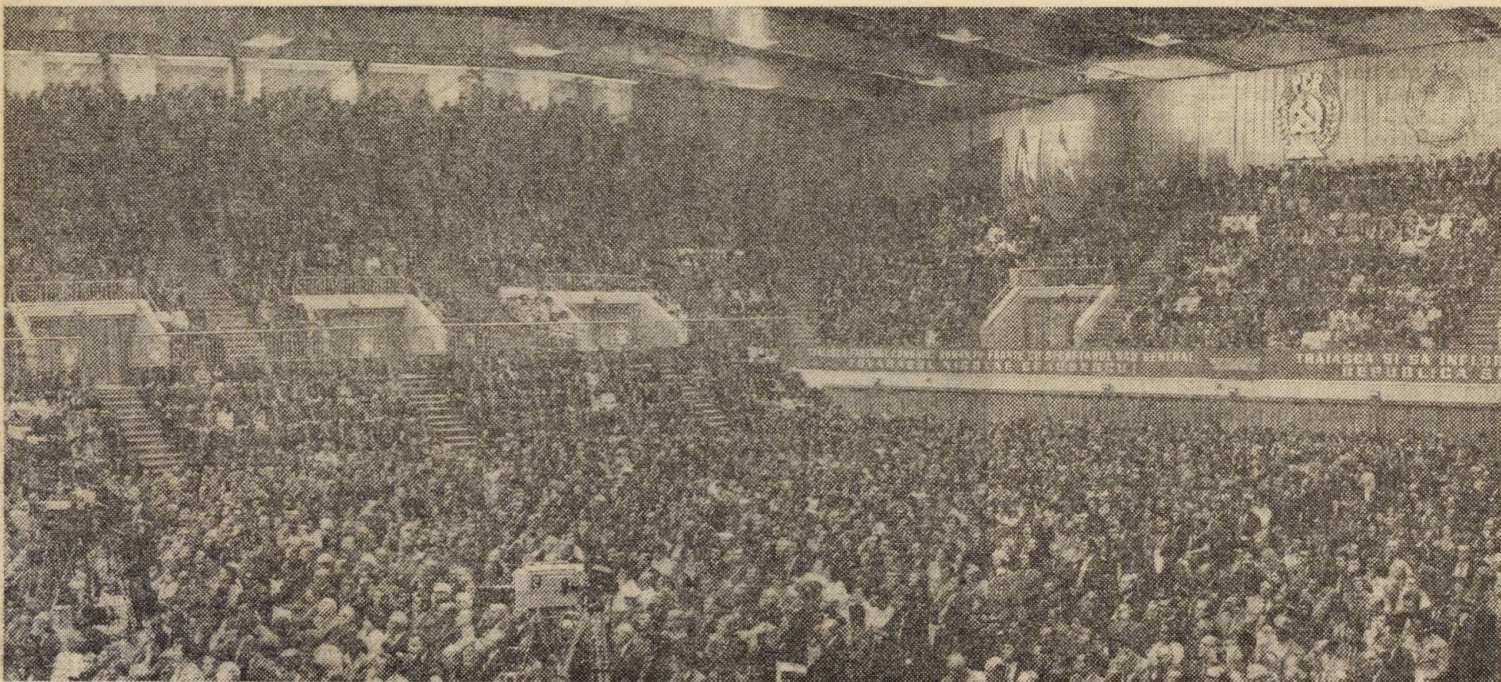
Ecoul Congresului s-a făcut amplu auzit și dincolo de hotarele țării, pe plan internațional. Era firesc, era de așteptat. Deoarece, pe de o parte, Congresul a demonstrat consecvența cu care România socialistă și partidul ei conducător promovează principiile noi în relațiile dintre state, colaborarea și prietenia cu toate popoarele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Deoarece, pe de altă parte, problemele complexe abordate în legătură cu formarea spirituală a omului reprezintă o preocupare prezentă, tot mai pregnant, pe toate meridianele globului, condiția de existență morală și spirituală, în special a tinerei generații, afectînd însuși viitorul civilizației întregii societăți umane.

Un amplu capitol al Expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu este dedicat politicii României socialiste consacrată păcii și colaborării internaționale, soluționării democratice a marilor probleme ce confruntă omenirea contemporană, făuririi unei lumi mai bune și mai drepte.

Relevînd importanța istorică a afirmării socialismului în lume, Expunerea anali-

Grandioasă manifestație populară, la ieșirea din sala Palatului sporturilor și culturii, după încheierea lucrărilor Congresului

zează cu rigoare științifică trăsăturile caracteristice ale epocii în care trăim. Dezvoltarea forțelor de producție, avântul luptei maselor populare pentru transformarea relațiilor de producție, pentru înnoirea raporturilor interstatale sînt însoțite, în zilele noastre, de schimbări profunde în conștiința popoarelor, de înțelegerea tot mai largă a necesității lichidării vechii orînduiri, a încheităților în relațiile dintre țări și popoare. Accentuarea procesului revoluționar de transformare economico-socială a lumii, limitarea sferei de acțiune a imperialismului și agravarea crizei generale a capitalismului marchează puternic evoluția contemporană.

Dar existența simultană a unor noi state cu orînduiri sociale diferite, inclusiv state naționale independente dintre care cea mai mare parte sînt țări în curs de dezvoltare, impune ca o necesitate istorică aplicarea în raporturile dintre state a principiilor coexistenței pașnice.

Partidul Comunist Român, guvernul Republicii Socialiste România, pornind de la analiza științifică, marxist-leninistă a fenomenelor și tendințelor lumii contemporane, promovează o politică externă activă

de colaborare cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduirea socială, și înțelege să participe, în mod creator, la rezolvarea marilor probleme cu care este confruntată umanitatea. Considerînd că activitatea internă și externă constituie două laturi inseparabile ale politicii sale unice, marxist-leniniste, Partidul Comunist Român, partid de guvernămînt, își îndeplinește neabătut îndatorirea sa fundamentală — edificarea socialismului —, prin aceasta aducîndu-și contribuția sa esențială la promovarea cauzei socialismului și păcii în lume. Întărind neîntreput solidaritatea cu forțele antiimperialiste, democratice și progresiste din întreaga lume, partidul nostru își îndeplinește astfel, în mod constant, sarcinile sale internaționale.

În primul plan al activității sale externe, România situează dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, lărgind mereu dimensiunea prieteniei, solidarității și conlucrării multilaterale cu acestea, în spiritul

Mile de oameni ai muncii din Capitală, prezenți în jurul Palatului sporturilor și culturii, și-au exprimat sentimentele de dragoste și respect față de tovarășul Nicolae Ceaușescu

egalității, avantajului reciproc, întrajuturării. Considerînd că pentru creșterea forței și influenței socialismului pe plan mondial, pentru întărirea solidarității cu toate forțele antiimperialiste, democratice și progresiste, pentru cauza păcii în lume o importanță deosebită au unitatea și coeziunea țărilor ce edifică noua societate socialistă, România a acționat și va acționa cu toată hotărîrea, și în viitor, pentru depășirea divergențelor existente și întărirea unității și solidarității țărilor socialiste.

De o mare însemnătate teoretică este aprecierea conținută în Expunerea secretarului general al partidului, cu privire la perspectiva trecerii, în viitor, a noi și noi popoare pe calea spre socialism. Pornind de la principiile generale ale socialismului științific, fiecare partid, fiecare popor va trece la socialism pe cale proprie, în concordanță cu tradițiile istorice, sociale și naționale specifice, îmbogățind astfel cu noi experiențe patrimoniul universal al teoriei și practicii revoluționare. Este evident că problema instaurării socialismului într-o țară sau alta nu poate fi rezolvată decît de fiecare popor, de fiecare națiune, prin voința unită a forțelor revoluționare sprijinite de majoritatea populației din țara respectivă.

Ținînd seama de această realitate, promovînd dreptul sacru al fiecărui popor de a-și hotări singur destinul, România, ca țară socialistă și ca țară în curs de dezvoltare, extinde și dezvoltă continuu legăturile sale de prietenie și solidaritate, de colaborare cu tinerele state independente care au pășit pe calea dezvoltării libere, de sine stătătoare. România consideră că un element fundamental al colaborării interstatale, la scară mondială, trebuie să fie crearea condițiilor ca noile state independente să poată participa activ, în deplină egalitate, la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori. România manifestă o preocupare permanentă pentru găsirea celor mai potrivite forme de colaborare și conlucrare cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, în vederea intensificării eforturilor naționale, cit și ale celor internaționale, pentru lichidarea decalajelor economice. Participarea țării noastre la activitatea

CONGRESUL EDUCAȚIEI POLITICE ȘI AL CULTURII SOCIALISTE

„Grupului celor 77” este o expresie a interesului României ca, în relațiile internaționale ale lumii de azi, să acționeze o politică nouă, care să asigure progresul mai grabnic al țărilor rămase în urmă.

Rămânerea în urmă în care se află numeroase țări ale lumii, inclusiv România, este rezultatul direct al îndelungatei perioade de asuprire și spoliere din partea unor puteri străine, a unor mari monopoli imperialiste internaționale. În condițiile dinamice dezvoltări contemporane, lupta pentru lichidarea raporturilor de inechitate și inegalitate, pentru o nouă ordine economică și politică constituie, în ultimă instanță, o expresie a înfruntării dintre asupritori și asupriți, dintre bogați și săraci, în fond, o reflectare a luptei de clasă pe plan internațional. Ținând seama de existența în lume a unor grupări de țări cu orinduiuri sociale diferite, noua ordine economică, instaurarea unor raporturi interstatale noi, echitabile înseamnă, practic, traducerea fermă în viață a principiilor coexistenței pașnice.

Ca țară europeană, România acordă securității pe continentul nostru un loc central. La aproape un an de la încheierea cu succes a Conferinței general-europene, aplicarea concretă, în viață, a angajamentelor înscrise în documentele semnate la Helsinki se afirmă ca o sarcină fundamentală a statelor respective. Un loc de prim rang îl ocupă, în context, necesitatea realizării unor măsuri concrete de dezangajare militară în Europa, precum și extinderea colaborării economice și tehnico-științifice, fără îngrădiri, dintre toate statele continentului.

România — așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la întâlnirea la nivel înalt de la Helsinki și așa cum reafirma la Congresul educației politice și al culturii socialiste — se pronunță pentru intensificarea schimburilor în domeniul cultural, pentru un larg circuit al valorilor culturale, literare și artistice. Schimburi și circuit din care excludem, însă, cu hotărâre, orice produs nociv, poluant al moralei sănătoase a omului, a tinerei generații îndeosebi. În problemele umanitare, țara noastră este în favoarea soluționării lor pe bază de înțelegere reciprocă, considerând, însă, că aceste probleme sînt legate, în primul rînd, de asigurarea condițiilor egale de muncă și viață pentru masele largi de oameni ai muncii, inclusiv pentru cei ce pleacă în căutare de muncă în alte țări. A aborda, în mod cinstit, problemele umanitare înseamnă a dezbate nu aspecte întîmplătoare, chiar artificial create, ci a merge la fondul acestor probleme, la chestiunea șomajului, la incertitudinea existenței pentru sute de mii de tineri ce nu-și găsesc de lucru, la cauzele și efectele nocive ale criminalității, ale decăderii morale a unor ample categorii ale populației din țările capitaliste.

Produsele de valoare ale culturii românești au început de mult să intre în patrimoniul culturii universale și sîntem convinși că, pe viitor, contribuția noastră la îmbogățirea tezaurului universal va crește și mai mult. Prin glasul reprezentantului său cel mai autorizat, poporul român și-a reafirmat dorința de a cunoaște, la rîndul său, produsele creatorilor de artă și cultură din alte state, receptivitatea sa la tot ce este de natură să înnoibeleze viața spirituală a popoarelor.

România este gata să se angajeze într-un dialog constructiv cu toate statele, este profund favorabilă discutării de către oamenii de știință și cultură din toate țările a modului în care artele să slujească cel mai bine și eficient la ridicarea condiției

umane, la educarea tinerei generații în spiritul muncii, al respectului față de valorile fiecărei națiuni. În ultimă instanță, formarea unui om cu adevărat superior este astăzi o cerință a progresului umanității, în ansamblul ei.

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu reafirmă poziția țării noastre în problema dezvoltării unor relații de prietenie și bună vecinătate în Balcani, în problema soluționării politice a situației din Cipru, în aceea a lichidării conflictului din Orientul Mijlociu și a instaurării unei păci traionice și juste în această regiune. Țara noastră consideră îndeplinirea dezarmării generale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare, ca una din problemele cele mai stringente ale lumii de astăzi. În acest plan, se impune mai mult ca oricînd trecerea de la discuții generale la măsuri practice, concrete, de oprire a cursei înarmărilor, de încetare a producției armelor nucleare, de excludere a celor existente și scoaterea în afara legii a armamentului atomic. Democratizarea și sporirea eficienței Comitetului de dezarmare de la Geneva, ca și organizarea unei reuniuni internaționale de dezarmare, sub egida O.N.U., sînt, în concepția țării noastre, acțiuni de mare utilitate pentru abordarea dezarmării cu o eficiență practică reală.

Experiența istorică, evoluția contemporană atestă că reglementarea constructivă a problemelor complexe ale lumii de astăzi reclamă participarea, în condiții de deplină egalitate, la viața internațională a tuturor statelor, indiferent de orinduirea socială, de mărime sau de situarea geografică. În actualele condiții, crește importanța rolului țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniat — nemijlocit interesate într-o rezolvare trainică și echitabilă a problemelor internaționale.

România socialistă militează cu fermitate pentru îndeplinirea unei cerințe imperioase a timpurilor noastre, și anume generalizarea în viața internațională, în relațiile dintre state a principiilor depline egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neames-

tecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță și la amenințarea cu folosirea forței. Țara noastră acționează, în acest sens, în dorința unică de a face ca toate marile cuceriri ale științei și cunoașterii umane să servească progresului, păcii și fericirii oamenilor de pe întregul glob pămîntesc.

Programul adoptat la Congresul educației politice și al culturii socialiste pune puternic în relief tradițiile solidarității de clasă a proletariatului român, politica consecvent internaționalistă a partidului nostru, eforturile sale pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, a forțelor progresiste, antiimperialiste din întreaga lume.

Secretarul general al partidului face o amplă, riguroasă și științifică analiză marxist-leninistă a conceptului de internaționalism, a raportului dintre național și internațional. În lumea contemporană, apariția de noi factori ai procesului revoluționar, extinderea acestuia au dus la lărgirea conceptului de internaționalism, în conformitate cu amploarea schimbărilor petrecute în lume.

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste, toate dezbaterile și lucrările sale au pus puternic în evidență rolul partidului în îndeplinirea cu succes a obiectivelor stabilite, responsabilitatea ce revine fiecărui membru de partid în procesul propriei sale împliniri și în mobilizarea tuturor oamenilor muncii, a întregului popor pentru traducerea în viață a programului adoptat.

Este mai presus de orice îndoială că urările de succes adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu tuturor oamenilor muncii vor primi cel mai elocvent răspuns în entuziasmul și hotărîrea cu care întregul nostru popor s-a angajat să-și unească și mai strîns eforturile pentru îndeplinirea neabătută a politicii interne și externe a partidului, pentru a-și ridica patria pe treptele tot mai înalte ale socialismului și comunismului.

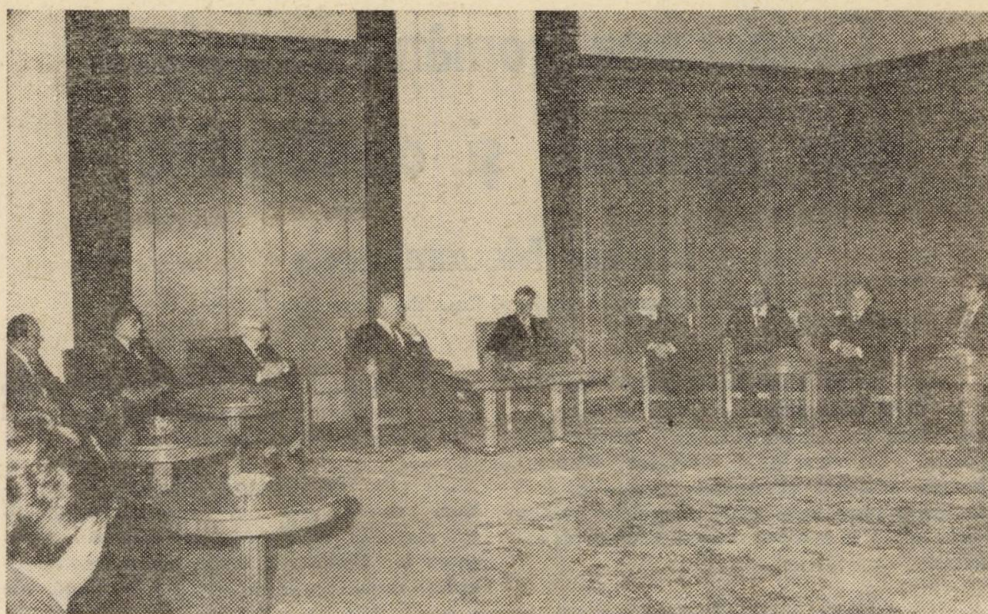
George Serafin

„Președintele Nicolae Ceaușescu este un om de stat pe care

il admirăm și îl stimăm foarte mult”

Kemal Güven

președintele Adunării Naționale a Turciei

Aspect de la primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a delegației Marii Adunări Naționale a Turciei, condusă de Kemal Güven, președintele Adunării Naționale

În intervalul 31 mai — 7 iunie, s-a aflat în țara noastră, la invitația Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, o delegație a Marii Adunări Naționale a Turciei, condusă de președintele Adunării Naționale, Kemal Güven. La sfârșitul vizitei, conducătorul delegației parlamentare turce a avut amabilitatea să răspundă întrebărilor adresate de revista „Lumea”.

— În cursul vizitei, delegația Marii Adunări Naționale a Turciei a fost primită de președintele României, Nicolae Ceaușescu. Vă rugăm să ne împărtășiți impresiile dv. despre această întrevvedere.

— Excelența sa președintele Nicolae Ceaușescu este un om de stat pe care îl admirăm foarte mult. Domnia-sa este unul dintre oamenii de stat pe care Turcia îi stimează și îi admiră, atât pentru contribuția la promovarea unei politici internaționale active și dinamice, cât și pentru aportul la continua dezvoltare, pe toate planurile, a țării sale. Domnia-sa a avut amabilitatea să primească delegația noastră, fapt pentru care atât eu, cât și colegii mei, îi sintem recunoscători.

În cursul întrevederii, am procedat la un schimb de opinii cu privire la stadiul și perspectivele dezvoltării relațiilor dintre România și Turcia. Am avut posibilitatea să ne facem cunoscute opiniile cu privire la aspecte ale colaborării dintre țările balcanice. De asemenea, am făcut un schimb de păreri cu privire la o serie de probleme ale situației internaționale actuale. Aș vrea să subliniez cu satisfacție faptul că opiniile noastre cu privire la toate problemele discutate sînt foarte asemănătoare.

— Domnule președinte, ce semnificație acordați vizitei delegației conduse de dv. în România, în contextul evoluției ascendente a relațiilor dintre țările și popoarele noastre?

— Turcia acordă o foarte mare importanță relațiilor cu România și dezvoltării lor. Ea

este animată de dorința și de hotărârile de a face tot ce-i stă în putință pentru a dezvolta aceste relații pe multiple planuri.

Vizita noastră în țara dv. este o vizită oficială și se înscrie în cadrul dezvoltării relațiilor dintre cele două țări. Ne aflăm aici ca răspuns la amabila invitație a domnului președinte al Marii Adunări Naționale a României. În cursul convorbirilor pe care le-am avut, am abordat probleme privind relațiile dintre țările noastre și am procedat la un schimb de păreri, atât cu privire la problemele balcanice, ale Orientului Mijlociu, cât și la o serie de alte probleme ale situației internaționale. Am avut prilejul să ne împărtășim, în mod sincer, punctele de vedere și opiniile privind problemele abordate. Aș vrea să mărturisesc, cu sinceritate, că întrevederile și convorbirile pe care le-am avut au fost deosebit de rodnice; atât eu, cât și membrii delegației noastre sintem deosebit de satisfăcuți de faptul că această vizită se înscrie ca un pas înainte pe calea dezvoltării pe mai departe a relațiilor dintre țările noastre.

— Cum apreciați, domnule președinte, perspectivele colaborării multilaterale în Balcani?

— Turcia acordă importanță relațiilor și colaborării între țările balcanice și este animată de dorința de a-și îndeplini misiunea care îi revine în această privință. În același timp, doresc să subliniez și faptul că Turcia este determinată să acționeze pe acest drum cu realism. Ea consideră că drumul cel mai realist pentru dezvoltarea colaborării multilaterale între țările balcanice trebuie să pornească de la rezolvarea diferendelor existente, prin tratative bilaterale, prin dezvoltarea relațiilor bilaterale.

— Care este opinia dv. despre rolul parlamentelor și al parlamentarilor, ca exponenți ai voinței propriilor popoare, în consolidarea păcii, cooperării și securității în Europa și în lume?

— Parlamentarii sînt reprezentanții propriilor națiuni. Sub acest aspect, relațiile dintre parlamente și parlamentari exprimă, într-o bună măsură, evoluția relațiilor între țări și popoare. Ca membri ai Parlamentului Turciei, acordăm o mare importanță apropiării și relațiilor între parlamentele tuturor țărilor. De altfel, dezvoltăm raporturi foarte strînse cu forurile similare din numeroase țări. În cadrul Marii Adunări Naționale a Turciei, există numeroase grupuri de prietenie cu alte parlamente.

Parlamentelor le revin sarcini mari în ce privește consolidarea păcii și instaurarea securității pe continentul nostru și în lume. Contactele și întrevederile între reprezentanții lor au fost întotdeauna constructive și, fără îndoială, vor fi și de acum înainte.

Avînd în vedere acest lucru, atât eu, cât și colegii mei, sintem convinși de faptul că parlamentarii au o mare și importantă misiune în ce privește consolidarea păcii și edificarea securității, atât în Europa, cât și în întreaga lume. Ne străduim și facem tot posibilul pentru a ne îndeplini această misiune.

— Cu ce impresii vă întoarceți din vizita în România?

— Eu și colegii mei sintem deosebit de mulțumiți de vizita în țara dv. Am fost întâmpinați cu un mare interes, am fost primiți cu multă căldură și înconjurați cu deosebită ospitalitate. În cadrul întrevederilor și convorbirilor pe care le-am avut cu oficialitățile române, la diferite niveluri, am constatat o coîncidență a părerilor.

Conducătorii Turciei și conducătorii României acordă o foarte mare importanță dezvoltării relațiilor dintre țările și popoarele noastre. Am avut prilejul și posibilitatea de a constata, cu și mai multă certitudine, acest lucru în timpul vizitei pe care delegația noastră a făcut-o în România. Ne despărțim de țara dv. cu impresii și amintiri deosebit de frumoase. La înapoierea în Turcia, vom împărtăși aceste impresii și amintiri conducătorilor țării noastre.

**Interviu realizat de
Ion Madoșa**

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

„Cooperarea româno-congoleză este dinamică și constructivă”

Marius Mouambenga

ministrul economiei rurale al Republicii Populare Congo

Recent au avut loc la București lucrările celei de-a VI-a sesiuni a Comisiei mixte de cooperare economică și tehnică româno-congoleză. Cu acest prilej, Marius Mouambenga, ministrul economiei rurale al R.P. Congo, președintele părții congoleze în Comisia mixtă, a acordat revistei noastre un interviu.

De la început, interlocutorul s-a referit la primirea sa de către tovarășul Nicolae Ceaușescu.

„Am avut deosebita cinste de a fi primit de Excelența Sa, președintele Nicolae Ceaușescu, căruia i-am transmis un mesaj de prietenie din partea președintelui Republicii Populare Congo, comandant Marien N'Gouabi. În convorbirea care a urmat, au fost abordate pe larg probleme ale relațiilor bilaterale, cit și o serie de aspecte internaționale. De aceea, primirea mea de către tovarășul președinte al României socialiste a fost foarte bogată în învățăminte”.

In continuare, Marius Mouambenga a expus rezultatele celei de a șasea sesiuni a Comisiei mixte de cooperare româno-congoleze.

„După cum se știe, Comisia mixtă de cooperare româno-congoleză se reunește în fiecare an, alternativ, la București și Brazzaville. La cea de a șasea reuniune, am făcut un bilanț detaliat al tuturor aspectelor, acțiunilor și domeniilor de cooperare româno-congoleze. Am pus un accent deosebit pe problemele economice, pentru că independența economică reprezintă un aspect fundamental al dezvoltării fiecărei țări. În acest context trebuie să subliniez că Republica Populară Congo apreciază în mod deosebit cooperarea și colaborarea cu țări ca România. Și iată de ce: cooperarea româno-congoleză este dinamică și constructivă; ea are la bază respectul independenței fiecăruia; constatăm cu bucurie că multe din proiectele asupra cărora am convenit au fost transpuse în practică; există premise importante pentru rezolvarea unor noi acțiuni de cooperare care privesc domenii strategice ale dezvoltării economiei congoleze.

Încerc o mare satisfacție pentru rezultatele fructuoase cu care s-a încheiat această sesiune și, de aceea, adresez mulțumiri P.C.R., guvernului român pentru atenția cu care ne-au înconjurat, pentru tot ceea ce au făcut ca aceste lucrări să se încheie cu deplin succes. Rezultatele sesiunii subliniază vitalitatea cooperării româno-congoleze”.

Rugat să se refere la preocupările prioritare ale ministerului pe care-l conduce, interlocutorul a spus:

„În R. P. Congo, Ministerul economiei rurale are în vedere agricultura, creșterea animalelor, pădurile și exploatarea lor. Partidul și statul nostru acordă acestor ramuri o foarte mare importanță, ele fiind definite ca prioritate a priorităților. În agricultură funcționează cooperative încă tinere, iar efortul vizează ameliorarea producției, îmbunătățirea tehnicii. În acest sens, beneficiem și de sprijinul specialiștilor români. În ce privește lemnul și exploatarea lui, precizez că, până de curind, el era vindut neprelucrat, întrucât lipsea industria de prelucrare. Acum, exploatarea lemnului și prelucrarea lui se fac de către stat, iar acest sector este supus unei importante reorganizări pentru a

face față sarcinilor și obiectivelor de mare importanță pentru dezvoltarea și diversificarea economiei țării”.

În încheiere, ministrul congolez al economiei rurale ne-a spus:

„Mă aflu pentru prima oară în România și duc cu mine, la înapoiere, cele mai bune impresii. Aceasta pentru că rezultatele obținute de România în dezvoltarea ei multilaterală sînt palpabile, evidente la tot pasul. În plus, construcția socialismului, bazată pe învățătura marxist-leninistă este creatoare, originală. Este și acesta un argument de netăgăduit că fiecare popor își poate alege calea proprie de dezvoltare fără ca o altă țară să i-o impună pe a sa. Spunînd acestea, am în vedere faptul că noi dorim ca fiecare popor să fie independent, să existe o egalitate reală pe scena internațională, fiecare să beneficieze din plin de resursele sale și de un climat autentic de cooperare în condiții avantajoase.

Tocmai de aceea, aceste lucruri ne-au apărut și mai importante cînd președintele Nicolae Ceaușescu ne-a subliniat cu claritate necesitatea independenței economice care este strîns legată de cea politică și, în context, imperativul ca fiecare țară să fie liberă să decidă asupra destinelor și dezvoltării sale”.

Interviu realizat de
Dumitru Constantin

„Vrem să folosim experiența românească”

Hassen Belkhodja

ministrul agriculturii al Republicii Tunisiene

Recent ne-a vizitat țara ministrul agriculturii al Republicii Tunisiene, Hassen Belkhodja. Înainte de a părăsi România, ministrul tunisian al agriculturii a făcut o declarație colaboratorului nostru Ioan Ivanici.

„Înainte de toate, aș dori să subliniez că am avut deosebita cinste de a fi primit de președintele României, domnul Nicolae Ceaușescu. Printre altele, în cadrul întrevăderii, pe care șeful statului român a avut amabilitatea să mi-o acorde, a fost exprimată dorința comună de a lărgi, în continuare, raporturile de cooperare între țările noastre, în special în domeniul agriculturii.

De asemenea, în cadrul întîlnirilor pe care le-am avut cu ministrul agriculturii și industriei alimentare, cit și cu ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, am discutat unele probleme referitoare la dezvoltarea colaborării în domeniul agriculturii și la extinderea schimburilor comerciale.

În ceea ce privește rezultatele concrete ale vizitei, sînt convinși că înțelegerea de cooperare între ministerul pe care-l reprezint și cel

român — pe care am semnat-o — va marca un nou și important pas în lărgirea conlucrării tunisiano-române. Acest document se referă la schimbul de specialiști și acordarea de asistență tehnică, îndeosebi în zonele din sudul țării noastre, în vederea realizării unor obiective agricole și hidroameliorative, precum și alte obiective de interes reciproc”.

În continuare, referindu-se la impresiile culese în această primă vizită în România, Hassen Belkhodja a relevat că această călătorie i-a oferit prilejul să constate că „Tunisia, poporul ei, președintele Bourguiba se bucură de stimă și apreciere în România, că există un mare interes pentru realitățile tunisiene. Aș vrea să subliniez că aceleași sentimente de considerație și prietenie le nutrește și poporul tunisian față de România, față de distinsul ei președinte, Nicolae Ceaușescu.

În timpul șederii în țara dv., am avut ocazia să vizitez o serie de obiective industriale, agricole, șantieri de construcții. Pretutindeni am constatat că România a înregistrat rezultate remarcabile în domeniile industrial, agricol și social-edilitar, că are o experiență valoroasă în aceste domenii, experiență pe care vrem să o împărtășim”.

Exigențe ale făuririi unei unități de tip nou, superior, în mișcarea comunistă și muncitorească internațională

Este o realitate, demonstrată de întreaga evoluție a evenimentelor contemporane, că astăzi au loc în lume mari transformări revoluționare, naționale și sociale, profunde mutații în raportul de forțe mondial. De vigoarea și eficiența cu care se manifestă, la scară planetară, lupta pentru marile cauze ale omenirii — pacea și socialismul, democrația și progresul social, destinderea și noua ordine economică și politică internațională — depinde realizarea misiunii istorice a forțelor politice și sociale, chemate să înfăptuiască marile procese revoluționare.

Creșterea prestigiului și autorității țărilor socialiste reprezintă o contribuție substanțială, remarcabilă la sporirea puterii de atracție a ideilor socialiste, la înfăptuirea profundelor transformări înnoitoare în lumea contemporană. O înrîurire tot mai mare asupra evoluției internaționale au țările în curs de dezvoltare, țările nealiniate — în marea lor majoritate țări mici și mijlocii —, mișcarea de eliberare națională a popoarelor aflate încă sub dominație colonială, străină. În țările capitaliste — în condițiile ascuțirii contradicțiilor în toate sferele de activitate — asistăm la o accentuare, în forme specifice, a procesului revoluționar, la manifestarea unor tendințe noi de afirmare și consolidare a unei politici proprii, pe plan național și internațional.

Imperativul unității de luptă și acțiune

Complexitatea proceselor revoluționare contemporane evidențiază tot mai puternic necesitatea și preocuparea pentru întărirea unității forțelor revoluționare, antiimperialiste, progresiste și democratice în opera de instaurare în viața internațională a unei politici noi, de solidaritate și colaborare. Unitatea acestor forțe reprezintă o condiție de bază a amplorii și eficienței luptei pentru întronarea unor relații de egalitate, de conlucrare autentică, pentru pace și destindere. În această vastă mișcare mondială, se confirmă rolul determinant pe care îl au popoarele în lupta împotriva vechii politici, de dominație și dictat, de forță și inechitate în viața internațională, pentru dreptul de a fi deplin stăpîni pe propriile lor destine, de a colabora în pace și înțelegere, pentru edificarea unei lumi mai drepte și mai bune.

Un examen realist, obiectiv al realității contemporane evidențiază, însă, că acest proces de transformări revoluționare nu se realizează de la sine, că în lume acțio-

Mihai Dălea

membru supleant al Comitetului Politic
Executiv al C.C. al P.C.R.

nează încă forțe care pot pune în pericol înseși destinele omenirii. Destinderea se află abia la început, iar cursul ei este destul de fragil; asistăm la acțiuni concertate împotriva politicii de independență și suveranitate a națiunilor, la încercări de intimidare a popoarelor în lupta lor de emancipare națională, la tentative de oprire a procesului revoluționar.

În aceste condiții, se impune, cu atât mai mult, întărirea unității tuturor forțelor progresiste, mobilizarea energiei tuturor popoarelor pentru consolidarea cursului spre destindere, pentru edificarea unei noi ordini economice și politice internaționale. Putem afirma că unitatea și solidaritatea forțelor revoluționare reprezintă o lege a devenirii istorice contemporane.

Din punctul de vedere al Partidului Comunist Român, în realizarea acestei unități rezidă resorturile profunde ale spiritului internaționalist, întemeiat pe încrederea nestrămutată în puterea luptei comune a popoarelor, a forțelor revoluționare, democratice de pretutindeni.

În prezent, afirmarea tot mai puternică a clasei muncitoare se dovedește a fi factorul major, covârșitor al profundelor mutații și prefaceri revoluționare; de unitatea ei de acțiune depinde succesul unei noi politici de pace, egalitate și colaborare între națiuni. În lupta pentru înfăptuirea marilor comandamente politice ale lumii de azi, clasa muncitoare este menită să-și dovedească misiunea sa istorică de forță mobilizatoare a tuturor celorlalte forțe populare, democratice, progresiste și antiimperialiste. În această perspectivă, solidaritatea — pe plan național și internațional — a clasei muncitoare este menită a fi elementul fundamental al zilelor noastre. „Realitatea — sublinia, în acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu — impune întărirea solidarității active a clasei muncitoare — forța cea mai puternică a lumii contemporane în stare să unească în jurul său toate clasele și forțele progresiste, să asigure transformarea revoluționară a societății”.

Preocuparea pentru realizarea unității de acțiune a clasei muncitoare, a tuturor forțelor progresiste, revoluționare, evidențiază stringenta actualitate cu care se pune astăzi problema unității partidelor comuniste și muncitorești — avangarda luptei

popoarelor pentru transformarea revoluționară a societății, pentru pace și socialism —, a realizării unei largi solidarități internaționale. „Pornind de la rolul important pe care îl au partidele comuniste și muncitorești, alte forțe socialiste, progresiste, democratice în transformarea revoluționară a societății — afirma tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul la Congresul al XI-lea — Partidul Comunist Român consideră că trebuie intensificate eforturile pentru întărirea continuă a unității și colaborării lor”.

Credincios tradițiilor solidarității de clasă ale proletariatului român, partidul nostru a dezvoltat, a promovat și promovează, cu consecvență și principialitate, o largă politică de solidaritate internațională, de pe poziții militante, de clasă. Solidaritatea de luptă, neabătută, cu partidele comuniste și muncitorești, colaborarea cu partidele socialiste și social-democrate, poziția fermă de sprijin militant față de lupta forțelor revoluționare, democratice, a mișcărilor de eliberare națională, constituie o linie fundamentală de acțiune a comunistilor români, o orientare de durată, stabilă și principială a P.C.R., înscrisă în Programul partidului nostru, reprezintă o contribuție concretă la cauza unității și coeziunii marelui front mondial antiimperialist.

P.C.R. consideră că, în acest mod, răspunde concret cerințelor impuse de întărirea coeziunii mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor capabile să înnoiască revoluționar societatea. Aceasta este, în concepția noastră, în consens cu conținutul nou, calitativ superior, al internaționalismului, care, în condițiile de azi, include o varietate de aspecte, generate de marea diversitate a forțelor revoluționare.

Diversitatea — trăsătură obiectivă a unei noi unități

În cei 127 de ani care au trecut de la apariția Manifestului Partidului Comunist — primul program științific al clasei muncitoare —, mișcarea comunistă, trecînd prin diferite perioade și etape de evoluție, prin nenumărate încercări, a atins un înalt grad de maturizare și o impresionantă dezvoltare. Este vorba de o dezvoltare — fără precedent — a cărei dimensiune istorică, obiectivă, este diversitatea, marea varietate de condiții și, implicit, de metode și forme de luptă. Există astăzi aproape 100 de partide comuniste și muncitorești:

partidele comuniste din țările socialiste — partide de guvernământ, forța conducătoare în aceste țări; partidele comuniste din țările capitaliste, cele din țările recent eliberate, din țările slab dezvoltate sau în curs de dezvoltare, fiecare dintre ele acționând în funcție de condiții specifice, concrete, de o mare diversitate, toate prezentând particularități definitorii, sarcini și obiective imediate diferite. Orinduirea socială, nivelul forțelor și caracterul relațiilor de producție, specificul structurii de clasă și al formelor de organizare socială, tradițiile istorice, particularitățile socio-politice, culturale, de civilizație etc. — toate acestea se constituie în factori determinanți ai acțiunii partidelor comuniste și muncitorești.

Desigur, în activitatea lor de conducere, partidele comuniste din țările socialiste cunosc aspecte comune, generate de caracterul comun al orinduirii de stat, de filozofia comună marxist-leninistă, de o serie de sarcini revoluționare ce decurg din esența noii societăți pe care o construiesc. În același timp, însă, succesul acțiunii lor este nemijlocit legat de gradul în care, în activitatea lor, acestea țin seama de particularitățile naționale specifice, de deosebirile de la țară la țară — știut fiind că între țările socialiste există evidente deosebiri de mărime, de potențial, nivel și natură ale dezvoltării economice, sociale și politice, de faptul că ele se află în etape diferite de construcție a noii societăți.

Alta este, firește, situația partidelor comuniste din țările capitaliste; dar, și în acest caz, trăsăturile comune ale luptei lor pentru democrație și înnoire socială — reliefate, cu deosebire, în condițiile crizei generale a capitalismului — nu pot, cituși de puțin, umbri sarcinile specifice, cărora le au de făcut față, sarcini determinate de evoluția și tradițiile istorice, de impactul diferit al crizei în fiecare țară, de gradul de organizare a proletariatului, de raporturile dintre formațiunile politice interne, raporturi diferite de la o țară la alta etc.

În fine, un alt cadru este propriu activității partidelor comuniste și revoluționare din țările recent eliberate, din cele în curs de dezvoltare, asupra preocupărilor lor punându-și amprenta o serie de factori, precum: gradul de relativă înapoiere economică, absența unor formațiuni politice cu o îndelungată activitate, complexitatea raporturilor de clasă, unde, în majoritatea cazurilor, proletariatul nu a atins un grad mai înalt de dezvoltare etc. Fără a mai evidenția, și aici, că toți acești factori, mai mult sau mai puțin comuni, acționează cu intensități diferite și în condiții diverse, de la țară la țară.

Sint, toate acestea, date care atestă că **diversitatea constituie o caracteristică a luptei revoluționare contemporane**, că ea reprezintă, din punctul de vedere al partidului nostru, **o situație obiectivă care trebuie luată în considerație în realizarea unei noi unități în mișcarea comunistă și muncitorească internațională**, ca un factor determinant pentru dezvoltarea colaborării și solidarității internaționale ale forțelor revoluționare de pretutindeni. „Este necesar — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul la Congresul al XI-lea — să se țină seama de faptul că partidele își desfășoară activitatea în condiții istorice, sociale, naționale specifice, acționează în etape diferite ale dezvoltării societății și luptei revoluționare și de aceea în elaborarea strategiei și tacticii revoluționare, a liniei politice, ele trebuie să pornească de la realitățile date, să aplice creator adevărurile generale la condițiile concrete. Aceasta cere în mod imperios să

se realizeze o unitate de tip nou, bazată pe independență și dreptul fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică proprie. În același timp, noua unitate trebuie să ducă la dezvoltarea și mai puternică a colaborării și solidarității internaționale între partidele și forțele revoluționare, antiimperialiste de pretutindeni”.

Independența și autonomia de gândire și acțiune revoluționară

În contextul marii diversități de acțiune a partidelor comuniste și muncitorești, realizarea unei unități de tip nou, calitativ superioară, a mișcării comuniste și muncitorești, a forțelor progresiste, antiimperialiste din întreaga lume evidențiază capacitatea inepuizabilă de aplicare creatoare a gândirii marxiste la condițiile concrete în care aceste partide își desfășoară activitatea. Este, acesta, unul din argumentele care dovedesc, cu puterea faptelor, că teoria științifică a materialismului dialectic și istoric, principiile marxism-leninismului nu sînt — și nu pot fi — o dogmă, o schemă imuabilă, ci o călăuză vie în acțiune, în detectarea noului în viața politică și socială, în realizarea imperativelor ridicate de însăși evoluția istorică, imperative cărora partidele comuniste și muncitorești sînt menite să le dea, în practica de zi cu zi, răspunsuri adecvate. Și este un fapt — larg recunoscut astăzi — că nimeni din afară nu poate cunoaște mai bine realitățile, cerințele dintr-o țară sau alta, nimeni nu poate găsi soluțiile istorice și de moment cele mai potrivite decât partidele comuniste și muncitorești din țările respective. După cum nimeni altul decât partidele comuniste și muncitorești, ele și numai ele, răspund în fața propriei clase muncitoare, a propriului popor de activitatea lor, de îndeplinirea misiunii pe care le-au încredințat-o, în fața istoriei, clasa muncitoare și poporul din rîndurile cărora s-au născut.

Reiese, astfel, de la sine că **respectarea independenței și dreptului fiecărui partid de a-și decide de sine stătător politica sa internă și internațională, de a aborda autonom problemele revoluției și construcției socialiste** reprezintă condiția fundamentală a noii unități, a internaționalismului proletar revoluționar.

Fidelitatea față de interesele supreme ale națiunii, ale poporului se dovedește a fi legea de bază a acțiunii fiecărui partid comunist și muncitoresc în lupta pentru îndeplinirea rolului lui istoric. Experiența întregii mișcări comuniste și muncitorești — precum și experiența proprie a partidului nostru — demonstrează elocvent că succesul partidelor comuniste, ca forțe politice cu adevărat naționale, depinde în mod nemijlocit de măsura în care acestea au ținut și țin seama de problemele concrete din fiecare țară, pornind de la condițiile specifice în care își desfășoară activitatea; numai în acest fel, ele au putut obține succese tot mai însemnate, numai în acest fel ele au devenit forțe puternice pe plan național, numai astfel ele își pot sporii rolul lor activ pe arena internațională. Și este știut că, ori de cîte ori nu s-a ținut seama, în mod adecvat, de exigențele evoluției istorice și sociale naționale, întreaga lor activitate a avut de suferit, cu repercusiuni negative asupra solidarității și colaborării internaționale.

Dacă teoria marxistă a demonstrat — și viața o confirmă — că generalul se realizează în și prin particular, este clar că, în practica revoluționară, nu se pot aplica

cu succes simple scheme teoretice, rețete din afară, că exagerarea sau absolutizarea uneia sau alteia dintre experiențele revoluționare sau a uneia sau alteia din metodele de luptă sînt dăunătoare activității partidelor menite să soluționeze complexe probleme cu care sînt confruntate în îndeplinirea misiunii lor istorice, în calitate de cele mai înaintate forțe politice ale națiunilor pe care le reprezintă și ale căror interese le apără.

Esențială este, deci, **promovarea noului în acțiunea revoluționară** — obiectiv pe care partidele comuniste și muncitorești nu-l pot împlini decât în deplinătatea prerogativelor lor de independență și autonomie. Noua unitate a mișcării comuniste și muncitorești răspunde tocmai acestei exigențe a luptei revoluționare, luptă în care apărarea și promovarea principiilor de libertate, independență și suveranitate face parte integrantă, primordială, din lupta pentru împlinirea idealurilor socialismului și comunismului. Partidul nostru consideră, astfel, că realizarea noii unități, bazate pe independență și autonomia fiecărui partid, reprezintă, în condițiile contemporane, o cerință obiectivă a dezvoltării superioare a internaționalismului proletar, că realizările clasei muncitoare din fiecare țară și ale partidelor ei revoluționare, însăși forța lor pe plan național constituie — așa cum afirma tovarășul Nicolae Ceaușescu — adevărata „piatră de încercare” a internaționalismului, a solidarității militante a mișcării comuniste și muncitorești mondiale.

În prezent, se afirmă tendințele noi, majore, din viața partidelor comuniste și muncitorești, orientările lor în direcția elaborării unei politici proprii, în consens cu cerințele națiunii lor. Și, în context, este poate semnificativ de a releva că un proces similar se dezvoltă și în cadrul altor partide — socialiste și social-democrate —, și chiar al altor formațiuni politice a căror acțiune este mai mult sau mai puțin legată de apărarea și promovarea intereselor naționale. Vedem, în aceasta, o expresie a profunde tendințe a popoarelor de a-și hotărî propria soartă, de a promova o politică independentă atît pe plan intern, cît și internațional.

Viața, întreaga practică revoluționară au demonstrat că respectarea independenței și autonomiei fiecărui partid nu vine în contradicție cu interesele unității și solidarității internaționaliste. Pornind de la conceptul marxist despre unitatea dialectică dintre național și internațional, partidul nostru consideră că lupta comunistă, a celorlalte forțe revoluționare, antiimperialiste pentru soluționarea, autonomă, a problemei revoluției din propria țară, pentru trecerea la socialism, ca și opera de făurire a noii orinduirii, în condițiile specifice, istorice ale fiecărei țări, constituie o componentă a procesului revoluționar mondial, contribuind la adîncirea și dezvoltarea acestuia, la întărirea coeziunii și solidarității revoluționare, la afirmarea autentică a internaționalismului revoluționar proletar. Însăși practica revoluției a demonstrat că între **patriotism și internaționalism** există o legătură strînsă, organică și, în consecință, interesele naționale și cele internaționaliste nu se exclud, ci, dimpotrivă, se condiționează reciproc. Noua unitate de luptă bazată pe respectarea dreptului fiecărui partid la o politică independentă, proprie, reprezintă o premisă hotărîtoare a întăririi și consolidării forței de influență a mișcării comuniste și muncitorești mondiale.

Experiența arată că elaborarea și afirmarea unei politici de sine stătătoare nu slăbesc, ci, din contră, întăresc lupta comună a partidului clasei muncitoare —

pe baza ideologiei comune marxist-leniniste — împotriva imperialismului, pentru promovarea intereselor vitale ale maselor largi populare, pentru democrație, independență și libertate socială, pentru socialism. Aceasta nu exclude, ci face mai necesară cunoașterea reciprocă a preocupărilor partidelor, schimbul de experiență îmbogățind tezaurul gândirii marxiste, al teoriei revoluționare.

Imperativul unor noi principii și forme de colaborare

Făurirea unei noi unități și, pe această bază, întărirea colaborării între partidele comuniste și muncitorești presupune respectarea principiilor și normelor noi de relații între partide — principiile independenței și autonomiei fiecărui partid, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne ale altuia, dreptului imprescriptibil al fiecărui partid de a-și hotărî de sine stătător linia politică, solidarității și întrajutorării tovarășești, marxism-leninismului și internaționalismului.

Aceste principii formează un **tot unitar** — lezarea unuia afectând întregul —, ele reprezintă o condiție esențială pentru instaurarea unui climat sănătos, tovarășesc, în relațiile dintre partide, pentru realizarea unității partidelor comuniste și muncitorești.

Problema revoluției, a trecerii spre socialism și a construcției noii orînduiri dovedindu-se, mai mult ca oricînd, de competență exclusivă a partidului și poporului din țara respectivă, este firesc ca aplicarea acestor principii să presupună și statornicirea unor **noi forme de colaborare între partide**, bazate pe realitatea că, în condițiile actuale, nu mai poate exista un model unic, universal-valabil de acțiune revoluționară, care să poată fi transpus automat de la țară la țară. Este, aceasta, o expresie a relației strînse dintre **conținutul nou** al raporturilor dintre partide și **formele și metodele** noi de colaborare pe care acest conținut le reclamă.

Este, așadar, de la sine înțeles că, astăzi, nu mai e posibilă existența unui centru care să-și propună coordonarea mișcării comuniste și muncitorești. Dealtfel, însăși hotărîrea din 1943 a Prezidiului Comitetului Executiv al Cominternului, privind dizolvarea Internaționalei Comuniste, relevă caracterul perimat al unei asemenea „unități”. („Soluționarea problemelor mișcării muncitorești din fiecare țară prin intermediul unui centru internațional se va izbi de o greutate de neînvins... și, ca „formă organizatorică aleasă de primul Congres al Internaționalei Comuniste, a devenit chiar o piedică pentru întărirea pe mai departe a partidelor muncitorești”). Și trebuie amintit că nu numai noile evoluții din relațiile interpartide, ci chiar experiențe mai vechi au demonstrat exigența unei înțelegeri juste și profunde a internaționalismului, pornindu-se de la interesele fiecărui partid, de la recunoașterea datoriei sacre a fiecărui partid față de clasa muncitoare, față de poporul din rîndurile căruia s-a făurit, de la necesitatea îmbogățirii creatoare a gândirii și practicii marxiste, revoluționare. În chiar condițiile existenței Internaționalei Comuniste, Lenin atrăgea, cu deosebire, atenția asupra aplicării teoriei revoluționare la condițiile specifice, istorice, naționale în care fiecare partid trebuie să-și desfășoare activitatea. „Internaționalism — sublinia Lenin — înseamnă, în fapt, un singur lucru: muncă plină de abnegație în vederea dezvoltării mișcării revoluționare și a luptei revoluționare în **propria țară**, sprijinirea (...) **aceleiași lupte**, a

aceleiași linii și numai a acesteia în toate țările fără excepție. Restul este înșelăciune...”.

În acest spirit — subliniind realitatea că temelia sigură a internaționalismului proletar, a noii unități, o reprezintă preocuparea pentru organizarea luptei revoluționare din propria țară —, grija pentru destinele transformărilor înnoitoare pe plan național nu poate fi, în nici un caz, prezentată ca „izolare” față de interesele generale ale mișcării.

Respectarea principiilor și normelor noi de relații între partide, recunoașterea egalității și independenței fiecărui partid, a contribuției originale a fiecărei forțe la îmbogățirea practicii și teoriei revoluționare, face imposibilă impunerea unor „directive obligatorii” pentru toate partidele, a unei „linii obligatorii” de acțiune. În context, P.C.R. consideră că exigențele unității și egalității în drepturi ale tuturor partidelor impun aplicarea **principiului consensului** în adoptarea hotărîrilor, asigurîndu-se astfel traducerea efectivă a acestora în viață de către partide independente și autonome.

Promovînd făurirea unei unități de tip nou, calitativ superioare, Partidul Comunist Român apreciază — și acționează în acest sens — că, între partidele clasei muncitoare, între toate forțele progresiste și democratice, trebuie să se realizeze o colaborare bazată pe deplina egalitate, pe excluderea oricărui amestec în treburile interne ale altor partide. Solidaritatea internațională, în concepția partidului nostru, este incompatibilă cu amestecul în treburile interne sau cu sprijinirea unor grupări sau elemente fracționiste dintr-un alt partid, asemenea acțiuni aducînd prejudicii unității și forței partidelor, contrazicînd, în fapt, învățătura marxist-leninistă. Partidul nostru a subliniat, în repetate rînduri, că, deoarece forța partidelor comuniste și muncitorești depinde de întărirea permanentă a rîndurilor lor, de sporirea influenței lor în cadrul națiunii și poporului în care își au rădăcinile istorice, nu trebuie întreprins nimic, absolut nimic, din ceea ce ar putea stîrbi unitatea vreunui partid, autoritatea lui în țara în care este menit să-și îndeplinească misiunea sa istorică. De respectarea acestei norme de conduită depinde, nemijlocit, însăși forța unității internaționaliste a mișcării comuniste și muncitorești.

Desigur, datorită deosebirilor istorice, social-economice între țări, condițiilor diferite în care partidele își desfășoară activitatea, datorită obiectivelor și sarcinilor concrete ce le revin — ca și altor factori —, între partidele comuniste și muncitorești pot apărea deosebiri de vederi într-o problemă sau alta: în abordarea sarcinilor revoluției, ale construcției noii orînduiri, ale căilor și formelor luptei revoluționare, în aprecierea situației internaționale și a evoluției ei. Este, însă, în interesul atît al consolidării interne a fiecărui partid, cît și al unității și coeziunii mișcării, al forței ei, ca aceste deosebiri să nu ducă, în nici un fel, la imixțiuni din afară din partea altor partide, la lezarea dreptului fiecărui partid de a decide, în mod liber, linia sa politică internă și internațională. Trebuie făcut totul — iar partidul nostru a subliniat cu fermitate acest lucru — pentru ca deosebirile de opinii să nu degenereze, luînd forma unor divergențe. O emanație firească a imperativului respectării principiilor și normelor de relații interpartide o reprezintă exigența sporirii acțiunii conștiente a fiecărui partid de promovare a unor măsuri capabile să elimine neînțelegerile — atunci cînd apar —, să dezvolte încrederea și colaborarea dintre ele. Este, în acest scop, de neprețuită valoare practică discutarea sinceră, tovarășească, deschisă, de la

partid la partid, de la conducere la conducere, fără blamări sau etichetări, a poziției adoptate într-o problemă sau alta, de un partid sau altul.

Este, dealtfel, o cerință a etapei istorice actuale — etapă de mari prefaceri revoluționare — ca partidele comuniste și muncitorești, forțele progresiste și democratice să colaboreze activ, să se întrunească, să discute, să se angajeze într-un schimb deschis de opinii, pentru găsirea unor răspunsuri juste la noile realități, la noile sarcini ce le revin.

În acest spirit, Partidul Comunist Român desfășoară o amplă activitate de colaborare, un larg schimb de opinii, de experiență, de delegații cu toate partidele — și, în primul rînd, cu partidele comuniste și muncitorești — se pronunță pentru o participare activă, democratică, la dezbateră și soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane, o participare care să demonstreze, în practică, capacitatea fiecărui partid de a dezvolta și aplica creator gîndirea marxist-leninistă, socialismul științific.

Experiența rodnică a Partidului Comunist Român în direcția extinderii contactelor și întîlnirilor cu celelalte partide, a amplificării schimbului de experiență, pentru mai buna cunoaștere reciprocă a pozițiilor și preocupărilor fiecărui partid comunist și muncitoresc, a demonstrat, cu prisosință, că există posibilități reale ca — în baza respectării principiilor de independență, egalitate în drepturi și autonomie ale fiecărui partid — să se stabilească și să se dezvolte relații prietenești, de solidaritate militantă, raporturi democratice, întemeiate pe stimă și înțelegere reciprocă.

„Credincios tradițiilor sale internaționaliste, Partidul Comunist Român — sublinia recent tovarășul Nicolae Ceaușescu — își afirmă și acum, la a 55-a sa aniversare, solidaritatea cu partidele comuniste și muncitorești, se pronunță pentru întărirea colaborării și unității lor pe baza principiilor egalității, a respectului dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, în concordanță cu realitățile din țara în care își desfășoară activitatea, cu interesele poporului din rîndul căruia s-a născut, în mijlocul căruia trăiește, pe care trebuie să-l slujească cu devotament și abnegație. Considerăm că realizarea unei asemenea unități noi constituie, de asemenea, un alt aspect important al internaționalismului proletar revoluționar”.

Într-o epocă în care statornicirea unor relații între state, bazate pe independență și suveranitate, a devenit un imperativ istoric, recunoscut și reclamat de o serie de documente semnate de reprezentanții unor țări cu orînduiri sociale diferite — precum Actul final al Conferinței general-europene —, într-o epocă în care s-au realizat, în acest sens, certe progrese în raporturile dintre state conduse de formațiuni politice diferite prin ideologie, opțiuni și obiective, apare cu atît mai necesară și posibilă traducerea în viață a principiilor noi, pe care să se întemeieze raporturile dintre toate partidele și toate formațiunile revoluționare, unite prin aceeași ideologie, prin aceleași idealuri și prin același țel comun al luptei pentru pace, democrație și socialism.

Ca principale apărătoare ale intereselor naționale ale popoarelor, partidele comuniste și muncitorești au datoria să militeze ferm pentru apărarea independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, dreptului fiecărei națiuni de a-și decide singură dezvoltarea sa economico-socială, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile intersta-

tale. În această lumină, relațiile dintre partidele comuniste și muncitorești, relațiile pe care acestea le întrețin cu celelalte forțe progresiste, democratice, antiimperialiste sînt menite a fi o prefigurare și, evident, un factor mobilizator al **noii ordini internaționale**.

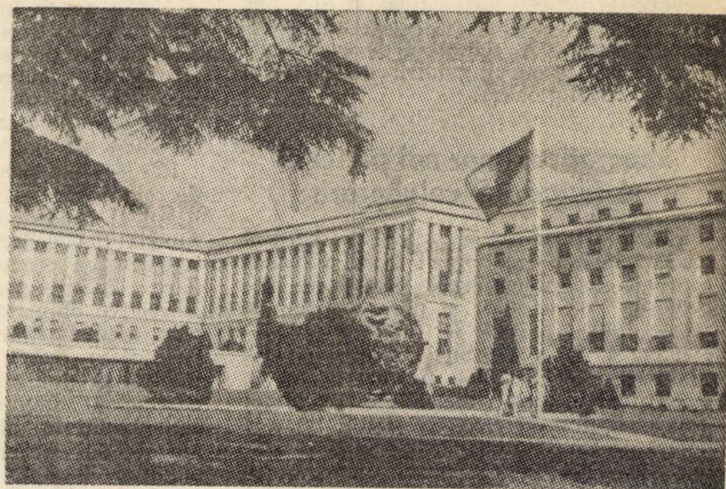
Ca principal factor în schimbarea raporturilor de forțe pe plan mondial, în imprimarea unor profunde mutații și prefaceri revoluționare pe plan social, național și internațional, partidele comuniste și muncitorești — prin însăși opera de creare a unei noi unități, de întărire, pe baze superioare, a solidarității internaționaliste revoluționare — sînt chemate să desfășoare o luptă activă pentru o reală democratizare a vieții internaționale, pentru statornicirea unei politici întemeiate pe principiile noi de relații între state, pentru respectarea drepturilor tuturor țărilor, indiferent de orînduire socială, mărime, pondere politică și economică, de a participa, pe picior de egalitate, la soluționarea marilor probleme ale contemporaneității, de a-și spune cuvîntul, în mod liber, în toate problemele ce frămîntă omenirea. Este, astăzi, de la sine înțeles că, de capacitatea partidelor comuniste și muncitorești de a lupta pentru crearea unei noi unități, de a întări solidaritatea lor internaționalistă, depinde, în cel mai înalt grad, edificarea unei lumi mai drepte și mai bune.

În același timp, întărirea unității dintre partidele comuniste și muncitorești va contribui la creșterea prestigiului socialismului în lume, la afirmarea ideilor socialismului, a gândirii marxist-leniniste, la succesul luptei împotriva imperialismului, pentru pace și progres. Înfăptuirea unității de tip nou în mișcarea comunistă și muncitorească internațională — unitate liber consimțită, trinitică și calitativ superioară, generată de dezvoltarea obiectivă a evoluției politice și sociale contemporane — constituie un factor determinant pentru accelerarea procesului revoluționar mondial, pentru făurirea și consolidarea unității de luptă a clasei muncitoare, pentru realizarea unui suvoi unic al tuturor forțelor antiimperialiste, progresiste și democratice din lume, în condițiile păstrării fizionomiei și identității fiecărei forțe revoluționare.

Pornind de la răspunderea mișcării comuniste și muncitorești față de viitorul civilizației umane, Partidul Comunist Român — aplicînd creator învățătura marxist-leninistă la condițiile specifice ale țării noastre — a condus și conduce cu succes lupta revoluționară a clasei muncitoare, a întregului popor, pentru apărarea independenței și suveranității naționale, pentru propășirea și bunăstarea întregii națiuni, pentru cauza păcii, colaborării și socialismului în lume. Ca detașament activ al mișcării comuniste internaționale, P.C.R. este hotărît să acționeze, cu consecvență și fermitate, pentru afirmarea unității de tip nou în cadrul mișcării comuniste și muncitorești, face tot ce depinde de el pentru întărirea coeziunii tuturor forțelor progresiste, democratice ale contemporaneității, conștient de importanța pe care o are realizarea acestei unități pentru interesele omenirii.

Propria experiență a P.C.R., capacitatea partidului nostru, a conducerii sale, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a descoperi noul, de a-l afirma, succesele sale în dezvoltarea economico-socială a României, prestigiul său internațional confirmă justetea orientării atît pe plan intern, cît și extern. Întreaga activitate — internă și externă — a P.C.R., contribuția sa la îmbogățirea practicii și teoriei revoluționare, marxist-leniniste, dovedesc atașamentul său ferm la cauza victoriei socialismului și comunismului în lume, la cauza păcii, colaborării și solidarității internaționale.

GENEVA

O amplă dezbateră asupra utilizării forței de muncă

Correspondență de la Valeriu Tudor

Conferința mondială asupra utilizării forței de muncă, repartiției veniturilor, progresului social și diviziunii internaționale a muncii, ale cărei lucrări se desfășoară în intervalul 4—17 iunie, este convocată sub egida Organizației Internaționale a Muncii, ca o acțiune în cadrul deceniului Națiunilor Unite pentru dezvoltare și al Declarației adoptate de cea de-a 7-a sesiune extraordinară a O.N.U.. Ea constituie, în același timp, o emanație a programului mondial asupra utilizării forței de muncă, lansat în 1969, cu ocazia semicentenarului O.I.M. La lucrări participă delegații din majoritatea statelor lumii, cuprinzînd, potrivit principiului tripartit al O.I.M., reprezentanți ai guvernelor (peste 70 de miniștri ai departamentelor afacerilor sociale și ale muncii), ai sindicatelor și conducătorilor de întreprinderi.

Această conferință își propune să asigure o amplă dezbateră, care urmează să se încheie cu propuneri și recomandări de acțiuni în următoarele domenii: a) strategiile și politicile naționale în domeniul utilizării forței de muncă, ținînd seama îndeosebi de nevoile țărilor în curs de dezvoltare, b) migrarea internațională a mîinii de lucru și problemele pe care le ridică în planul utilizării forței de muncă, c) tehnici care permit crearea de noi locuri de muncă productive în țările în curs de dezvoltare, d) implicațiile prezenței societăților multinaționale pentru asigurarea locurilor de muncă în țările în curs de dezvoltare, e) politica și metodele folosite în țările dezvoltate pentru reducerea șomajului.

Raportul întocmit de Biroul Internațional al Muncii pornește de la realități grave ale lumii contemporane, care își au originea în perpetuarea unor raporturi bazate pe inechitate și desconsiderarea drepturilor fundamentale ale omului. Autorii relevă că peste 700 de milioane de ființe umane cunosc cea mai profundă mizerie. Cel puțin 460 milioane suferă de subnutriție, iar alte zeci de milioane trăiesc în țări atinse de secetă și foamete. Analfabetii adulți au depășit 760 de milioane.

În țările în curs de dezvoltare, circa 300 de milioane de oameni sînt șomeri sau lucrează numai parțial. În cea mai mare parte a acestor țări o zecime din populație dispune de 40 la sută din venituri, în timp ce patru zecimi, adică populația cea mai săracă, abia obțin 15 la sută din venituri. Un sfert al populației globului trăiește în

țări unde venitul pe locuitor este inferior sumei de 200 dolari, iar producția țărilor respective este sub 3 la sută din cea mondială. În același timp, în țările capitaliste dezvoltate, la sfîrșitul anului 1975, s-a ajuns la cifra record de 20 de milioane șomeri, cu mult mai mare decît cifra cea mai ridicată din timpul crizei din 1929—1933. În aceste țări, în care șomerii reprezintă, în procente, o parte substanțială a forței de muncă, șomajul atinge, în special, categoriile femeilor și tinerilor. Așa cum arată raportul, în S.U.A., la nivelul lunii mai 1975, cînd șomajul cuprindea 9,2 la sută din mina de lucru pe ansamblul țării, diversele categorii erau atinse de șomaj astfel: bărbații adulți — 7,3 la sută, femeile adulte — 8,6 la sută, tinerii sub 20 de ani — 22 la sută, negrii sub 20 de ani — 40 la sută. În ansamblul țărilor capitaliste dezvoltate se constată o reducere a importanței activității industriale în favoarea sectorului terțiar, al serviciilor; paralel, se constată o reducere a creșterii economice și compromiterea obiectivelor naționale de reducere a șomajului și asigurarea utilizării depline a forței de muncă.

Trecînd în revistă situația din țările socialiste, autorii raportului arată că „șomajul ca atare nu mai există deloc în aceste țări”. În „ansamblul lor, țările socialiste cunosc o creștere rapidă și susținută, de două decenii, a productivității muncii și a nivelului venitului pe cap de locuitor” (pag. 29).

Raportul consacră o parte importantă problemelor migrării forței de muncă în lume și, în special, în Europa. Numai pe

continentul nostru lucrează peste 10 milioane de muncitori migranți, în țările industrializate occidentale. Dintre aceștia, în ultimii doi ani, cel puțin un sfert și-au pierdut locurile de muncă, fiind nevoiți să reia drumul pribegiei în căutare de lucru. În multe țări, s-au luat măsuri drastice pentru reducerea numărului migranților. Aceștia alcătuiesc — după recunoașteri oficiale — categoria muncitorilor celor mai prost plătiți, trăiesc în cele mai insalubre locuințe și nu beneficiază de drepturi elementare de protecție sau libertăți sindicale. Ei sînt primele victime ale șomajului.

Potrivit studiilor Biroului Internațional al Muncii (B.I.T.), categoria muncitorilor migranți va continua să existe, numărul lor menținându-se la cel puțin 3 milioane spre anul 2000. Reîntoarcerea migranților va pune, însă, noi probleme țărilor de unde provin.

Delegația țării noastre, exprimînd experiența și concepția României ca țară socialistă, în curs de dezvoltare, a subliniat în intervențiile sale că folosirea rațională a forței de muncă este nu numai o trăsătură fundamentală a economiei moderne, dar și suportul solid care condiționează, în mod hotărîtor, ascensiunea unei țări pe culmile progresului social, a justei și echitabile repartizări a veniturilor. În dezbateri, delegația a reliefat coordonatele esențiale ale politicii de industrializare socialistă, de cooperativizare a agriculturii, de ridicare a nivelului de educație și cultură, care au contribuit din plin la atingerea obiectivului folosirii eficiente și raționale a forței de muncă în țara noastră.

În legătură cu problemele care se pun pentru țările în curs de dezvoltare și, în general, pe planul relațiilor economice internaționale, delegația noastră a susținut că, în rezolvarea lor, un rol important revine îndeplinirii programului de acțiune privind instaurarea unei noi ordini economice internaționale, menită să sprijine eforturile fiecărui popor întreprinse în propria țară. În ceea ce privește rolul O.I.M., delegația română se pronunță pentru ca Organizația să-și definească rolul și sfera de activitate în contextul noii ordini economice internaționale și, în acest

scop, ea a propus ca întreaga contribuție posibilă a O.I.M. să fie analizată la viitoarea sa Conferință generală din 1977.

Organizația Internațională a Muncii — instituție cu un profund caracter social, sub egida căreia are loc conferința — va trebui — a afirmat reprezentantul român — să revadă într-o manieră nouă, revoluționară, rolul său, să-și mobilizeze toate forțele pentru a depăși tiparele și metodele care nu se mai justifică în noile condiții.

Organizația are menirea de a stimula cooperarea în vederea rezolvării într-un spirit cu adevărat umanist a problemelor sociale privind condițiile de muncă și de viață a celor ce muncesc, garantarea dreptului la muncă și accesul la cuceririle progresului tehnico-științific. S-a propus, de asemenea, ca O.I.M. să inițieze, împreună cu alte instituții specializate ale O.N.U., o dezbatere internațională pe tema „cadre pentru dezvoltare”, în scopul determinării căilor de sprijinire efectivă a eforturilor țărilor în curs de dezvoltare în pregătirea cadrelor. În acest context, s-a sugerat ideea creării unui fond internațional pentru sprijinirea acțiunii de pregătire a cadrelor. Printre altele, s-au propus măsuri prin care O.I.M. să-și in-

tensifice activitatea de apărare a intereselor muncitorilor migranți, de restrîngere a rolului societăților multinaționale.

În acest sens, delegația română a subliniat necesitatea ca O.I.M. să pregătească și să promoveze un Cod internațional de conduită pentru societățile transnaționale, în probleme sociale și ale folosirii forței de muncă, sau să participe la elaborarea acestuia împreună cu alte organizații internaționale.

Este evident că, pentru atingerea acestor scopuri, pentru succesul acestei conferințe, sînt necesare o strînsă cooperare între toate țările, manifestarea unui larg spirit de responsabilitate și a voinței politice din partea țărilor, în primul rînd a celor dezvoltate, pentru găsirea și punerea în practică de soluții realiste, care să țină seama de interesele și cerințele legitime ale țărilor în curs de dezvoltare.

După dezbaterile generale, conferința va lucra în comisii și subcomisii, avînd sarcina să stabilească recomandările și concluziile care se vor adopta la 17 iunie.

VANCOUVER

„Habitatul” — o dimensiune a noii ordini economice

Paralel cu dezbaterile plenare, în cadrul cărora delegații au expus pozițiile statelor pe care le reprezintă în problemele înscrise pe agenda de lucru, în cursul săptămînii trecute au avut loc și reuniunile celor trei comitete însărcinate să armonizeze punctele de vedere ale participanților asupra documentelor ce urmează a fi adoptate de Conferința Națiunilor Unite pentru Așezările Umane.

Intervențiile de pînă acum au abordat un evantai de aspecte de larg interes, degajîndu-se — ca o notă caracteristică — preocuparea țărilor în curs de dezvoltare de a pune accentul pe nevoile lor speciale de progres economic și social, de îmbunătățire a calității vieții pentru milioanele de oameni care formează populația lor. Necesitatea acordării unui real sprijin lumii a treia de către statele industrializate, eradicarea practicilor companiilor transnaționale care privează țările în curs de dezvoltare de importante resurse și frînează dezvoltarea unor tehnologii proprii (delegații nigerian și mexican), dificultățile țărilor lumii a treia în procesul de urbanizare din pricina insuficienței mijloacelor pentru construcția de locuințe și pentru calificarea și integrarea forței de muncă de proveniență rurală (Panama, Bangladesh), situația persoanelor expulzate de pe pămînturile natale de către regimul rasist sud-african (reprezentanța mișcării de eliberare din Africa de Sud), necesitatea modificării actualei distribuții a resurselor mondiale și trecerea la o serie de programe de dezarmare (reprezentantul sovietic), creșterea rolului femeii în activitățile de ameliorare

a condițiilor de viață ale locuitorilor planetei (secretarul general adjunct al O.N.U. pentru problemele sociale și umanitare) — iată cîteva din ideile exprimate în primele zile ale conferinței.

Pe de altă parte, participanților la Conferința Națiunilor Unite pentru Așezările Umane le-au fost prezentate, în a doua parte a săptămînii trecute, două importante documente care pledează pentru urgența unor măsuri de ameliorare a condițiilor de viață pentru milioane și milioane de oameni din țările în curs de dezvoltare. Primul, întocmit de un grup de experți ai O.N.U. și avînd ca obiect apa potabilă, se referă la situația gravă creată în numeroase țări ale lumii a treia de inexistența unor instalații corespunzătoare de epurare a apei, ca și a celor sanitare — situație care face ca sursele de apă existente să fie, de fapt, adevărate focare de răspîndire a bolilor infecțioase (25 000 de oameni își pierd viața anual ca urmare a maladiilor provocate de consumul unor ape impure). Considerată ca o chestiune vitală, problema apei potabile poate fi soluționată corespunzător — se arată în document — pe baza tehnicilor existente la ora actua-

Cifre și fapte

- În fiecare secundă, în lume se nasc 4 copii.
- În fiecare săptămînă, este nevoie de cantități suplimentare de hrană pentru mai mult de 1,4 milioane de oameni.
- În fiecare an, peste 26 milioane de persoane se adaugă populației apte de muncă.
- În 1980, potrivit unor estimări ale B.I.T., bărbații și femeile care formează mina de lucru pe plan mondial vor fi cu 285 de milioane mai numeroși decît la începutul acestui deceniu, creșterea echivalînd cu întreaga populație a Americii Latine în 1970.
- B.I.T. apreciază că neutilizarea forței de muncă și mizeria care o însoțește au crescut într-un ritm alarmant. În numeroase țări ale lumii, — și, în-deosebi, în statele capitaliste industrializate — statisticile indică o rată a șomajului ajungînd la 10, 12 sau 15 la sută din populația activă, șomajul lo-vește, în primul rînd, tînăra generație.

lă, dar pentru aceasta este nevoie, în primul rând, de o intensificare a eforturilor pe plan național și, totodată, de o lărgire a cooperării internaționale în acest domeniu.

Celălalt document, prezentat în cadrul „Conferinței Habitat”, este un raport întocmit de Organizația Mondială a Sănătății, care pune în lumină situația dramatică a sute de milioane de oameni din țările în curs de dezvoltare, datorită absenței unor elementare instalații sanitare de strictă necesitate. Toți acești oameni devin agenți de răspândire a diferitelor boli infecțioase, mai ales în zonele unde nu există condiții pentru evacuarea resturilor menajere. Pe de altă parte — relevă raportul O.M.S. — peste 200 de milioane de oameni din lumea a treia suferă datorită faptului că absența sau insuficiența mijloacelor necesare unei întrețineri normale a culturilor de orez sau canalelor de irigație face ca acestea să se transforme pe mari suprafețe în locuri prielnice înmulțirii insectelor parazitare, purtătoare de microbi.

Cea de a doua săptămână de lucru a Conferinței de la Vancouver a debutat cu prezentarea unui document politic de către statele în curs de dezvoltare membre ale „Grupului celor 77”. Apreciindu-se că problematica reuniunii de la Vancouver, ca și cea dezbătută recent la Conferința UNCTAD IV de la Nairobi se înscriu în sfera mai largă a procesului de edificare a unei noi ordini economice și politice internaționale, în documentul „Grupului celor 77” se disting câteva obiective prioritare. În primul rând, recunoașterea dreptului fiecărei țări de a controla investițiile străine, îndeosebi activitatea societăților multinaționale care operează pe teritoriul său. Documentul cere, apoi, semnarea unui acord de dezarmare la nivel mondial, începând cu armele nucleare, și transferarea resurselor, astfel degajate, către țările lumii a treia, în vederea ameliorării condițiilor de viață a populațiilor acestor state. Delegații ai țărilor „Grupului celor 77” au anunțat intenția de a angaja discuții asupra documentului într-unul din comitetele de lucru ale Conferinței, înainte de a propune, în cadrul sesiunii plenare, ca el să fie inclus în Declarația de principii.

Țările capitaliste dezvoltate apreciază că reuniunea de la Vancouver este destinată găsirii unor soluții tehnice în domeniul habitatului, îndeosebi în ce privește aprovizionarea cu apă potabilă și construirea de locuințe pentru a răspunde nevoilor actuale și de perspectivă ale populației, în creștere, a lumii. Este o încercare de a li se conferi un caracter exclusiv tehnic unor probleme care nu pot fi, în nici un caz, separate de aspectul politic pe care îl prezintă. Într-adevăr, așa cum accentuează țările în curs de dezvoltare, fără o transformare înnoitoare în raporturile sociale și politice, la nivel național, cit și internațional, orice soluție tehnică este sortită eșecului.

La închiderea ediției, Conferința de la Vancouver se află în partea finală a desfășurării sale. Rămâne de văzut în ce măsură vineri (11 iunie) — data prevăzută pentru închiderea lucrărilor — participanții vor fi reușit să-și armonizeze pozițiile, pentru ca, într-adevăr, rezultatele finale să răspundă în mod corespunzător necesității soluționării eficace a unor probleme complexe care privesc direct condiția umană.

I. O.

PERU

Idealurile femeii în consonanță cu procesul revoluționar

De la trimisul nostru, Anca Voican

Fete tinere, femei în floarea vârstei, mame cu cel mai mic membru al familiei în brațe. Fețe arse de soare, din regiunile coastei, aspre și voluntare din „sierra” (munte), fețe bătute de vânt din îndepărtata „selva” (pădure). Cele trei regiuni geografice ale Perului erau bine reprezentate: veniseră din toate zonele, din localități cu nume istorice legate de lupta pentru independență — Ayacucho, din orașele intrate în literatura țării — Piura, din locuri de istorie foarte recentă, precum Cerro de Pasco, unde au avut loc primele mari naționalizări. Alături de reprezentantele din Lima, ele participau la cel de-al doilea Congres al Uniunii Populare a Femeilor din Peru, una din putericele organizații feminine progresiste, care s-au angajat să contribuie nemijlocit la procesul revoluționar de transformări structurale orientat „în folosul mării majorități”.

Guvernul peruan a declarat 1976 „anul producției”. Sub această emblemă, tematica lucrărilor a căpătat o finalitate practică, legată de „găsirea soluțiilor unor probleme comune, pentru învingerea subdezvoltării, realizarea progresului social, apărarea suveranității naționale și revitalizarea, în acest context, a problemei emancipării depline a femeii”. Afirmarea drepturilor și obligațiilor ei — raportate la problemele educației, muncii, familiei, politicii, proprietății sociale și serviciului militar — a evidențiat identificarea aspirațiilor sale cu cele ale întregii națiuni, convergența idealurilor și a luptei femeilor și bărbaților pentru îmbunătățirea condiției umane, în ansamblul ei.

O veche tradiție stă în spatele luptei de azi a femeii peruane, numeroase fiind mărturiile contribuției sale curajoase la dezvoltarea independență a Perului. Micaela Bastidas, soția lui Tupac Amaru, unul din marii eroi ai luptei anticoloniale, este un simbol al începuturilor. Mișcările țărănești din perioada cuceririi independenței, cele de mai târziu, în sprijinul reformei agrare, manifestațiile din marile orașe în apărarea revendicărilor economice și politice ale muncitorimii au antrenat, în rîndul lor, pături largi ale populației, bărbați și femei, fără deosebire de sex și credință, animate de idealul comun al eliberării omului.

Revoluția peruană, instaurată prin venirea la putere a guvernului forțelor armate, a analizat, pentru prima dată, statutul femeii, luînd o serie de măsuri în vederea îmbunătățirii condiției sale, pe calea creării premiselor integrării femeii în întreaga viață social-economică și politică a țării și a garantării afirmării sale nestingerite în familie și societate.

Așa cum s-a menționat, în repetate rânduri, în cursul dezbaterilor, planul de guvernămînt a abordat problematica feminină ținînd cont de situația existentă, care evidențiază următoarele realități: „femeia peruană nu-și exercită în formă efectivă drepturile cetățenești; accesul său la înaltele posturi politice, administrative și din alte domenii este foarte limitat; bărbatul este singurul proprietar al bunurilor familiei; se manifestă o puternică discriminare a femeii în repartizarea locurilor de

muncă și în nivelul salariilor, precum și un scăzut nivel cultural al acesteia”. Rapoartele prezentate la Congresul Uniunii Populare scot, de pildă, în evidență faptul că, din totalul populației analfabete, 70 la sută sînt femei. Peste 70 la sută din rîndul femeilor apte pentru muncă nu găsesc de lucru, soluția rămînînd, cel mai adesea, serviciile pe lingă familiile înstărite.

Crearea, de către stat, a unei rețele de instituții economice în conducerea cărora se manifestă activ decizia lucrătorilor, auți bărbați cît și femei, a unui puternic sector de stat, ce cuprinde sferele cheie ale economiei, a „comunităților de muncă” din industrie și a cooperativelor de producție din agricultură a lărgit considerabil baza de participare a tuturor oamenilor muncii, inclusiv a femeilor, la procesul dezvoltării și al elaborării deciziilor la scară națională. Pe alt plan, reforma educației, inițiată în 1973, creează, pentru prima dată, cadrul legal și instituțional al aplicării politicii statului în acest domeniu. Garantînd dreptul la învățătură al tuturor membrilor societății, noua lege pune accentul pe „educația prin și pentru muncă, în vederea formării omului nou, al unei societăți drepte, libere, dezvoltate și solidare”. Principiile înțajitorării, ale educației permanente și multilaterale, ale asigurării, pe bază de autofinanțare, a fondurilor necesare creează premisele antrenării tuturor oamenilor la procesul educațional, a cărui necesitate acută se resimte mai ales în mediul rural, în cel urban efectele sale concentrîndu-se asupra nivelului calificării profesionale. De asemenea, una din hotărârile în sprijinul reformei educative a fost — alături de naționalizarea rețelei de televiziune și trecerea în proprietatea socială a principalelor ziare — oficializarea limbii „quechua” de foarte largă circulație, măsură cu efecte apreciabile asupra culturii naționale. Comisia Națională a Femeii — organism guvernamental aflat sub conducerea directă a soției președintelui Republicii, Rosa Pedraglio Morales de Bermúdez — are rolul de a coordona și organiza participarea femeii la viața societății, în deplină egalitate față de ceilalți membri.

Între „forțele înapoierii”, participante la Congres includeau, în mod semnificativ, acțiunea marilor monopoluri, persistența relațiilor de dependență și dominație pe plan internațional. Grăitoare a fost mîndria reprezentanților din Marcona, centru minier recent naționalizat, care, vînd să uite anii „fierului înstrăinat”, au dat localității denumirea „Hierro-Perú” (fierul peruan). Apărarea și recuperarea bogățiilor naționale este, de altfel, o temă ce trezește imediat sensibilitatea interlocutorului peruan, care dezvoltă ideea și vorbește în cunoștință de cauză despre necesitatea unei noi ordini economice internaționale, a păcii și dezarmării, a lichidării subdezvoltării și a decalajelor economice dintre țări. „Nimic din ceea ce este peruan nu ne este străin”, spusesse o tînără din Cerro de Pasco, alt centru minier care a cunoscut naționalizarea, vorbind despre succesele și obstacolele luptei emancipării femeii, în contextul progresului națiunii peruane, în ansamblul său.

În pregătirea Conferinței țărilor nealiniat

Correspondență de la Mircea S. Ionescu

Reprezentanții celor 17 state membre ale Biroului de coordonare al țărilor nealiniat s-au reunit în capitala Algeriei, între 30 mai și 2 iunie, pentru a patra oară. Prima reuniune a avut loc tot la Alger, în martie 1974, apoi la New York, în septembrie 1974, în timpul lucrărilor sesiunii O.N.U., și la Havana, în martie 1975. Această nouă reuniune a avut loc cu puțin timp înaintea conferinței șefilor de state nealiniat care se va ține, în luna august, în capitala Republicii Sri Lanka — Colombo.

La lucrările Biroului, desfășurate în sălile hotelului „Aurassi” — o construcție impunătoare care a întregit recent arhitectura modernă a Algerului — au luat parte, în afara țărilor membre ale Biroului, și alte țări și organizații, între care și Organizația pentru Eliberarea Palestinei, în calitate de observatori. Ordinea de zi a reuniunii Biroului a cuprins două mari grupe de probleme: analiza detaliată a actualei situații internaționale și examinarea punerii în aplicare a hotărârilor și recomandărilor reuniunilor, din ultimii ani, la diferite niveluri, ale mișcării nealiniatilor. Discuțiile au fost axate pe pregătirea, în cele mai bune condiții, a apropiatei conferințe la nivel înalt a țărilor nealiniat de la Colombo, inclusiv elaborarea, sub formă de proiecte, a principalelor documente ale acestei întruniri, apreciată, în cercurile politice drept cea mai importantă de pînă acum, dată fiind tematica de mare actualitate ce urmează a fi abordată cu acest prilej. O primă informare asupra pregătirilor, îndeosebi organizatorice, ale acestei reuniuni — pregătiri începute în Republica Sri Lanka, țara gazdă a conferinței — a fost făcută în fața membrilor Biroului de către șeful delegației acestei țări, ministrul de externe Felix Reginal Vias Banderanaik.

Lucrările reuniunii ministeriale a Biroului de coordonare al țărilor nealiniat s-au desfășurat atît în plen, cît și în două comisii de lucru — una politică și cealaltă

economică. În plen și pe comisii, și-au expus punctele de vedere toți șefii delegațiilor membre ale Biroului, ca și cele care au participat cu titlul de observator. Caracterizate printr-un spirit pronunțat de lucru, intervențiile au evidențiat, în esență, progresele înregistrate în direcția destinderii generale, păcii și colaborării internaționale, și necesitatea ca țările nealiniat să acționeze în continuare, eficient, alături de toate celelalte forțe progresiste din lume, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice mondiale, pe baza dreptului fiecărei națiuni de a-și urma calea proprie de propășire economică și socială, de a dispune în mod suveran de resursele și bogățiile sale naturale, de a colabora reciproc avantajos, cu toate popoarele lumii.

Tot în cadrul lucrărilor Biroului s-au făcut recomandări ca Republica Populară Angola, Comore și Insulele Seychelles să fie primite ca membre cu drepturi depline ale mișcării țărilor nealiniat. În ce privește celelalte cereri în legătură cu participarea ca observatori sau ca invitați la reuniunile țărilor nealiniat, s-a hotărît ca acestea să fie transmise spre examinare reuniunii ministeriale de la Colombo a țărilor nealiniat, care va precede conferința la nivel înalt.

Comunicatul final dat publicității la sfîrșitul reuniunii subliniază că a cincea

conferință la nivel înalt ce se va ține la Colombo va constitui o etapă importantă în consolidarea mișcării nealiniat, în dezvoltarea acțiunilor sale și a rolului său pe scena internațională, în favoarea păcii și justiției, a libertății și independenței țărilor aflate încă sub dominația colonială, eliminării agresiunilor și ocupațiilor străine, instaurării unei noi ordini economice și politice internaționale. Biroul de coordonare — se spune, de asemenea, în comunicat — exprimă preocuparea sa față de focarele de tensiune menținute de către politica de agresiune imperialistă și de persistența colonialismului. Biroul reafirmă că problema palestiniană constituie punctul fundamental al crizei din Orientul Mijlociu și că nu va putea exista pace justă și durabilă în această regiune decît prin retragerea Israelului din toate teritoriile arabe ocupate în 1967 și respectarea drepturilor naționale inalienabile ale poporului palestinian, exercitarea acestor drepturi, în primul rînd a dreptului său la autodeterminare, și crarea unui stat independent de sine stătător. În comunicat se arată că Biroul de coordonare al țărilor nealiniat apreciază necesar ca țările membre să mențină, în continuare, o cooperare strînsă pentru a-și aduce contribuția necesară la instaurarea de noi raporturi internaționale, politice și economice, întemeiate pe echitate, justiție și respectul intereselor tuturor popoarelor. Biroul mai apreciază, în acest context, că a venit momentul de a se revizui Carta Națiunilor Unite, în conformitate cu noile realități și exigențe ale vieții internaționale, recomandînd această problemă spre examinare conferinței la nivel înalt de la Colombo.

Comunicatul trece în revistă evoluția situației economice internaționale și constată, din nou, decalajul crescînd între economiile țărilor dezvoltate și țărilor în curs de dezvoltare.

În încheiere, comunicatul final pune accentul pe necesitatea ca toate țările nealiniat și celelalte țări în curs de dezvoltare să participe deplin la aplicarea hotărîrilor luate în domeniul cooperării economice reciproce, îndeosebi în diversele organisme care sînt pe cale de a fi create, în acest scop, de către țările nealiniat, pentru o colaborare largă și eficientă, în avantajul tuturor națiunilor lumii, al păcii și progresului general.

Contacte diplomatice

— S-a desfășurat vizita în Turcia a lui Todor Jivkov, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria.

— La 4 iunie, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, a avut o întîlnire cu secretarul de stat american, Henry Kissinger.

— Melo Antunes, ministrul portughez al afacerilor externe, a efectuat o vizită oficială de patru zile la Moscova.

— La Pekin, a sosit președintele Republicii Democratice Madagascar, Didier Ratsiraka.

— A început vizita în Turcia a președintelui R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito.

— La Moscova a sosit primul ministru al Indiei, Indira Gandhi.

— Zulfikar Ali Bhutto, prim ministru al Pakistanului, a sosit într-o vizită în Afganistan.

Sosit într-o vizită de trei zile în Suedia, Luis Cabral, președintele Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau, a fost întîmpinat la aeroportul din Stockholm de primul ministru suedez, Olof Palme

R. P. MONGOLĂ

O nouă și importantă etapă în dezvoltarea socialistă a țării

De mai multe săptămâni, comuniștii, întregul popor mongol analizează, făcând propuneri mobilizatoare, proiectul unuia dintre importante documente ce vor fi dezbătute și adoptate la cel de-al XVII-lea Congres (14 iunie) al Partidului Popular Revoluționar Mongol: „Orientările principale ale dezvoltării economiei naționale și a culturii R.P. Mongole în perioada 1976—1980”.

Începînd cu 1976, Mongolia socialistă a trecut, de fapt, la îndeplinirea celui de-al 6-lea plan cincinal de dezvoltare armonioasă a țării, perioadă ce reprezintă o nouă și importantă etapă în construirea bazei tehnico-materiale a socialismului, în perfecționarea continuă a relațiilor sociale socialiste. Cum este și firesc, un asemenea moment prilejuiește o amplă analiză a rezultatelor ce definesc cincinalul recent încheiat și, în același timp, o sintetizare a principalelor direcții, a obiectivelor fundamentale ce vor jalona dezvoltarea Mongoliei în următorii cinci ani.

Datele care dau imaginea înfăptuirilor poporului mongol, în cursul celui de-al 5-lea plan cincinal, sînt revelatoare pentru eforturile depuse în direcția îmbunătățirii structurii și a procesului de industrializare. Dezvoltîndu-se în conformitate cu directivele Congresului al XVI-lea al Partidului Popular Revoluționar Mongol, economia și cultura țării au cunoscut creșteri calitative remarcabile. Astfel, produsul social global a crescut, în perioada 1971—1975, cu 44 la sută, venitul național — cu 38 la sută, față de 23 la sută în cincinalul precedent, depășindu-se sarcinile trasate în directive. Noul sistem de planificare și stimularea economică, aplicat în domeniile economiei naționale, a contribuit, într-o mare măsură, la creșterea volumului producției și la ridicarea eficienței acesteia. Mărturie a acestei contribuții stă faptul că aproximativ 40 la sută din producția industrială globală este realizată în întreprinderile care lucrează după noul sistem de planificare.

În agricultură, perioada 1971—1975 a însemnat o sensibilă consolidare a bazei tehnico-materiale. Dotarea acestei importante ramuri economice cu 4 500 tractoare, circa 1 500 combine cerealiere, peste 3 000 de autocamioane și alte mijloace tehnice, ca și munca depusă în sectorul zootehnic au condus la o creștere cu peste 26 la sută a volumului mediu anual al producției globale agricole, față de cincinalul precedent. În industrie, ritmuri superioare au cunoscut energia electrică, extracția de cărbune, țesăturile de lînă și bumbac, producția alimentară. Exprimat global, volumul producției industriale a crescut cu 55 la sută, față de cincinalul trecut, ceea ce corespunde prevederilor din directivele Congresului al XVI-lea al partidului.

O dezvoltare continuă au înregistrat toate tipurile de transport: rutier, feroviar, aerian; a crescut capacitatea întreprinderilor de comunicații și s-a extins sfera de deservire a populației în acest domeniu. Rodnică s-a dovedit politica de investiții. Ajungînd la 7 miliarde

de tugriki — din care 71 la sută alocate sferei producției materiale —, investițiile s-au materializat în zeci de întreprinderi de cele mai diferite profiluri. În privința relațiilor comerciale externe, volumul acestora a crescut, în cincinalul recent încheiat, de 1,6 ori, în comparație cu precedentă perioadă de cinci ani.

Toate aceste acțiuni la scara întregii economii naționale mongole au contribuit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului, creșterea veniturilor bănești ale populației avînd loc în condițiile unei stabilități generale a prețurilor cu amănuntul la mărfurile de larg consum și a tarifelor pentru servicii. Importante succese a înregistrat domeniul educației: în prezent, la fiecare 10 000 persoane revin 2 511 tineri care studiază, dintre aceștia 94 fiind studenți în institute de învățămînt superior, iar 186 elevi în școli medii de specialitate și profesional-tehnice.

Analizîndu-se cu exigență munca desfășurată în toate domeniile de activitate de oamenii muncii mongoli în perioada ultimilor cinci ani, nu se trece cu vederea peste unele neîmpliniri: o anumită neritmitate în muncă, timpi neproductivi în funcționarea echipamentului industrial, depășirea termenelor de punere în funcțiune a unor capacități de producție, o insuficientă atenție acordată respectării normelor de consum economic la materii prime, materiale, combustibil, energie etc.

Concluzia generală este, însă, că succesele dobîndite în anii celui de-al 5-lea plan cincinal sînt o bază temeinică pentru prevederea unor noi sarcini importante de asigurare a progresului economico-social continuu al R.P. Mongole, în perioada 1976—1980.

Definind ca principală sarcină social-economică a celui de-al 6-lea cincinal „asigurarea dezvoltării, în continuare, a producției sociale, creșterea eficienței ei, îmbunătățirea calității muncii în toate domeniile economiei naționale și culturii,

realizarea — pe această bază — a creșterii neabătute a bunăstării materiale și nivelului cultural ale poporului”, comuniștii, întregul popor mongol își propun noi eforturi pentru împlinirea exemplară a acesteia.

În agricultură, asigurarea creșterii stabile, în continuare, a producției zootehnice și cerealiere, atît pentru satisfacerea cerințelor crescînde ale populației, cît și ale industriei, constituie un obiectiv central. Se prevede ca volumul mediu anual al producției agricole să crească în noul cincinal cu 26—30 procente, în condițiile îmbunătățirii calității, a creșterii productivității muncii și a reducerii prețului de cost. În industrie, sarcina fundamentală a dezvoltării constă în îmbinarea continuă a satisfacerii necesităților în creștere ale economiei naționale și populației cu produse industriale în sortimentul adecvat, sporirea resurselor pentru export, îmbunătățirea simțitoare a calității produselor, creșterea eficienței producției. În vederea atingerii acestui obiectiv, se prevede să sporească producția industrială cu 60—65 la sută, în special prin folosirea mai deplină a capacităților existente, prin extinderea și refacerea întreprinderilor în funcțiune, reducerea termenelor de valorificare a noilor capacități date în funcțiune. De asemenea, în industrie se prevede o sporire a productivității muncii (cu 34—38 la sută), îmbunătățirea calității producției, asigurarea ritmității muncii, îmbunătățirea activității de normare tehnică și de economisire a materiilor prime, materialelor, combustibililor, energiei electrice și termice etc.

Sarcini importante stau în fața lucrătorilor din domeniul transporturilor și comunicațiilor — domeniu în care obiectivul prioritar constă în satisfacerea mai deplină a nevoilor crescînde ale economiei naționale și populației în ceea ce privește transporturile, îmbunătățirea căilor de comunicații, accelerarea transportului de mărfuri și călători, reducerea cheltuielilor pe baza utilizării judicioase a mijloacelor de transport și a creșterii nivelului de mecanizare.

La imprimarea unui nou avînt al economiei naționale mongole vor contribui și măsurile prevăzute în domeniile construcțiilor capitale (volumul investițiilor va crește de aproape două ori, în comparație cu perioada încheiată), științei și ocrotirii mediului ambiant, învățămîntului ș.a.

În ce privește legăturile economice externe, se prevede ca, în perioada 1976—1980, volumul comerțului exterior să depășească

Vedere din centrul
capitalei R.P. Mongo-
le, Ulan Bator

șească realizările cincinalului precedent cu 40—45 la sută. Se are în vedere, în acest sens, îmbunătățirea calității mărfurilor și lărgirea sortimentului produselor destinate exporturilor.

Toate aceste eforturi se vor concretiza în ridicarea standardului material și spiritual al poporului. Enumerarea a numai doi indicatori ilustrează convingător această orientare: salariul mediu al muncitorilor și funcționarilor va crește cu 7—9 procente, iar veniturile bănești ale membrilor uniunilor agricole din sectorul socialist, ca

și cantitatea de produse din gospodăriile individuale auxiliare vor crește, la rândul lor, cu 14—17 la sută.

Se poate spune, pe drept cuvânt, că cel de-al 6-lea cincinal va reprezenta o etapă de îndeplinire a unor sarcini de mare amploare în construcția economică și culturală a Mongoliei socialiste, sarcini de importanță majoră în transformarea acesteia într-un stat industrial-agrar, în creșterea nivelului de dezvoltare economică a țării.

Ilie Olteanu

R. S. CEHOSLOVACĂ

„Cascada de pe Vltava”

Correspondență de la Constantin Prisăcaru

Puține riuri care scaldă teritoriul Cehoslovaciei au avut darul să-și lege numele de atâtea legende și basme, să inspire atîta poezii și compozitori, ca Vltava. În cursul ei, cînd domoală, cînd năvalnică, ea traversează, de la sud spre nord, întregul teritoriu al Cehiei.

Tempurile moderne i-au privit apele și dintr-un alt unghi — le-a considerat drept un izvor stimulator al vieții economice și sociale. Pentru că, de-a lungul întregului traseu, de la izvoare și pînă la vărsarea în Elba — traseu, în mare parte, flancat de culmi stîncose și împădurite — Vltava a făcut să apară și să ia extindere multe și importante unități economice, așezări omenești durabile, zone turistice, despre care se vorbește cu admirație nu numai în țară, dar și peste hotarele ei. Ritmul trepidant în care au evoluat viața economică, orașele și satele înșiruite pe ambele maluri, înainte de toate capitala țării — Praga —, pe care Vltava o traversează, a impus cu stringență folosirea forței apelor ei ca sursă lesnicioasă și ieftină de lumină. Dar, de fapt, pînă la preluarea puterii de către clasa muncitoare, mai mult s-a discutat despre o asemenea necesitate, decît s-a acționat practică.

O demonstrează faptul că, pînă în 1948, din foarte importantul proiect al „cascadei de pe Vltava” nu s-a reușit să se realizeze decît o singură „treaptă”, respectiv o singură hidrocentrală la intrarea riului în Praga — și aceasta într-un loc în care topografia terenului nu a ridicat probleme complicate de amplasare și construcție.

Abia condițiile edificării socialismului au asigurat constructorilor cehoslovaci mijloacele necesare, i-au înarmat cu voința și cutezanța caracteristice noii epoci pentru a materializa ceea ce, pînă atunci, era conturat doar în imaginație. După 1948, a început adevărata bătălie, pentru ca, treptat, dar neînterupt, Vltavei să i se rețină și să i se transforme în kiloațiore cît mai mult din vigoarea ei.

Primei „stele” electrice înălțate înainte de război, la poarta de intrare a riului în capitala țării, i s-au adăugat, pe parcursul unui sfert de veac de muncă îndrăznească, încă șapte. Pe un traseu lung de 250 kilometri, cursul riului a fost cercetat și studiat cu atenție, după regulile riguroase ale hidrologiei, și marcat pentru ceea ce urmau să constituie treptele cascadei. Dintre cele șapte unități înălțate în anii de după război, trei se impun prin importanța con-

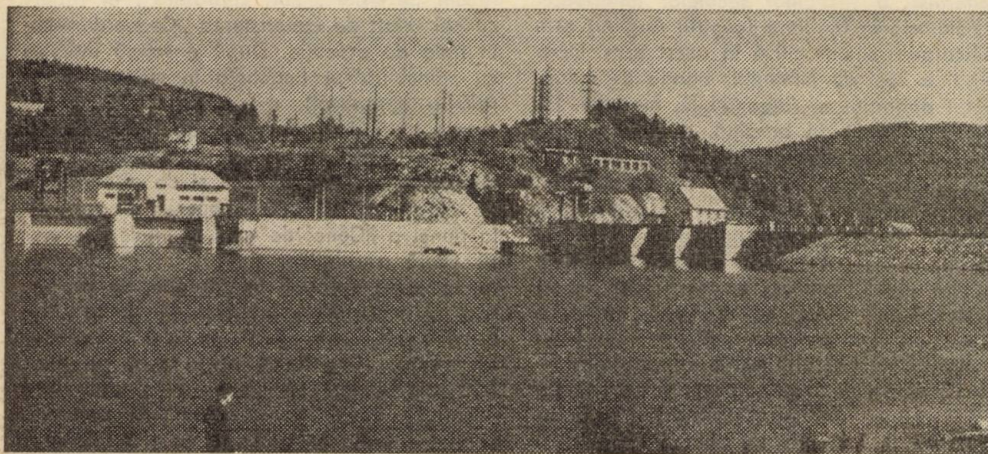
strucției și prin puterea instalată. Prima a fost construită la începutul anilor '50, în localitatea montană Slapy. În calea apelor, a fost ridicată o barieră din fier și beton, înaltă de 68 metri și lungă de 250 metri. În spatele ei, pe o lungime de 45 km, a apărut unul dintre cele mai mari lacuri de acumulare din Cehoslovacia, ale cărui ape fac ca, în turbine, să se nască 144 megawați energie electrică. Malurile lui au devenit, cu timpul, unul dintre cele mai îndrăgite și frecventate centre de distracții și odihnă, nu numai pentru praghezi, dar și pentru mii de locuitori ai localităților din împrejurimi. La intervale scurte, au urmat hidrocentrale Lipno-I, dimensionată la o putere instalată totală de 120 megawați, iar apoi cea mai mare construcție hidroenergetică a Cehoslovaciei — Orlik —, care pompează, acum, în sistemul energetic național, 340 megawați și dispune de cel mai lung lac artificial realizat pînă acum în țară — 63 km.

Dar cele șapte trepte ale cascadei de pe Vltava nu reprezintă numai o pagină durabilă în cronică activității depuse de energeticienii cehoslovaci în ultimul pătrar de veac. Fiecare reprezintă, în felul său, și „un banc de probă” pentru construcții de utilaje energetice. Fiecare unitate energetică nou înălțată pe Vltava a însemnat, totodată, și o nouă posibilitate de verificare a îmbunătățirilor aduse, între timp, turboagregatelor destinate unor astfel de unități energetice. Colaborarea strînsă dintre uzină și șantier a îmbogățit experiența celor care au nobila misiune de a făuri izvoare de lumină, întărind convingerea că Vltavei nu i-au fost smulse încă toate posibilitățile de care dispune. Stă mărturie faptul că, pe mesele proiectanților de construcții hidroenergetice, se află, în diferite stadii de realizare, planurile altor patru hidrocentrale planificate a se înălța pe Vltava, în anii imediat următori. Se apropie, astfel, momentul cînd, datorită bărbăției cu care se înving greutățile presărate pe întregul curs al riului, flota fluvială cehoslovacă va putea naviga pe un traseu lung de peste 250 km — din dreptul orașului sudic České Budějovice și pînă la vărsarea riului în Elba.

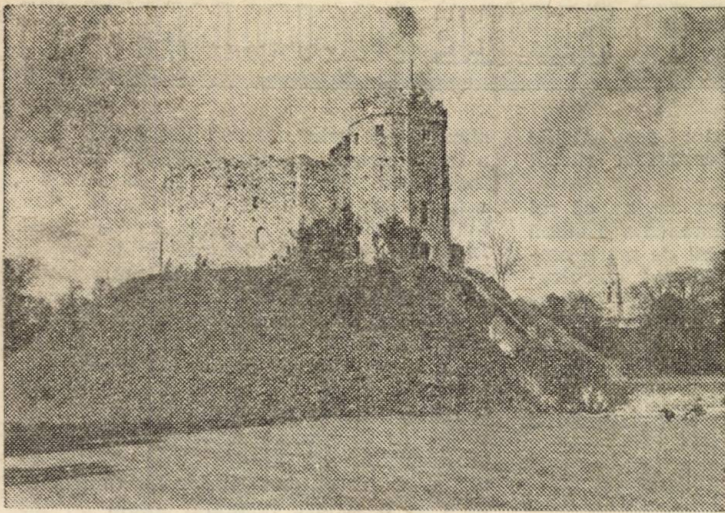
Pînă acum, pe acest traseu, mintea îndrăznească și mina harnică ale omului au înălțat, în calea apelor, opt opreliști de netrecut, în spatele cărora au apărut tot atîtea rezervoare de apă, care, însumate, se ridică la importanta cifră de peste un miliard metri cubi. Este o sursă de lumină și bunăstare, strînută pentru a nu prejudicia, în vremea topirii zăpezilor sau a ploilor torențiale, bunurile agonisite de om sau chiar viața acestuia. Cele opt hidrocentrale construite pînă acum îndeplinesc importantul rol de a interveni cu puterea lor instalată în momentele consumului de vîrf, fiind, astfel, toate, un element de echilibru, de intervenție promptă.

În același timp, cascada de pe Vltava a pus în mîna agricultorilor unul dintre cele mai prețuite mijloace de sporire a rodniciei pămîntului — apa. Ea ajută la acoperirea — pînă acum în proporții satisfăcătoare — a necesităților crescînde de aprovizionare cu apă industrială a unităților economice și cu apă potabilă a localităților riverane.

... Apele Vltavei se întîlnesc cu cele ale Elbei sub zidurile castelului micului orașel Malník, aflat în apropierea Pragăi. Pe întregul lor traseu, ele au fost și vor rămîne martore ale tenacității cu care hidroenergienii țării demonstrează că stă în puterea lor să le folosească forța pentru binele omului.

Una din treptele „Cascadei de pe Vltava”

Turnul normand — castelul din Cardiff, Țara Galilor

Din automobilul modern, în același „inn” (han) în care au poposit, în epoci trecute, drumeții călare

Uși masive se închiseseră în spatele nostru. Urmam, prin beznă, castelanul care ne întâmpinase. Simțeam, în stînga și în dreapta, prezența armurilor și spadelor grele, străjuiind, în firide, coridorul întunecos. Dinspre capătul culoarului — zvon de glasuri, licăriri de lumini. Urcăm cîteva trepte, pătrunzînd în marea sală de ceremonii. Peste o sută de oaspeți ai ultimei părți a secolului XX sînt primiți, cu toate cutumele specifice, de gazdele lor medievale: „regele”, „regina”, „duci”, „curteni”. Un spectacol bizar! În bătaia palidă a luminărilor, maxi și mini jupe, mocasini, costume cu tăietură modernă alături de boierouri, rochii cu trenă, pantaloni mulați pe picior, totul într-un autentic cadru din Evul mediu. Spectacolul — reproducînd un veritabil banchet medieval — se derulează cvasiperiodic. Scena — castelul din Cardiff, Țara Galilor, construit de normanzi în secolul XI, pe vechile ruine ale unei fortărețe romane, și reconstruit în epoca victoriană. „Actorii” — pe de-o parte, custozii castelului deghițați în curteni, pe de altă parte, invitații, mereu alți turiști din întreaga Marea Britanie sau de pe alte meridiane ale globului. Semnificația — rememorarea trecutului, a unor vechi obiceiuri. Oaspeții sînt poftiți, apoi, în sala de mese. O încăpere întunecată, cu pereți patinați. Pe mesele lungi, așezate una în spatele celeilalte, nu există linguri, furculițe, farfurii, ci pocale, funduri de lemn, cuțite cu prăsele robuste. Ciorba de praz — aliment de tradiție în Welsh — este bătută direct din castronul de lut. Cotletul de miel se consumă cu mina. În timpul mesei, diverse glume înveselesc asistența. Un cor de femei intonează vechi balade și cîntece populare welșe. O harpă îl acompaniază. Și, astfel, spectatorii, introduși în atmosfera veacurilor de demult, devin ei înșiși actori, reîntorcîndu-se la realitate doar după ce, trecînd de zidurile groase ale castelului, de podul peste șanțul care le înconjoară, iau contact cu tumultul străzii, cu neonul și farurile automobilelor... Și cu — a ținut să adauge, cu ironia și sarcasmul caracteristic, un britanic căruia i-am comunicat această reflecție — problemele stagnării creșterii economice, șomajului și ritmurilor inflaționiste ridicate, cu dificultățile din balanța de plăți și scăderea puternică pe piețele de schimb a lirei sterline (pe care, zilele trecute, a ajuns să se obțină numai 1,7 dolari, față de 2,4 dolari în urmă cu cîteva luni).

„Spectacole” de genul celor descrise — completate, adesea, cu reproducerea unor lupte cavalierești sau a unor adevărate turniruri — se desfășoară și în alte castele medievale din diferite colțuri ale Marii Britanii. Acestea nu constituie, însă, decît unul din

REPORTAJ PE GLOB

MAREA BRITANIE

Cutume seculare și anticipații supersonice

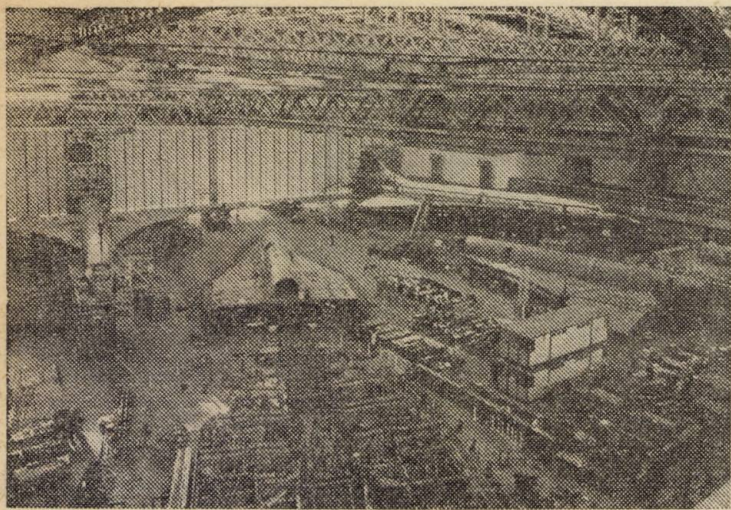
Ilie Șerbănescu

aspectele rememorării trecutului și unor vechi obiceiuri, ale respectării tradițiilor, ale păstrării și preservării, într-o epocă de avînt modernist, a vestigiilor secolelor anterioare. O călătorie în Midland (centrul Angliei) este edificatoare și ilustrativă în acest sens. De-a lungul a zeci de kilometri, banda de asfalt, cu tot apanajul ei (automobile, marcaje, indicatoare, stații de benzină, service-uri), reprezintă parcă elementul intrus, șerpuiind într-un peisaj foarte departe de secolul XX. Căsuțele mici, viu colorate, cu arhitectură specifică veacului XVII, punctează armonios întinderile de gazon ce acoperă colinele Midland-ului. Abații și castele răsar semeț dintre dealuri. Satele sau orașele străbătute — mici conglomerate policrome, în lemn și piatră, pe fundalul verde al păștilor — oferă călătorului imagini pe care este tentat să-și închipuie că le-a văzut aidoma și înaintașul său din trăsura poștalionului. Este mai mult decît reconfortant ca, descinzînd din cel mai modern automobil, să poposești la același „inn”, la care s-au oprit, în epoci

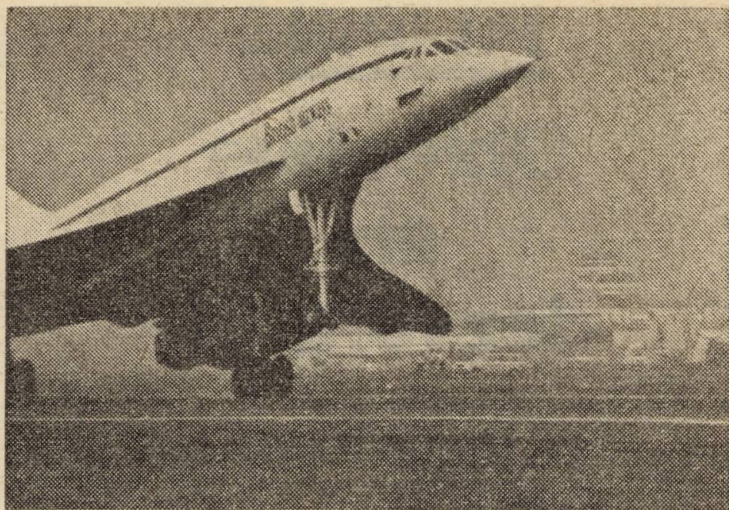
trecute, drumeții călare. Exterioarele și interioarele multor „inn”-uri (hanuri) sînt păstrate intacte. Hanul din Broadway — mică localitate situată la o răscruce de drumuri aproape de Stratford-upon-Avon, orașul lui Shakespeare — constituie doar un exemplu. La intrare — blazonul hangului. Înăuntru — aceeași „boiserie” bogată, aceleași trofee de vînătoare împodobind pereții, aceiași cămin cu foc deschis, în care ard încet lemne nedecojite și lingă care, la o căldură odihnitoare și în miros de rășină, se soarbe tacticos ceai tare cu pesmeți.

Călătorul își reia, apoi, locul în automobil, reintrînd brusc în ritmurile zilelor noastre. La rîndu-le, antrenați în aceste ritmuri, britanicii se grăbesc: pe șosea, în industrie, în tehnologie. O dovadă elocventă a conectării la „era vitezei” — moderna industrie aeronautică britanică, printre ale cărei produse, rezultînd din elaborate tehnologii, numeroase „păsări” subsonice și supersonice. Vizitînd una din citadelele aeronauticii britanice — uzinele de asamblare din Bristol ale firmei „British Aircraft Corporation” — am avut prilejul să cunosc mai îndeaproape una din ultimele aceste „păsări”: controversatul supersonic de pasageri anglo-francez, „Concorde”, în jurul căruia confruntări de ordin tehnic, tehnologic, economic, politic, ecologic (deosebit de aprinse încă de la prima schiță în creion, trasată în 1962) nu s-au stins încă nici acum, la cîteva luni de la intrarea avionului în curse regulate.

Un zbor supersonic — pe care îl asigură „Concorde” pentru 108 pasageri odată — dă, desigur, posibilitatea unui contact direct cu această realizare tehnică, apreciată, adesea, ca anticipînd „era supersonică” a secolului viitor. Acest contact rămîne, însă, oarecum „exterior”, „de suprafață”, în raport cu cel oferit de cunoașterea „Concorde”-ului în hala de execuție. După o scurtă întîlnire cu „mock-up”-ul (macheta în mărime naturală a aeronavei), cele patru avioane din marea hală de asamblare, aflate în diferite faze de montaj, permit o raportare nemijlocită la problemele tehnice și de altă natură pe care le-a ridicat conceperea și punerea la punct a „Concorde”-ului, o înțelegere mai adecvată a soluțiilor de răspuns găsite, pe parcurs, din aproape în aproape, de proiectanți și constructori. Interlocutorii de la „British Aircraft Corporation” consideră că, dacă, în esență, „Concorde” nu a pus, pe plan tehnic, probleme principial noi și deosebite — întrucît atît zborul supersonic în sine, cît și aripile delta își găsiseră deja o rezolvare pe acest plan, concretizată în realizarea unor aeronave militare — bătălia tehnologică nu a fost mai puțin aprigă, avînd în vedere,

„Concorde“ în hala de montaj din Bristol...

...și în momentul pornirii în cursă

printre altele, adaptările necesare zborului cu pasageri sau cele reclamate de dimensiunile avionului, precum și cerințele de eficiență economică și exigențele ecologice legate de respectarea unor norme de preservare a mediului înconjurător. În timp ce zborul supersonic impunea utilizarea unor materiale deosebit de rezistente și, în general, o structură de o mare rezistență a avionului, eficiența economică reclama folosirea unor materiale ușoare, care să asigure un consum de metal și carburanți cât mai redus la un deplasament cât mai ridicat, pe o distanță cât mai lungă. În căutarea „optimului”, viteza a fost „limitată” la puțin peste 2 Mach (de două ori viteza sunetului), putând fi, astfel, utilizate aliaje relativ obișnuite de aluminiu. La viteze mai mari ar fi fost necesare aliaje superioare de oțel și titan, care ar fi mărit mult greutatea avionului, reducând tonajul activ, sporind consumul de carburanți și, deci, costul general al construcției și, mai ales, al exploatarei aeronavei. În schimb, pentru asigurarea rezistenței sale s-au pus la punct tehnologii sofisticate de turnare în structuri-bloc a fuselajului, evitându-se pe cât posibil îmbinările și niturile. Probleme deosebite s-au pus în legătură cu realizarea acelei părți a avionului care înglobează motorul special „Rolls-Royce”. Amplitudinea mare a diferențelor de temperatură, create de trecerea motorului din regimul vitezei subsonice în cel al vitezei supersonice și invers, a determinat găsirea unor soluții tehnice care să diminueze efectele de contracție și dilatare, precum și a unor structuri care să reziste la aceste schimbări bruște.

Motorul „Rolls-Royce” dezvoltă o putere care dă posibilitatea deplasării a peste 180 tone (din care 80 t greutatea avionului, 11,3 t încărcătura activă și restul combustibil) la maximum 7 400 km, cu o viteză de croazieră de 2 170 km/h. Formula constructivă a avionului, cu aripi delta — făcând ca, la dimensiunile sale și în lipsa aripișoarelor de reglare a poziției, acesta să abordeze sub un unghi ridicat de atac coborîrea pînă la ajungerea la viteze rezonabil scăzute de aterizare — a reclamat soluția „nasului mișcător” al aeronavei. Acesta este coborît la decolare dar, mai ales, la aterizare pentru a mări vizibilitatea pilotului, în scopul de a se evita fie prăbușirea în nas a avionului (în cazul unei tentative de aterizare sub un unghi prea abrupt), fie răsturnarea pe spate a acestuia, datorită portanței aerului (în cazul unei tentative de aterizare sub un unghi prea redus).

Problemele ecologice legate de zborul „Concorde”-ului au fost de departe cele mai controversate. Cea mai importantă dintre acestea este asociată zborului supersonic în-

suși: „bubuitul” sau „unda de șoc a sunetului”, fenomen fizic inseparabil acestui gen de zbor. Cu cât viteza avionului o depășește pe cea a sunetului, undele de șoc, ce se răspindesc în afara și în spatele unui con cu vârful în nasul avionului, sînt mai mari. Cînd undele de șoc ating pămîntul se produc succesive și puternice creșteri și scăderi ale presiunii atmosferice, care afectează regimul de viață al oamenilor și animalelor. Cu cât greutatea avionului este mai mare, cu atît mai mare va fi și intensitatea undelor de șoc, și cu atît avionul va zbura la înălțimi mai ridicate, cu atît intensitatea undelor de șoc la suprafața pămîntului va fi, în schimb, mai mică. Iată un alt considerent al folosirii unor materiale ușoare la construcția „Concorde”-ului și iată de ce acesta zboară la mare altitudine (între 15 și 18 km). La suprafața pămîntului, undele de șoc sînt resimțite de-a lungul unui coridor larg de 88 km. Constructorii argumentează, însă, că intensitatea acestora reprezintă doar o sutime din cea care ar putea produce serioase perturbări și că, de altfel, mai mult de 80 la sută din traseele „Concorde”-ului survolează zone necultivate (oceane, deșerturi), problema undelor de șoc nepunîndu-se, de fapt, în zonele limitrofe aeroporturilor întrucît 150 de km, atît după decolare cît și înainte de aterizare, „Concorde” zboară subsonic. În privința efectelor poluante ale „Concorde”-ului, constructorii replică, în esență, că motorul este unul dintre cele mai „curate” în planul infestării aerului (doar 1 la sută din combustibilul folosit transformîndu-se în produse poluante, față de 40 la sută în cazul automobilelor), că emansiunile de oxid de azot (care distrug, în pături înalte ale atmosferei, ozonul ce protejează Terra de acțiunea prea puternică a razelor ultraviolete) sînt mult sub cotele de alertă (trebuînd să funcționeze 125 de avioane „Concorde” cîte 4,4 ore, în medie zilnic, pentru a determina o reducere minimă măsurabilă a ozonului stratosferic), că, în sfîrșit, zgomotul la decolare și aterizare este comparabil celui produs de reactoarele subsonice obișnuite.

Dar dincolo de toate acestea — imi explică interlocutorii de la „British Aircraft Corporation” — „Concorde” are de partea sa argumentul vitezei. Aviația s-a impus oferind viteză. Iar „Concorde”, alături de supersonicul sovietic „TU-144”, face un pas înainte în această privință, scurtînd la jumătate duratele de zbor, introducînd noțiunea de „aceeași zi” pentru zbururile lungi, în ciuda fusuilor orare, permițînd legarea în mai puțin de 12 ore a unor localități situate la antipodi, lărgind paleta curselor cotidiene, dînd posibilitatea efectuării în aceeași zi a unui

traseu transatlantic dus-întors, înscriindu-se pe linia acelor realizări tehnologice din domeniul transporturilor și telecomunicațiilor care au determinat fenomenul cunoscut sub numele de „micșorarea planetei”.

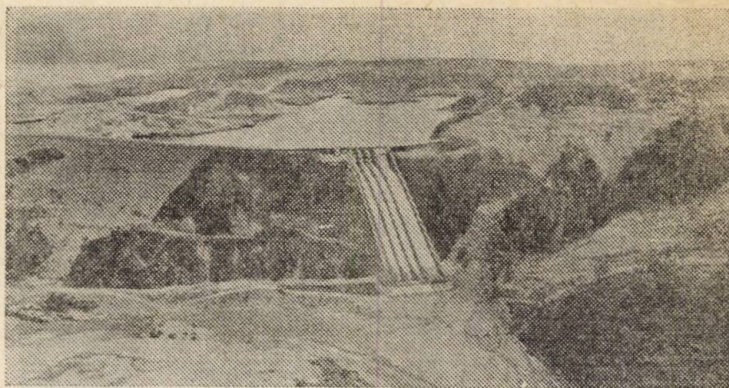
„British Aircraft Corporation” este, de asemenea, producătoare a multor altor tipuri de avioane, printre care și „BAC-111”, aflat în exploatare și pe liniile aeriene române. Membri ai conducerii companiei au evocat colaborarea în continuă dezvoltare cu România, în domeniul specific al aeronauticii. Acesta nu este, însă, decît unul din numeroasele domenii în care s-au amplificat tot mai mult, în ultimii ani, relațiile economice dintre țara noastră și Marea Britanie. Schimburile dintre cele două țări au sporit de cîteva ori în perioada de la începutul actualului deceniu. S-a intensificat, de asemenea, cooperarea economică și tehnico-științifică. Importante perspective există pe acest plan, deosebi în domeniile metalurgiei, chimiei și petrochimiei, industriei construcțiilor de avioane, echipamentului pentru comunicații, energiei nucleare, valorificării resurselor naturale. În scopul de a folosi mai deplin posibilitățile economice existente, cele două țări au hotărît să acționeze pentru creșterea pînă în 1980 a schimburilor comerciale anuale, în ambele sensuri, de două ori și jumătate în comparație cu nivelurile atinse în 1974, pentru extinderea cooperării economice și tehnico-științifice, inclusiv prin constituirea de societăți mixte.

Așa cum se subliniază în Declarația comună a Republicii Socialiste România și Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, semnată în 1975, relațiile reciproce sînt așezate pe respectarea strictă a principiilor dreptului internațional, afirmate cu claritate în documentele Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, promovarea largă a acestor raporturi înscriindu-se în spiritul conviețuirii și colaborării pașnice între toate statele lumii, fără deosebire de sistemul lor politic, social și economic. O deosebită însemnătate pe linia amplificării și aprofundării relațiilor dintre cele două țări, au contactele româno-britanice la nivel înalt. Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Marea Britanie, precum și întrevederile prilejuite de vizita primului ministru britanic în România au dus la identificarea unor noi domenii de colaborare, la puternica impulsie a schimburilor, a cooperării, la mai buna cunoaștere reciprocă. Corespunzînd intereselor celor două țări și popoare, dezvoltarea raporturilor româno-britanice constituie, totodată, o contribuție activă la cauza destinderii, concilierii și păcii pe continentul european și în întreaga lume.

FILIPINE

Obiective ale dezvoltării

Gheorghe Săvuică

Marele baraj Pantabangan, din nordul insulei Luzon — piedică în calea taifunurilor și important mijloc de irigare a câmpiilor din jur

În cadrul efortului depus de poporul filipinez în direcția dezvoltării economico-sociale și, prin aceasta, a întăririi independenței naționale, cucerite la 12 iunie 1898, rezultatele obținute în anul 1975 sînt considerate ca deosebit de importante. În cercurile oficiale, printre specialiștii de la Manila, se apreciază că aceste rezultate au demonstrat elocvent capacitatea Filipinelor de a depăși greutățile, de a înainta ferm pe drumul dezvoltării economice, apropiindu-se de nivelul dorit de creștere și progres. Totodată, aceste rezultate s-au constituit în premise sigure pentru realizarea pe mai departe a Planului cvadrienal de dezvoltare, lansat în iulie 1973.

Guvernul filipinez a apreciat că, între 1974 și 1977, vor fi necesare investiții de 38 600 milioane pesos (1 dolar S.U.A. = 7 pesos) pentru a se realiza ceea ce președintele Ferdinand Marcos numea „transformarea societății noastre”, în fapt, pentru a se transpune în viață obiectivele Planului de dezvoltare pe patru ani. Acestea vizează: promovarea dezvoltării sociale; crearea de noi locuri de muncă; realizarea unei mai echitabile repartizări a veniturilor; accelerarea creșterii economice; promovarea dezvoltării regiunilor și industrializarea; menținerea stabilității prețurilor.

Una din realizările dezvoltării economice filipineze, în 1975, o reprezintă menținerea ritmului de creștere — de 5,9 la sută — a produsului național brut. Conform statisticilor N.E.D.A. — Organul de Dezvoltare Economică Națională — produsul național brut a atins, în 1975, valoarea de 43 389 milioane pesos. Rata inflației a scăzut de la 30 la sută, în 1974, la mai puțin de 10 la sută în 1975. Venitul național pe locuitor a ajuns de la 993 pesos, în 1974, la 1 022 pesos în 1975, reprezentînd o sporire de 2,9 la sută.

În sectorul agricol, care rămîne încă una din cele mai importante ramuri ale economiei filipineze — ocupînd 60 la sută din populație, realizînd o treime din produsul național brut și asigurînd 60 la sută din exporturi — s-a reușit să se realizeze, pe ansamblu, un ritm de creștere de 3 la sută. Rezultate deosebite au fost înregistrate în producția de cereale (a crescut cu 15,9 la sută, față de 1974) și pescuit. La aceste succese au contribuit și măsurile întreprinse pentru intensificarea irigațiilor. Exportul de zahăr a continuat să reprezinte principala sursă de obținere de venituri valutare. Filipinele fac parte din primele zece state din lume producătoare de zahăr, în Asia fiind depășite doar de India. Pași importanți s-au făcut și în aplicarea reformei agrare din septembrie 1972. Pînă în prezent, 40 la sută din pămînturile arendate, avînd fiecare o suprafață de 50 ha, au fost redistribuite. Imense suprafețe de pămînt erau stăpînite doar de 1,6 la sută din proprietarii de pămînturi din Filipine. Sînt în curs și alte măsuri menite să transpună în practică

„politica în șapte puncte” a președintelui Marcos în domeniul agrar.

Paralel, industria cunoaște, an de an, o creștere echilibrată. În 1975, sectorul industrial a contribuit în proporție de 26,6 la sută la formarea produsului național brut. Promovînd linia dezvoltării și valorificării resurselor naturale ca un mijloc direct al creșterii economiei naționale, guvernul filipinez a obținut rezultate deosebite în dezvoltarea producției de nichel, în special ca urmare a intrării în funcțiune a complexului din Surigao, din sudul Filipinelor.

Avîntul dezvoltării industriale continuă să fie evident, în mod deosebit în zona de producție și export din peninsula Bataan, unul din obiectivele înscrise în „Programul noii societăți”. Aici au fost construite și se află în curs de construcție numeroase întreprinderi pentru montarea de autovehicule, șantiere de construcții și reparații navale etc.

Au fost înregistrate progrese și în alte domenii ale dezvoltării economice și sociale. Începînd cu noiembrie 1975, a început un program de electrificare la sate. În același an, au fost electrificate 278 de orașe în comparație cu 129 în 1974. În scopul valorificării raționale a resurselor energetice, recent a fost constituit Consiliul pentru Dezvoltarea Energetică, însărcinat cu coordonarea eforturilor pentru explorarea, exploatarea și dezvoltarea resurselor locale de energie.

Se depun eforturi sporite pentru crearea de noi locuri de muncă, în special pentru tineret, atenuîndu-se astfel rata șomajului.

Progresul marcat de economia filipineză în 1975, îndeplinirea în general a obiectivelor acestui important an al planului cvadrienal de dezvoltare au consolidat premisele favorabile de transpunere în practică a „Programului noii societăți”, elaborat de președintele Marcos în 1972. Programul, care stabilește obiective de dezvoltare pe termen lung (anii '70-'80), a fost dictat

de necesitatea accelerării dezvoltării economice în scopul propășirii naționale, industrializării țării și încadrării, în viitor, a Republicii Filipine în rîndul țărilor dezvoltate.

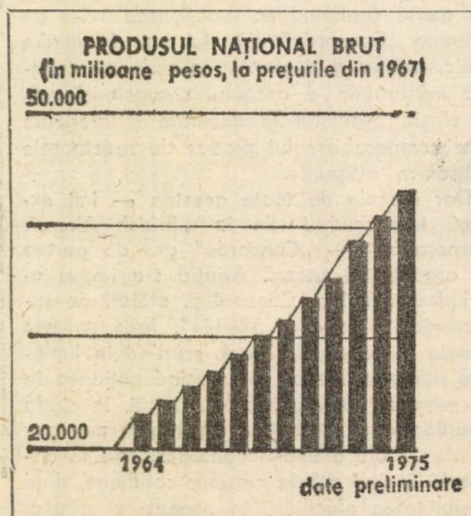
1975 a fost un an de rezonanță și în evoluția relațiilor dintre Republica Socialistă România și Republica Filipine: a fost anul marcat de vizita oficială, în Filipine, a președintelui Nicolae Ceaușescu, anul deschiderii unui dialog fructuos între cei doi șefi de stat, al inițierii unor importante acțiuni bilaterale, pe linia dezvoltării raporturilor de prietenie și colaborare economică, tehnică, științifică și culturală, reciproc avantajoasă.

Declarația solemnă comună, precum și celelalte documente semnate în timpul vizitei — Comunicatul comun, Acordul de bază de cooperare economică și tehnică, Acordul comercial, Acordul de colaborare tehnică și științifică, Acordul cultural etc. — au o importanță deosebită, constituind expresia dorinței comune a celor două popoare, a președinților și guvernelor țărilor lor de a fundamenta cooperarea multilaterală între România și Filipine pe principiile noi care trebuie să guverneze relațiile internaționale.

Caracterul complementar al economiilor celor două țări a creat un climat propice dezvoltării unor relații economice echilibrate. În ultimii ani se înregistrează un progres semnificativ pe linia lărgirii schimburilor comerciale și inițierii unor acțiuni de cooperare economică. În mai 1976, a sosit în portul Manila instalația românească de foraj F-200, livrată Corporației naționale filipineze de petrol (P.N.O.C.), în baza unui contract semnat în aprilie 1975, în prezența președinților Nicolae Ceaușescu și Ferdinand Marcos. Conform declarațiilor unei oficialități filipineze, instalația românească, datorită calităților sale, va contribui la îndeplinirea cu succes a programului guvernamental de descoperire și exploatare a țițeiului în Filipine. În 1975, a avut loc la București prima sesiune a comisiei mixte guvernamentale pentru cooperare economică. A doua sesiune a avut loc la Manila în aprilie 1976.

România și Filipine se întîlnesc și pe coordonatele colaborării pe plan internațional, în contextul participării active a tuturor statelor, indiferent de mărime și orînduirea lor socială, la soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane. Astfel, România și Filipine — ambele țări în curs de dezvoltare — își conjugă eforturile în direcția instaurării în lume a unei noi ordini politice și economice. O importanță deosebită a avut sprijinul acordat de Filipine primirii României în „Grupul celor 77”.

Năzuințele și aspirațiile comune vor întări și mai mult colaborarea și înțelegerea reciprocă dintre cele două țări, constituind o contribuție concretă la cauza progresului și păcii în lume.

Delimitări de poziții

Mitinguri, conferințe de presă, interviuri, declarații. Pancarte, afișe, sondaje de opinie. Timpul este scurt. Până la alegeri mai sînt zece zile. Competiția electorală este, practic, în plină desfășurare. Dezbaterile și clarificările, prognozele și sloganurile imprimă o coloratură specifică actualității politice italiene.

Propunerile programatice ale P.C.I. pentru o înțelegere între toate forțele democratice, populare și antifasciste, care să exprime un guvern de unitate democratică, singurul în măsură să scoată Italia din criză, au avut și continuă să aibă un larg ecou în rîndurile opiniei publice, devenind principalul punct de referință al confruntărilor preelectorale.

În cadrul unui miting electoral desfășurat la Milano, Enrico Berlinguer, secretarul general al Partidului Comunist Italian, s-a referit, într-o amplă alocuțiune, la propunerile comunistilor pentru ieșirea Italiei din criză, la programul P.C.I. de transformare a societății, atît în cadrul național, cît și în cel european. Secretarul general al P.C.I. a subliniat, și cu acest prilej, specificul căilor preconizate de P.C.I., în planul organizării juridice, politice și economice; acesta din urmă „trebuie să includă o programare democratică ce nu exclude, ci prevede și existența unor multiple centre ale inițiativei societăților private, cărora este necesar să li se dea un cadru precis de referință, așa încît ele, la fel ca și societățile publice, să poată lucra și produce pentru scopuri capabile să satisfacă marile nevoi ale omului“. De aici, din aceste poziții ale comunistilor, derivă — a precizat Enrico Berlinguer — „căutarea noastră constantă de alianțe sociale și politice, recunoașterea pluralității forțelor politice, posibilitatea de a se alterna la conducerea țării a majorităților și a opozițiilor“.

Observatorii politici prezenți, în aceste zile, la Roma remarcă ascuțirea disensiunilor din rîndurile democrației creștine, care își simte amenințată poziția de partid al majorității relative. În context, s-a făcut

simțită o mai mare presiune a curentelor conservatoare de dreapta din partid. Pornind de la experiența alegerilor din iunie 1975, președintele Consiliului Național al Partidului Democrat Creștin, Amintore Fanfani, considera — în cadrul unui interviu acordat săptămînalului „Tempo“ — că, dacă P.C.I. cîștigă cu 3 la sută mai multe voturi decît anul trecut (la 15 iunie, comunistii au obținut 33 la sută), atunci el ar deveni formațiune a majorității relative. Pentru a împiedica acest lucru, Amintore Fanfani propune propriului partid cîștigarea voturilor de dreapta. Fiindcă — sublinia președintele democrat-creștin — „noi avem nevoie să recuperăm voturi“. Iar „cîștigurile trebuie să le realizăm la dreapta, unde există un acord de fond asupra propunerilor noastre“. Fără precedent, propunerea lui Amintore Fanfani a provocat polemici (în rîndurile propriului partid) și proteste ale foștilor parteneri din coaliția de centru-stînga. În cadrul democrației creștine prevalează, se pare, ideea reluării colaborării cu socialistii, dar cu o condiție: aceștia să renunțe la exigențele deschiderii spre stînga.

Manifestîndu-și — într-un interviu publicat de cotidianul „Paese Sera“ — îngrijorarea față de „alunecarea spre dreapta a democrației creștine“, secretarul general al Partidului Socialist Italian, Francesco De Martino, sublinia că apelurile lui Fanfani, adresate electoratului neofascist, constituie „un pericol pentru țară“. Liderul socialist își exprima neliniștea față de „riscul imposibilității de a guverna, după alegeri, dacă echilibrurile politice nu vor fi modificate“. Iar acest risc de „a nu putea guverna țara“ sau „de a avea mari dificultăți în definirea formulei guvernamentale“

crește o dată cu „alunecarea spre dreapta a democrației creștine“. În ce privește colaborarea cu democrația creștină, „ea nu este de conceput — a precizat De Martino — fără o deschidere spre stînga“.

La rîndul său, Enrico Berlinguer, secretarul general al Partidului Comunist Italian, și-a exprimat temerile ca nu cumva în cazul în care, după 20 iunie, democrația creștină și-ar păstra majoritatea relativă, țara să fie din nou „ne guvernabilă“. În cursul mitingului de la Milano, Enrico Berlinguer a declarat că dizolvarea parlamentului și organizarea de alegeri legislative anticipate nu sînt decît consecința logică a lipsei unei majorități reale, a faptului că diferitele formule de guvern succedate, în ultimii ani, în cadrul centrului-stînga, n-au făcut decît să ducă la imobilism și la o criză de guvernare. „Aceasta demonstrează — a declarat secretarul general al P.C.I. — că, în prezent, nu mai este posibil să se propună o soluție întemeiată din nou pe colaborarea dintre aceleași forțe care au format vechile guverne, deoarece astfel s-ar ajunge la o agravare ulterioară a crizei. În realitate, singura cale nouă și care poate fi parcursă este cea propusă de comunisti: o largă coaliție democratică și antifascistă, un guvern din care să facă parte Partidul Comunist Italian“.

Dialogului deschis ce a caracterizat această campanie electorală, forțele de dreapta, neofasciste, i-au contrapus „strategia provocării“, creînd dezordini și incidente în orașe, precum Roma, Neapole, Milano sau uzine, precum „Fiat“ din Torino. Pentru a preveni și dejuca o asemenea „strategie a provocării“, syndicatele au organizat în întreprinderi „brigăzi antiteroriste“, care fac gărzi 24 de ore din 24. Totodată, cele trei mari centrale sindicale (C.G.I.L., C.I.S.L. și U.I.L.) au hotărît să suspende, cu începere de la 10 iunie, orice grevă. Într-un apel, partidul comunist cere „tuturor forțelor democratice ca, dincolo de divergențele electorale, să militeze împreună pentru a stăvili violența fascistă și a împiedica orice fel de provocare. Țara are nevoie ca dezbaterile electorale să nu degeneze și ca cetățenii italieni să poată da, la 20 iunie, un vot responsabil, pentru schimbarea lucrurilor și pentru crearea unui viitor mai bun“.

Rodica Dumitrescu

La 3 iunie a avut loc, la Paris, mitingul de solidaritate al comunistilor francezi și italieni, cu participarea a zeci de mii de persoane. Au luat cuvîntul Georges Marchais, secretarul general al Partidului Comunist Francez (dreapta), și Enrico Berlinguer, secretarul general al Partidului Comunist Italian (stînga). „Ne pronunțăm — a spus Georges Marchais — pentru uniunea poporului francez în toate componentele sale, uniune în acțiunile pentru schimbarea democratică, uniune pentru construirea unui socialism care va avea culorile Franței. Această uniune este pentru noi un imperativ permanent“. „Forța noastră — a subliniat Enrico Berlinguer — rezidă și în efortul pe care îl depunem nu numai pentru a apăra interesele imediate ale poporului muncitor, dar și pentru a propune, în orice problemă a țării, soluții constructive care corespund intereselor generale și profunde ale națiunii, acționînd pentru transpunerea lor în viață, căutînd cele mai ample convergențe posibile cu tovarășii socialiști și cu alte forțe democratice și progresiste. Cu toate aceste forțe dorim să acționăm împreună, în spiritul respectării personalității proprii a fiecăreia dintre ele, pentru a construi o Italie mai dreaptă, mai liberă și mai organizată“.

Criza libaneză într-o nouă fază

Criza libaneză, caracterizată prin multiple sinuozități și schimbări de situații neașteptate, pe parcursul celor 14 luni de la declanșarea ei, își dovedește acum, încă o dată, complexitatea, atrăgând atenția pe plan internațional prin implicațiile și complicațiile generate.

Încercările multiple ale diversilor factori politici interni, inclusiv medieri din alte țări arabe, de a pune capăt pîrjolului s-au dovedit efemere, ca și cele 31 de acorduri de încetare a focului.

Dezmembrarea armatei libaneze, care își menținea oarecum neutralitatea, pînă la încercarea de lovitură de stat din 11 martie a.c. a generalului Ahdab, comandantul garnizoanei Beirut (retras ulterior de pe scena politică libaneză), a avut darul să accentueze criza, unități militare sau soldați și ofițeri, cu titlu individual, trecind de partea unei tabere sau alta, cu armament cu tot, inclusiv artileria grea și blindatele, folosite apoi în lupte devastatoare în cartierele de locuințe ale capitalei sau împotriva altor localități din provincie. Astfel, a luat ființă, în martie, „Armata Libanului Arab”, condusă de lt. Ahmed El Khatib, formată, îndeosebi din militari disidenți, proveniți din comunitățile musulmane, și „Armata Libanului Liber”, grupare a trupelor credincioase președintelui în funcțiune, Suleiman Frangieh, în majoritate din militari aparținând comunităților creștine.

Săptămîna trecută, la aeroportul militar de la Rayak, situat în cîmpia Bekaa, la poalele munților Anti-Liban, aviatorii care își păstraseră pînă atunci neutralitatea au hotărît să creeze o nouă grupare militară — „Avangarda armatei arabe libaneze”, sub comanda colonelului Fahim Hajj (creștin maronit) și a maiorului Mahmoud Mattar (musulman), în calitate de șef de stat major.

După cum a anunțat agenția siriană de presă (SANA), această grupare a cerut sprijinul Siriei pentru a pune capăt luptelor din Liban.

Cererea a fost primită de cercurile politice din Liban în mod diferit. Președintele Partidului Socialist Progresist, Kamal Joumblatt, și lider al „Mișcării Naționale”, care grupează partidele și grupările libaneze de stînga, a anunțat că forțele coalizate progresisto-palestiniene vor opune o „puternică rezistență trupelor siriene”. În același sens, s-a pronunțat și lt. Khatib, șeful „Armatei Libanului Arab”. Liderii ai grupărilor politice și militare ale dreptei creștine-maronite, întruniți în prezența președintelui în funcțiune, Suleiman Frangieh, au declarat „că este firesc să se încurajeze tot ceea ce poate contribui la încetarea stării de război în Liban”, relevînd „eforturile depuse de Siria, în acest sens”. Președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Yasser Arafat, a adresat, prin intermediul reprezentanței O.E.P. la Cairo,

un mesaj șefilor de stat arabi, cerînd convocarea de urgență a unei reuniuni la nivel înalt a țărilor membre ale Ligii Arabe, pentru discutarea situației din Liban.

La ora cînd închidem ediția, știrile privind situația din Liban sînt confuze, surse diverse prezentînd contradictoriu desfășurarea evenimentelor. Din punct de vedere politic, întreaga atenție este concentrată de reuniunea ministerială a Ligii Arabe,

LISABONA

Manifeste și platforme electorale

Dominată de preparativele pentru alegerile prezidențiale de la 27 iunie, actualitatea politică portugheză a cunoscut, totuși, în ultimele opt zile, o anumită „reechilibrare” determinată de inaugurarea sesiunii solemne a Adunării Republicii, la 3 iunie.

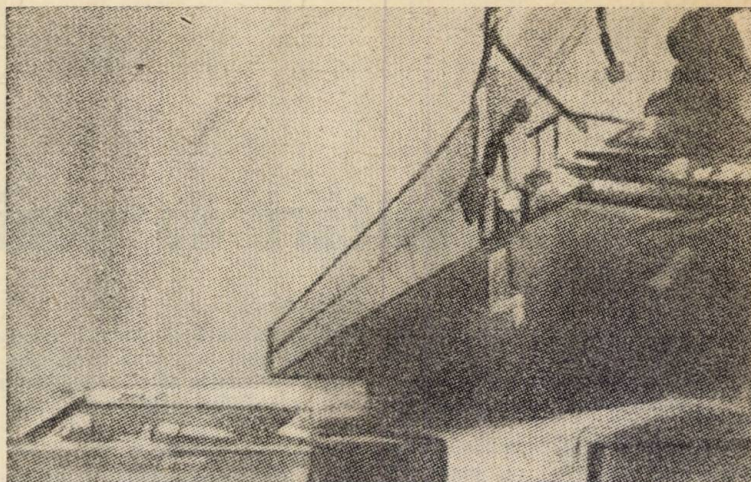
O serie de probleme foarte importante, cum ar fi implicațiile scrutinului parlamentar de la 25 aprilie, constituirea noului guvern (după alegerile prezidențiale) și platforma lui politică, au revenit, cu această ocazie, pe primele pagini ale ziarelor portugheze și în comentariile agențiilor de presă. În mod firesc, de altfel, ele au constituit și temele centrale ale discursurilor rostite, în ziua a doua a sesiunii forului legislativ, de conducătorii celor cinci partide reprezentate în Adunarea Republicii: Partidul Socialist (106 deputați), Partidul Popular Democratic (73 deputați), Centrul Democratic și Socialist (42 deputați), Partidul Comunist (40 deputați), Uniunea Democratică Populară (1 deputat).

De o atenție deosebită s-a bucurat, între altele, convergența unor puncte de vedere exprimate, în Adunarea Republicii, de secretarul general al P.C.P., Alvaro Cunhal, și de secretarul general al P.S.P., Mario Soares, convergență considerată ca avînd posibile implicații mai ample în contextul eforturilor pentru unitatea forțelor democratice și progresiste portugheze. Luînd primul cuvîntul, Alvaro Cunhal a relevat, în discursul său, viziunea P.C. Portughez asupra procesului revoluționar care se desfășoară în țară, subliniînd hotărîrea partidului de a lupta cu fermitate pentru apărarea și consolidarea cuceririlor democratice din ultimii ani. „În numele P.C.P., a spus el, reafirm intenția noastră de a acționa în așa fel încît să contribuim la

Aeroportul internațional de la Beirut și-a întrerupt, luni dimineață, activitatea. El a avut de suferit, în ultimele săptămîni, numeroase bombardamente, clădirea aerogării fiind avariata de explozia obuzelor. În planul secund, se zărește pe pista de aterizare un cvadrireactor „Boeing” al societății libaneze „MEA”, singura companie aeriană care mai utilizează aeroportul pentru curse internaționale

convocată pentru marți seară, la sediul ei din Cairo; cu acest prilej, urmează să se dezbată situația din Liban și implicațiile ei pe plan interarab.

Crăciun Ionescu

festele lor electorale, premierul José Pinheiro de Azevedo a făcut noi precizări cu privire la programul său politic, iar candidatul P.C.P., Octavio Pato, a participat la mai multe mitinguri de sprijin în centrele industriale din jurul Lisabonei și în regiunea Alentejo, avanpostul reformei agrare portugheze. Să notăm, cu această ocazie, și incertitudinea care a domnit, timp de o săptămână de la definitivarea listei aspiranților la președinție (28 mai), în ce privește candidatura amiralului de Azevedo și a inginerului Pompilio da Cruz, exponent al revendicărilor unor cercuri ale repatriaților din fostele colonii portugheze. În cele din urmă, Tribunalul Suprem (care a constatat unele „lacune” în dosarele celor doi) a acceptat candidatura șefului guvernului și a dispus ieșirea din cursă a lui Pompilio da Cruz. Acesta a făcut, însă, apel împotriva deciziei respective. Dar, evident, în cazul în care hotărârea Tribunalului Suprem rămâne definitivă, de la 12 iunie (data începerii oficiale a campaniei pentru alegerile prezidențiale) vom asista la o cursă cu numai patru protagoniști.

...Protagonisti care, în ultimele opt zile, au continuat să-și precizeze liniile de bază ale programelor politice și poziția privind continuitatea procesului democratic din Portugalia. Manifestul electoral al generalului Eanes (dat publicității la 1 iunie) a provocat, după cum notează „Le Monde”, anumite „nemulțumiri” ale cercurilor de dreapta din țară, care, în pofida declarațiilor exprese și „suprapartizane” ale șefului Statului Major al armatei terestre, ar fi vrut să identifice candidatura lui cu o serie din propriile lor aspirații. „Generalul Eanes — menționează ziarul — începe să-și definească mai bine pozițiile. El prezintă obiective și utilizează expresii care nu pot să placă dreptei și care, pe de altă parte, se presupune că provoacă dificultăți partidelor centriste, cum ar fi P.P.D.”. După cum se știe, alături de adeziunea altor forțe politice portugheze, candidatura șefului Statului Major al armatei terestre se bucură și de sprijinul P.P.D. și al Centrului Democratic și Social.

Mesajul electoral al generalului Eanes se pronunță pentru construirea unui model original de societate socialistă în Portugalia, bazat pe „valorile, istoria, cultura și caracteristicile poporului portughez”, pentru apărarea drepturilor „tuturor celor care, în orașe și sate, au fost victimele exploatații și opresiunii”. Pe plan economic, generalul Eanes preconizează elaborarea unui plan „în vederea articulării și raționalizării complexității și profunzimii transformărilor sociale și economice”, stimularea competitivității, sprijinirea industriilor mici și mijlocii care, înainte de 25 aprilie 1974, „au fost striviți de un capitalism monopolist ce nu va mai reveni niciodată în țară”. El s-a pronunțat, de asemenea, pentru continuarea reformei agrare și pentru eliminarea „puterii feudale a latifundiarilor”.

Cea mai importantă luare de poziție, din ultima săptămână, a amiralului Azevedo, este cuprinsă, potrivit observatorilor, în interviul acordat televiziunii portugheze la 4 iunie. Cu această ocazie, aducând o serie de precizări asupra programului său electoral, șeful guvernului a arătat că, în cazul în care va fi ales, va acționa pentru asigurarea dialogului între forțele politice ale țării, ca și între acestea și forțele armate. „Portugalia — a spus el — trebuie să găsească calea spre un viitor prosper și demn pentru toți locuitorii săi, o cale a păcii, democrației și libertății, în ordine și securitate, o cale care presupune sacrificii, renunțări și muncă, dar care va duce spre o viață mai bună”.

Candidatul P.C. Portughez, Octavio Pato, a reafirmat, în discursurile rostite în provincia Alentejo, poziția partidului său față de viitoarele alegeri prezidențiale, ca și

importanța unității forțelor democratice și progresiste în actuala etapă. „După alegerile pentru Adunarea Republicii, a subliniat Pato, alegerile prezidențiale sînt o nouă și mare bătălie în care, deși sub forme diferite, este necesar să ducem, fără încetare, aceeași luptă: pentru înfrîngerea forțelor de dreapta, pentru a le împiedica să-și concretizeze manevrele, pentru a nu permite ca voința progresistă a poporului nostru să fie escamotată”. El s-a pronunțat, de asemenea, pentru unitatea și sporirea influenței partidelor de stînga.

În manifestul său electoral, prezentat la televiziunea portugheză, maiorul de Carvalho a arătat că obiectivul său fundamental îl constituie „realizarea unei societăți noi, în care exercitarea democratică a puterii de către clasele muncitoare să fie posibilă, adică realizarea unei societăți socialiste”. El a arătat, totodată, că, în cazul în care va fi ales președinte, va fi „apărătorul constituției cucerite de popor”, menționînd că aceasta „trebuie să fie pusă în

slujba muncitorilor, a salariaților de la sate și orașe, din uzine și instituții, din industrie și comerț, de la bănci și asigurări sociale”. Pe plan internațional, de Carvalho s-a pronunțat în favoarea „unei politici de independență națională, care să apere interesele poporului portughez împotriva presiunii și dominației marilor puteri străine”.

Celelalte teme ale actualității politice portugheze — menționate de agenția ANOP — privesc o eventuală înlocuire temporară a amiralului de Azevedo în fruntea guvernului (pentru a permite acestuia să se consacre campaniei electorale) și activitățile de politică externă ale țării. La începutul săptămînii, Consiliul Revoluției s-a întrunit pentru a examina, între altele, rezultatele recentelor vizite întreprinse peste hotare de ministrul de externe, Melo Antunes.

Ion Madoșa

MADRID

Demersul unitar al opoziției

Cronica ultimelor zile a înregistrat, la Madrid, un demers unitar al exponenților opoziției democratice în favoarea reîntoarcerii în Spania a secretarului general al Partidului Comunist, Santiago Carrillo. Acest act se produce într-un moment în care actualitatea spaniolă este dominată de controversa privind „reforme” făgăduite de guvern și cînd represiunea — practică, cu ostentație, selectiv — dobîndește trăsături fără precedent.

În paginile ziarelor spaniole, corespondențe ample au consemnat voiajul de peste ocean al suveranului, trecînd pe un plan secundar „reforme” guvernamentale. Dar, după ce călătoria regală a luat sfîrșit, reflectoarele publicității au fost îndreptate, iarăși, către Cortesuri, cărora li s-a încredințat proiectul de lege privind „dreptul de asociere”, text care vădește vicii fundamentale în materie de asigurare a libertăților democratice. Ministrul de externe Areilza, într-un discurs rostit la Washington, se arăta indispus că vecinii vest-europeni ai Spaniei nu recunosc „schimbările politice” ce ar fi survenit în această țară după dispariția lui Franco. Probabil, pentru a nu întuneca imaginea Spaniei actuale, pe care oficialitățile de la Madrid doresc să o ofere străinătății, Curtea Supremă a decis, la 1 iunie, să elimine definitiv tortura din... relatările presei. Bazîndu-se pe o lege din 1966 (adică din perioada lipsită de glorie a franchismului), instanța judiciară nr. 1 a țării a interzis ziarelor să mai publice infor-

mații privind torturarea deținuților de către poliție. Interdicția a intervenit după ce săptămînalul „Cambio 16” a încredințat tiparului un cutremurător document, fapt pentru care este urmărit de justiția militară.

Chiar dacă aparatul represiv funcționează, în continuare, în stilul propriu franchismului fără Franco, realitatea politică, extrem de complexă, dezvăluie mutații în profunzime. Un gest de o amplă rezonanță, a cărui semnificație este lesne detectabilă, îl constituie demersul întreprins de nouă lideri ai partidelor spaniole. Vineri seara, Enrique Tierno Galvan, președintele Partidului Socialist Popular, Felipe Gonzalez, prim-secretar al Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol, Joaquin Ruiz Gimenez, președinte al Stîngii Democrat-Creștine, Jose-Maria Gil-Robles, președintele Federației Populare Democratice, Jordi Pujol, președintele Convergenței Democratice din Catalonia, Anton Canellas, președintele

La Geneva, au fost reluate negocierile „SALT 2” asupra limitării armelor strategice între Uniunea Sovietică și Statele Unite. În imagine, șeful delegației sovietice, Vladimir Semionov, primind, la sediul misiunii U.R.S.S., pe șeful delegației americane, Alexis Johnson

Uniunii Democrat-Creștine din Catalonia, precum și alte personalități, au dat publicității o scrisoare adresată primului ministru, Carlos Arias Navarro, în care cer să se autorizeze reînnoirea în Spania a secretarului general al Partidului Comunist, Santiago Carrillo. „Oricare ar fi deosebiri care ne despart de domnul Carrillo — se menționează în scrisoare — este vorba de secretarul general al unei forțe politice reale, importantă în Spania zilelor noastre”. Semnatarii scrisorii consideră că „este o obligație pentru guvern să autorizeze reînnoirea legală în Spania a lui Santiago Carrillo, pentru ca el să poată trăi în țara sa și să se integreze în viața politică națională, fără vreo discriminare împotriva persoanei sale sau a partidului pe care-l conduce”. Demersul comun al celor nouă personalități reflectă unitatea crescândă a opoziției democratice, refuzul de a accepta „liberalizarea restrictivă”, preconizată de autorități. Într-un interviu acordat săptămânalului „Der Spiegel”, Felipe Gonzalez a afirmat: „Nu va fi democrație fără participarea tuturor forțelor politice. Fără comuniști sau fără orice altă forță politică, noi n-am avea decât o democrație limitată, pe care nu o putem accepta”.

Sub semnul luptei pentru unitatea forțelor democratice din Spania, pentru autentice libertăți democratice, amnistie și eliberarea deținuților politici, a avut loc Congresul Partidului Socialist Popular, formațiune politică integrată în „Coordonarea democratică”. „Sintem socialiști de stînga” — a precizat Enrique Tierno Galvan, președintele partidului, în cuvîntul rostit în prima zi a lucrărilor Congresului în fața celor 1200 de participanți. Reputatul profesor, eliminat, în 1963, de la Universitatea din Salamanca de către franchiști, deoarece a sprijinit greva minerilor din Asturia, s-a pronunțat pentru unitatea socialistă, indispensabilă în vederea realizării unității întregii stîngi în Spania și, după cum semnală agenția „France Presse”, a calificat drept „absurdă” orice formă de anticomunism. Partidul Comunist din Spania — a arătat Tierno Galvan — merită recunoștința tuturor, datorită luptei sale pentru democrație.

La Congres au fost prezente numeroase delegații reprezentînd partide, organizații politice și sindicale din Spania, ca și partide socialiste, comuniste și democratice din Europa, America Latină și Spania. Partidul Comunist Român a fost reprezentat de tovarășul Teodor Marinescu, membru al C.C. al P.C.R., care a transmis Congresului mesajul de salut al C.C. al P.C.R.

Lucrările Congresului P.S.P. s-au încheiat duminică seara, prin re alegerea ca președinte a lui Tierno Galvan și ca secretar general a lui Raul Morodo. După cum menționează „France Presse”, P.S.P. s-a declarat pentru un program comun al tuturor socialiștilor spanioli, propunînd crearea unui comitet de legătură între diferitele partide de orientare socialistă din Spania și, totodată, s-a pronunțat pentru un guvern de coaliție care să asigure instaurarea democrației. „Conjunctura — a subliniat Raul Morodo — nu permite în Spania nici reformismul, nici continui-

tatea. Este necesar să se inaugureze o nouă etapă istorică, plasînd puterea în mîinile poporului”. Morodo a apreciat că „singura alternativă reală de putere” o oferă „Coordonarea democratică”, din care face parte P.S.P. și care reunește majoritatea forțelor opoziției democratice.

Dezacordul dintre discursurile ministeriale și inerția represivă din Spania se vădește în „afacerea Serer”. Puține ore după ce se găsisse la tribuna unei adunări desfășurate la Paris, o cunoscută personalitate spaniolă, Rafael Calvo Serer, s-a urcat în avionul de Madrid. Dorea să pună capăt unui exil de cinci ani. Dar, la Madrid, la scara avionului, îl așteptau polițiștii. A fost imediat arestat și, bineînțeles, mecanismul interogatoriilor s-a declanșat. Biografia lui Serer merită a fi amintită pentru a înțelege graba cu care autoritățile spaniole l-au întemnițat. Rafael Calvo Serer, personalitate legată de Opus Dei, consilier al lui Don Juan, tatăl actualului suveran, optase, în anii războiului civil, pentru tabăra antirepublicană. În perioada postbelică, a cunoscut, însă, o evoluție netă spre ideea unui regim de autentică democrație. Se dovedea incomod pentru un sistem întemeiat pe imobilism. Ziarul pe care îl conducea, „Madrid”, a fost redus la tăcere după ce a început să critice franchismul (dezvăluirile în afacerea „Mate-sa” au zdruncinat anturajul lui Franco). Serer nu a avut altă posibilitate: a plecat în exil, unde s-a alăturat altor forțe ale opoziției, luînd parte la constituirea „Jun-tei democratice”, iar, recent, a „Coordonării democratice”. „Le Monde” scrie că, în prezent, Serer riscă 20 de ani de închisoare pentru opiniile sale. Același ziar relatează că Simon Sanchez Montero, membru al conducerii Partidului Comunist, este amenințat de a fi condamnat la 18 ani de temniță, după ce în februarie, într-o conferință autorizată, la Universitatea din Madrid, și-a recunoscut apartenența politică și a cerut amnistie pentru toți prizonierii politici. Sanchez Montero a petrecut, pînă acum, 15 ani în închisorile franchiste. La capitolul represiune trebuie amintită și arestarea unui alt frunțos comunist, Santiago Alvarez, care — precum informează U.P.I. — „revenise recent în Spania cu un pașaport spaniol, eliberat de ambasada din Paris”. Iar, pe linia strategiei divizării stîngii, ministrul de interne a interzis „Comisiilor muncitorești” să-și desfășoare congresul proiectat.

Marcelino Camacho, liderul „Comisiilor muncitorești”, care abia în urmă cu câteva zile a fost pus în libertate pe cauciuc (ultima oară a luat drumul temniței deoarece intenționa să participe la conferința de presă consacrată constituirii „Coordonării democratice”) a afirmat, într-un interviu acordat agenției „France Presse”, că „nimic nu s-a schimbat, în Spania, după moartea lui Franco”. În pofida tentativelor de a păstra actualul regim „cu rețușuri”, Camacho este convins că „viitoare etapă va fi cea a libertății”, considerînd ireversibil procesul care va conduce spre acest obiectiv.

E. O.

„Ecrane” sociale și culturale ale crizei capitaliste

În țesătura care leagă, în mod indisolubil, cultura de societate, agresivitatea a format un triunghi care închide între laturile sale una din realitățile cele mai tragice și mai caracteristice ale lumii capitaliste contemporane. „Cultură-agresivitate-societate” este un triptic pe care anchete și statistici oficiale, relatări publicate de presa occidentală, luări de poziții ale unor numeroase personalități îl ilustrează ca pe unul din fenomenele simptomatice, cu resorturi structurale și cu efecte adînci în viața socială, ce pun semne de întrebare asupra însuși viitorului civilizației.

Viața umană este afectată de violență, în cele mai variate și izbitoare forme. Indiferent sau chipul în care ea se manifestă — criminalitate, consum de stupefiante, pornografie, prostituție ș.a.m.d. — efectele violenței își găsesc un numitor comun în nocivitatea ce se răsfîrtează asupra vieții omului, în amenințarea și, deseori, suprimarea ei. „Zi de zi și seară de seară — scria cotidianul torinez **La Stampa** — italienii cumpără ziare, deschid radioul sau televizorul dornici să afle vești bune. Dar fiecare zi aduce noi fapte care se adaugă la lungă listă a acțiunilor criminale”. „Țara noastră a devenit o societate a violenței”, notează ziarul britanic **Daily Telegraph**. „Violența — arată cotidianul francez **Le Figaro** — s-a instalat de mai multă vreme în inima societății noastre”. Iar săptămînalul american **U.S. News and World Report** își intitula unul din articolele dedicate acestui subiect: „Multă violență, pornografie și escrocherie”, legîndu-și comentariul de o temă mai amplă, aceea a „declinului moralității în S.U.A.”.

Statisticile criminologice se numără printre cele mai „dense” dintre cîte se fac în S.U.A., Europa occidentală sau Japonia. Cifrele ce indică frecvența delictelor au ajuns să fie multiplicare pe ore, minute și chiar... secunde. Președintele societății internaționale de criminologie, Jean Pinatel, arată că, în S.U.A., se comit 16 crime în fiecare minut, un asasinat la fiecare 27 de minute și un furt de automobil la fiecare 34 de secunde. „Răpirele de copii, hold-up-urile spectaculoase, luările de ostaciti, violurile și tilhăriile — constată săptămînalul francez **Le Nouvel Observateur** — se succed într-un ritm accelerat”. În condițiile în care „obsesia spaimei” îi cuprinde încet-încet pe toți, în care „umbra neagră a violenței” se întinde peste tot, societățile care produc sisteme de securitate, de alarmă, mici pistoale cu gaze lacrimogene etc. fac afaceri mai înfloritoare ca oricînd. În cinematografe, filmul începe cu un avertisment către spectatori, rugați să-și supravegheze pozele și buzunarele. „Într-un cuvînt — adaugă revista citată — francezilor le e teamă: teamă de stradă, de umbră, teamă de celălalt, iar societatea se îmbibă cu violență, ca un burete”. Iată de ce **L'Express** își permite — fără să glumească deloc — să împartă locuitorii Parisului în trei categorii: delincvenții, polițiștii și victimele. Primii s-ar afla peste tot. Iar ultimii ar putea fi oricine.

În Statele Unite, una din cărțile cele mai utile pare a fi considerată cea intitulată „Cum vă protejați singuri de cri-

„Libertate! Amnistie!” — cererea opiniei publice răsună curajos. Porțile închisorilor nu s-au deschis, însă, pentru tot democrații spanioli

„Traficul violentei“

minalitate?“, apărută la sfârșitul anului trecut („Cea mai mare răspundere pentru protecția dv. vă revine chiar dv.“ — scrie autorul). O alta se numește „Ghidul pensionarului pentru apărarea împotriva criminalității“.

În R.F.G., lista delictelor este „îmbogățită“, în mod îngrijorător, de extinderea așa-zisei „criminalități subterane“ — așa cum relevă revista **Stern** —, adică acostările, molestările și crimele petrecute în metrouri. Inseși ziarele, destul de prompte în relatarea acestor nefericite evenimente, recunosc că cifrele pe care le indică în coloanele lor rămân cu mult în urma celor reale.

Dar criminalitatea nu este decît una din „fețele“ violentei. Pentru că violența se exprimă, mai mult sau mai puțin direct, într-o multitudine de forme. Și, deși se încearcă, uneori, să se pună dezvoltarea uneia sau altele din acestea pe seama unor impulsuri abisale, instinctuale, ele sînt legate, în fapt, pe de o parte, de interesele comerciale ale unor grupuri și, pe de altă parte, de — așa cum scria **Le Monde Diplomatique** — fragilitatea civilizației capitaliste „în care consumul, care nu satisface în mod real nici o nevoie, generează o angoasă nouă ce favorizează apariția agresivității sub forme imprevizibile“.

Iată de ce toxicomania — acest flagel în continuă creștere — este considerată tot mai mult ca, de fapt, una din căile prin care agresivitatea se strecoară în viața omului, întinînd-o, punîndu-i sub semnul îndoielii energia, echilibrul. Cu atît mai mult cu cît medici, sociologi și autorități guvernamentale apreciază că ea are implicații grave pentru sănătatea viitoarei generații. Amintim, din aproape ineputabilul dosar al stupefiantelor, un raport al **Centrului specializat medical de la Marmotton**, care remarcă faptul că noii veniți la dezintoxicare reprezintă „o generație mai violentă și mai disperată“. Vîrsta acestora face inutil orice comentariu: 15 la sută dintre ei au sub 18 ani și 40 la sută — între 19 și 25 de ani. Directorul Centrului, **Claude Olivenstein**, consultant al O.N.U. în problemele toxicomaniei, trage o concluzie, pe cît de alarmantă, pe atît de realistă: „drogarea este mărtașă a imposibilității comunicării și a fricii de viitor“. Iată de ce pornografia își găsește locul în aceeași categorie, asaltînd străzile, ecranele și librăriile din Occident. În 1975, 27 la sută din filmele ce au rulat pe ecranele franceze au fost pornografice. Revista americană **Time** — care a publicat, recent, o amplă anchetă intitulată „Plaga porno“ — nota că aceasta „invadează, în fapt, intimitatea celor ce nu o agreează“. Iată de ce proliferarea în Occident a unor secte „religioase“ atrage după sine o dureroasă strivire a idealurilor tinerei generații, de valorizarea acestora, implicit, suprimarea oricărui sens al vieții.

În încercarea lor de a stabili cauzele concrete ale acestei explozii de violență, diferite cercuri științifice și guvernamentale găsesc că unul din factorii cei mai

Pe o stradă din Paris, noaptea, polițiștii imobilizează un tînăr care acostează și amenință trecătorii (stînga). „Literatură“ porno, distrusă de autoritățile japoneze (dreapta)

influenți este televiziunea, în ale cărei programe „cultul“ violenței este foarte răspîndit. Astfel, date oficiale relevă că, în Statele Unite, televiziunea difuzează o secvență violentă la fiecare zece minute și că 20 la sută din programele transmise la orele de cea mai mare audiență au violența drept subiect. Referindu-se la această situație, profesorul **Daniel Freedman**, președintele Departamentului de psihatrie de la Universitatea din Chicago, califică programele rețelilor TV americane drept un „bombardament prin mass media“ cu violență, pornografie etc., ceea ce constituie „o problemă majoră a societății americane de azi“. Evidențiind marele rol pe care îl are televiziunea asupra educării morale a copiilor și tineretului, o serie de cercetători din S.U.A. constată că, pînă la vîrsta de 18 ani, tinerii americani stau circa 20 000 de ore în fața televizorului, ceea ce reprezintă mai mult decît timpul petrecut în sălile de clasă. Dar ce includ aceste emisiuni? Transcriem din revista **U.S. News and World Report**: filme despre corupție, pornografie, striptease, cazuri flagrante de încălcare a legii, consum de droguri, delapidări, jocuri de cărți, ruleta etc.

Reacțiile din partea majorității telespectatorilor sînt revelatoare. „Vă rugăm să faceți totul pentru a scoate de pe ecran crima, violența, erotismul și toate celelalte de același fel“ — este apelul unei familii din Iowa către senatorul **John O. Pastore**, președintele Subcomitetului senatorial pentru mijloacele de comunicare. „...Sîntem convinși că violența are o mare influență asupra copiilor și tinerilor și ea este sursa comportării greșite ce se manifestă printre ei“. Un grup de congresmeni au cerut subcomitetului să ia măsuri „pentru a proteja copiii de programele cu violență și obscenitate“. Judecătorul **David L. Bazelon** se referea, la rîndul său, la „abuzul“ celor care finanțează și alcătuiesc aceste programe față de „imensa putere a televiziunii în profitul citorva și în detrimentul națiunii în ansamblu“. El aprecia, de asemenea, activitatea acestora drept o pîngărire „a ordinului potențial al televiziunii ca instrument de comunicare umană“.

Aceeași îngrijorare se regăsește și în numeroase alte țări occidentale. În Franța, de pildă, un sondaj efectuat de revista **Télé 7 jours** a constatat că cea mai mare parte a telespectatorilor denunță numărul exagerat al emisiunilor care propagă violența. Un grup de studiu asupra violenței a fost creat, iar Consiliul de Miniștri a inițiat o amplă investigație a problemei.

Dar nu numai televiziunea este canalul de largă răspîndire a acestor efecte noci-

ve pe plan moral. Ecranele cinematografelor s-au transformat în adevărate „ecrane ale violentei“. S-a calculat că, în general, sînt prezentate 6,6 crime sau alte violențe, în medie, pe lung metraj. Cîteva declarații ale unor oficialități din Franța, extrase din **Le Monde Diplomatique**, sînt sugestive: „Există filme criminogene care dau gustul de a ucide“; „Violența anumitor filme constituie un îndemn la crimă“; „Unele filme pun în pericol civilizația noastră“; „Vedem prea multă violență pe ecranele noastre“. (La Cannes, recent încheiatul festival al filmului s-a desfășurat — scria agenția France Presse — sub semnul violentei. Președintele juriului, dramaturgul american Tennessee Williams, declara: „Urmărirea violentei pe ecran constituie pentru spectatori o experiență brutalizantă“). Apar, de asemenea, sute și mii de cărți, reviste, comicsuri și alte publicații care inundă librăriile occidentale cu tot felul de povestiri și fotografii obscene, înfățișînd crime și escrocherii.

Un psiholog american, citat de revista **U.S. News and World Report**, arăta, astfel, că efectul pe plan uman al propagării imoralității este debusolarea individului, incapacitatea lui de a avea o opțiune proprie și corectă asupra valorilor morale și, în final, reducerea coeficientului de securitate socială.

Numeroși sociologi, în ciuda cifrelor, rămîn totuși prudenți în a considera televiziunea, filmele și cărțile drept originea exclusivă a agresivității în societatea capitalistă contemporană. Desigur, de nenumărate ori s-a întîmplat ca filmele, de pildă, să-și găsească prelungirea în realitate. Dar între violența din realitate și cea de pe ecran există o relație mai complexă, structurală. Traficul în dublu sens care se face între realitate și ecran, transpunînd agresivitatea din realitate pe ecran și invers, este el însuși un fenomen reprezentativ pentru viața socială occidentală. Violență criminogenă, violență pornografică, violența stupefiantelor etc. sînt, în ultimă instanță, o prelungire a „violentei economice“. „Cu cît crește numărul celor fără de lucru — scria recent **Morning Star** —, cu cît sărăcia lovește tot mai drastic largi pături ale populației, cu atît violențele iau amploare în societate, în viața de fiecare zi“. Este evident că imaginile violente de pe aceste „ecrane“ sociale și culturale sînt, în ultimă instanță, proiecția profunde crize de sistem a lumii occidentale, cu interferențe și condiționări vădite între sfera social-economicului și zonele atît de sensibile ale moralei, ideologiei și culturii.

Marcel Negreanu

Premiu

Premiul „Hristo Botev” — instituit cu ocazia centenarului morții poetului și revoluționarului bulgar și destinat să recompenseze „merite excepționale în dezvoltarea poeziei și presei revoluționare și progresiste” — a fost, recent, decernat pentru prima oară. El a revenit lui A. Surkov (U.R.S.S.), Nicolas Guillen (Cuba), Laszlo Nagy (Ungaria) și Pierre Seghers (Franța).

Aniversare

120 de parașutiști civili și militari au fost lansați asupra comunei Sainte-Mère-Eglise, de pe coasta de nord-vest a Franței, în zilele de 5 și 6 iunie, cu ocazia celei de-a 32-a aniversări a debarcării forțelor aliate (6 iunie 1944). Manifestarea a regrupat parașutiști francezi și străini. Printre aceștia din urmă, a figurat și Bob Murphy — din regimentul 505 al forțelor armate ale S.U.A. — care, la 6 iunie 1944, a aterizat în grădina institutoarei satului și care, acum, a încercat să reediteze săritura.

Bilanț

Un ultim bilanț tragic, la aproape o lună de la cutremurul de pământ din nord-estul Italiei: 965 de persoane ucise. Din cele 2 000 de persoane rănite, 1 226 mai sînt încă spitalizate.

Timor

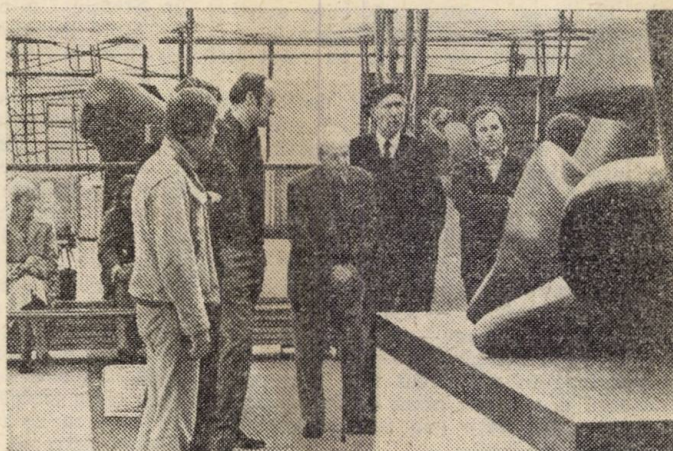
Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, a refuzat o invitație ce i-a fost adresată de guvernul provizoriu al Timorului pentru a asista, la 31 mai, la o reuniune a Adunării regionale populare din Timor — a anunțat purtătorul de cuvînt al O.N.U. Secretarul general al O.N.U. a răspuns că problema Timorului se află, în prezent, în atenția Adunării Generale și a Consiliului de Securitate — organisme care nu au adoptat încă vreo hotărîre în privința recunoașterii guvernului provizoriu al Timorului, și că, în consecință, nu este în măsură să accepte invitația ce i-a fost adresată.

Vaccin

Unul din cei patru paraziți purtători de malarie — plasmodium falciparum — a fost cultivat in vitro, pentru prima oară, de către cercetătorii Universității Rockefeller, de la New York. Astfel, profesorul William Trager a comunicat că s-a reușit reproducerea parazitului în singele uman, experiență care — după părerea cercetătorului american — va permite accelerarea punerii la punct a unui vaccin contra malariei, boală care ucide, în fiecare an, în lume, peste un milion de persoane.

Președintele Austriei, Rudolf Kirchschlaeger, și soția au avut prilejul, în cursul recentei lor vizite la Teheran, de a admira coroana imperială iranliană, aflată la Banca Centrală

Celebru sculptor britanic Henry Moore supraveghind lucrările de deschidere a unei expoziții proprii la Zürich

Observator

Un observator al Foreign Office-ului a părăsit Londra, îndreptându-se spre Luanda pentru a participa — la invitația guvernului angolez — la procesul mercenarilor britanici arestați în Angola.

Suez

58 de nave, reprezentînd 26 de state, au trecut prin Canalul Suez la 5 iunie, cu prilejul primei aniversări a redeschiderii sale. Printre aceste nave erau

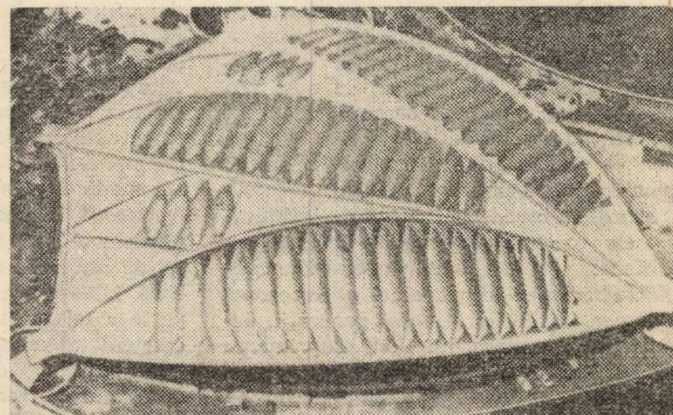
vapoare sovietice, grecești, vest-germane, liberiene, cipriote, britanice etc. Totalul navelor care au trecut prin Canalul Suez, în anul ce a trecut de la redeschiderea sa, a fost de 13 379.

Complot

Un complot vizînd asasinarea președintelui Republicii Guineea, Sekou Toure, a eșuat la 13 mai — a anunțat însuși șeful statului guineez, în cursul unui miting, transmis de postul de radio din Conakry. Autorii tentativei — un grup de șase persoane — au fost arestați.

Reeditînd, în cîns-tea bicentenarului Statelor Unite, o imagine binecunoscută a „pionieratului”, un convoi de 40 de căruțe a pornit din localitatea Wakeman, Ohio, spre Valley Forge, Pennsylvania, unde este așteptat la 4 iulie

Vedere aeriană a velodromului olimpic de la Montreal

Opinie

Olanda nu va sprijini inițiativele în vederea admiterii viitoare a Spaniei în N.A.T.O., a declarat purtătorul de cuvânt al Ministerului olandez de externe, comentind declarațiile făcute în Statele Unite de șeful diplomației spaniole, Jose Maria de Areilza, potrivit cărora Spania va cere să intre, în curînd, în această alianță.

Cercetări

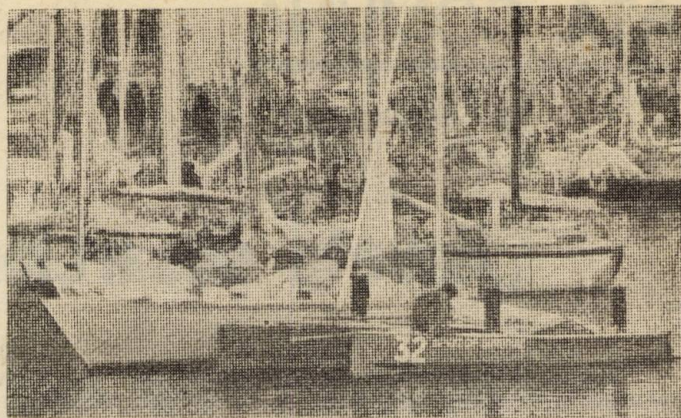
La 2 iunie, fostul președinte al Argentinei, Maria Estela Peron, a fost interogată, la reședința sa de la El Messidor, în legătură

Donație

Scriitorul Georges Simenon a donat toate manuscrisele operelor sale Facultății de filozofie și literatură a Universității din Liège. Aceasta intenționează să creeze un „Institut Georges Simenon”, în cadrul căruia să fie studiată literatura polițistă. De altfel, la Liège — localitatea natală a scriitorului — există deja o bibliotecă cu numele său.

Bancă

Valul de răpiri de persoane care zguduie Italia, în ultimii ani, a

Plymouth. Imagine dinaintea plecării — la 5 iunie — a celor 126 de concurenți în cursa transatlantică a yacht-urilor cu un singur navigator. Primul care a pătruns în Atlantic a fost francezul Eric Tabarly cu „Pen Duick VI”. Printre favoriți se numără, de asemenea, Alain Colas și Jean-Yves Derlain (Franța), Mike Mac Mullen (Anglia) și Michael Kane (S.U.A.)

Declarație

Intr-o declarație dată publicității de Ministerul de Externe al Tailandei se arată că guvernul acestei țări a respins cererea S.U.A. ca stația de supraveghere electronică de la Ramasun să-și continue activitatea și după data de 20 iulie a.c. (dată stabilită anterior de guvern, pentru încetarea oricăror acțiuni militare americane în Tailanda).

Energie

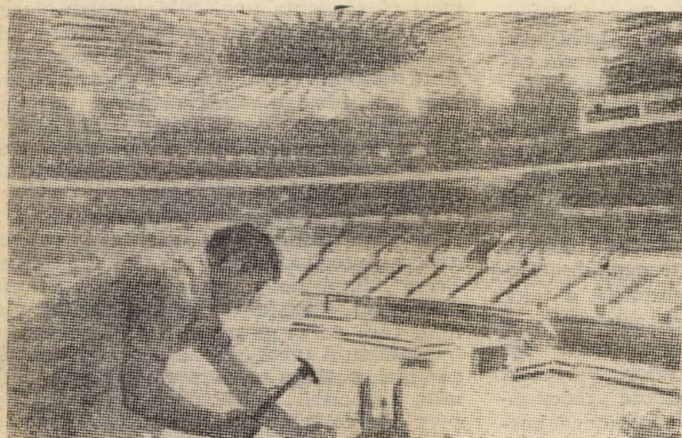
Pentru inginerul scoțian Arthur Adams, problema energiei este rezolvată. Cu ocazia unor cercetări geologice, el ar fi descoperit un metal, care, pare-se, generează, în cantități nelimitate, curent electric. Potrivit declarațiilor lui Adams, în locuința sa aparatele de radio și de televiziune, precum și corpurile de iluminat funcționează numai pe baza energiei generate de acest metal. După observațiile sale, în subsolul Angliei s-ar găsi cantități mari de asemenea metal. Ministerul Apărării al Marii Britanii se arată sceptic față de noua descoperire; totuși, s-au luat deja măsuri de natură să împiedice răspîndirea oricăror date despre presupusul mineral generator de electricitate.

Mauritius

A 13-a întrînire la nivel înalt a Organizației Unității Africane va avea loc, totuși, în Insula Mauritius, la începutul lunii iulie — a precizat secretarul general al organizației, William Eteki-Mboumoua. De curînd, unele informații publicate au pus la îndoială organizarea întrînirii în Mauritius, menționîndu-se, după anumite surse, nemulțumirea unora dintre șefii de stat africani pentru prezența unui mare număr de tehnicieni sud-africani albi în serviciile de transmisii ale insulei.

Mutări

Din rațiuni de circulație și dezvoltare urbanistică modernă, 40 de clădiri din Moscova vor fi mutate, într-un viitor apropiat — scrie „Trud”, organul de presă al sindicatelor sovietice. Printre acestea, s-ar număra Muzeul arhitecturii, plasat la începutul bulevardului Kalinin, restaurantul „Praga”, Casa Rahmaninov și cea în care a trăit pictorul Briussov.

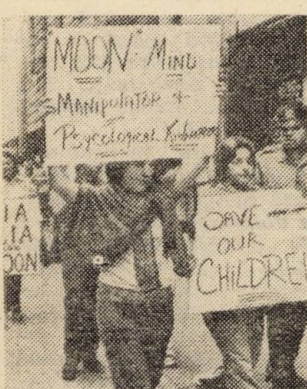
În binecunoscuta sală Madison Square Garden, din New York, se fac febrile pregătiri pentru apropiata Convenție democratică

cu rolul pe care l-a avut în conducerea „Cruciadei solidarității” — organism civil de binefacere care funcționa cu fonduri publice. Maria Estela Peron a refuzat să răspundă, prevalîndu-se de un drept prevăzut în Constituția argentiniană. Cîteva zile mai tîrziu, a fost inculpată de către Ministerul Public, de la Buenos Aires, sub acuzația de deturare de bunuri de stat.

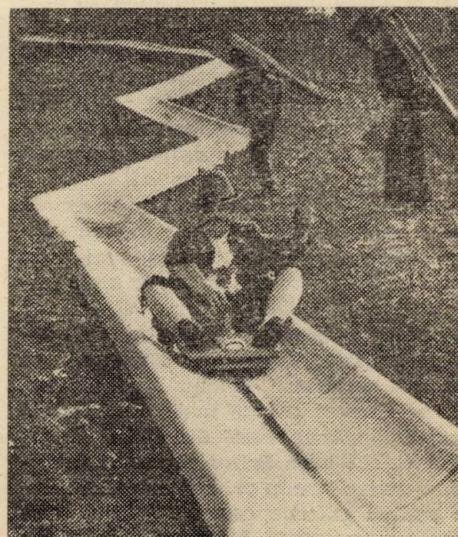
atras atenția și criminalilor din țările vecine. Astfel, recent, poliția italiană a reușit să aresteze pe conducătorul unei bande formate din delincvenți de cetățenie franceză, care acționa pe teritoriul Italiei, specializată în răpiri de persoane. Banii strînși de bandă, de pe urma acestei îndeletniciri (în contul ei, sînt trecute 6 răpiri de mari industriași italieni), erau depuși la o bancă din Elveția, care se îngrijea să-i investească mai departe. Pe căi ocolite, ciștigul, era, apoi, retransferat în Italia și angajat în întreprinderi economice înfloritoare: o întreprindere pentru desfacere de mobilă stil, o rețea de hoteluri și magazine.

Metrou

Conform agenției internaționale „France Presse”, o delegație de specialiști iranieni a părăsit Teheranul pentru a vizita o serie de mari orașe europene și americane care au metrouri, în scopul studierii problemelor echipamentelor și lucrărilor necesare pentru construirea metroului din capitala iraniană. Vor fi vizitate, astfel, metrourele din Milano, München, Lyon, Marsilia, Paris, Mexico, Washington, Montreal.

„Doctrina” mistică a sud-coreeanului Sun Myung Moon are din ce în ce mai mulți adversari. Mai ales de cînd creatorul și, de fapt, singurul ei beneficiar — Moon — a recunoscut că numeroase din uzinele sale, din Coreea de Sud, finanțate pe seama adeptilor secți, produc armament

Pistă din material plastic pentru concursurile de bob, inaugurată la München

„Naveta dosarelor“

Încă o aminare. Săptămîna trecută, miniștrii de externe ai „celor nouă“ s-au reîntîlnit la Bruxelles. Cele cîteva ore de discuții, desfășurate de-a lungul a două zile, s-au soldat printr-un nou eșec în încercarea de a soluționa problemele de pe ordinea de zi. Unica hotărîre adoptată a fost cea de a organiza, iarăși, o reuniune, la care aceleași dosare să fie readuse pe masa negocierilor.

Un cotidian de pe malurile Senei com-para întîlnirile periodice ale miniștrilor de externe ai C.E.E. cu „mondenități inu-tilile“. Pentru „France Presse“, diagnosticul este mult mai sever: paralizie. „Paralizia comunității vest-europene se agravează de la un consiliu de miniștri la altul“ — sem-nalează agenția pariziană. „Le Monde“ se arată mai nuanțat: „Comunitatea nu este, propriu-zis, în criză, însă eșecurile s-au acumulat“. Ar fi vorba, potrivit aceluiași ziar, de „o perioadă de stagnare“. Parali-zie sau doar stagnare — dincolo de apre-cierile, care pot fi diferite, se impun stări-le de fapt: reuniunile ministeriale ale Pie-ței comune se soldează, periodic, cu deza-corduri care duc la aminări în adoptarea deciziilor. O zi sau două de discuții nu a-proprie dosarele de momentul reglementa-rii. Vechile divergențe se mențin, cu toate că propuneri noi încearcă să construiască punți peste abisul neînțelegerii. Uneori, în fața ziariștilor, miniștrii adoptă un ton op-timist, însă la ora bilanțului, „progresele“ se dovedesc de domeniul speranțelor.

Împotmolirea este vizibilă atît în pro-bleme cu rezonanțe mai ample și implica-ții politice profunde, ca repartizarea man-datelor în parlamentul vest-european, cît și în preocupările de ordin economic, cum ar fi cele privind angajamentele față de partenerii mediteraneeni ai C.E.E. Dezbate-rea faimosului „raport Tindemans“ nu are darul să lumineze orizontul comunitar. Miniștrii au decis ca, de fiecare dată cînd se întîlnesc, să studieze un capitol din do-cumentul elaborat de premierul belgian. La Bruxelles, la ultima reuniune, a avut loc un schimb de păreri asupra capitolu-lui privind politica externă a C.E.E. Tinde-mans, se știe, se pronunță pentru creșterea competențelor comunitare în această ma-terie, fiind de părere că regula majorității trebuie să o elimine pe cea a unanimității. Practic, aceasta ar leza prerogativele state-lor și ar plasa destinele națiunilor în mîi-nile unui for supranațional. „Vocea unică“, pe care o preconizează raportul, presupune nesocotirea intereselor naționale, mai ales ale statelor de dimensiuni reduse (dar nici unele țări cu un potențial mai mare nu par dispuse să abandoneze drepturilor lor su-verane pentru a le încredința C.E.E.).

Discuția de la Bruxelles a fost apreciată „utilă“, însă, din ceea ce „Le Monde“ de-numea „comentarii mai mult sau mai puțin întortocheate“, a reieșit că multe state pri-vesc, actualmente, „cu un mare scepticism“ propunerile premierului Tindemans. Discu-tînd cu ziariștii, Tindemans a afirmat că n-au fost desprinse concluzii definitive. „France Presse“ merge mai departe și constată că „țările mari“ din C.E.E. (Fran-ța, R.F.G. și Marea Britanie) par ostile de-ciziilor majoritare în privința unei „verita-bile politici externe comune“. De altfel, distanța care separă Piața comună de o asemenea politică a fost ilustrată de reac-

țiile la demersul efectuat de Gaston Thorn, președintele în exercițiu al Consiliului „celor nouă“, de a lua parte, în această ca-litate, la reuniunea principalelor state oc-cidentale, inițiată de S.U.A. (Porto Rico, 27—28 iunie). Premierul Luxemburgului a explicat demersul său prin dorința de a in-troduce „un element comunitar“ la aceas-tă reuniune. În anșurajul său, se remarcă „pericolul pe care îl reprezintă reuniunile selective ale liderilor (occidentali) pentru însăși comunitatea vest-europeană“, afir-mîndu-se că „repetarea frecventă a unor asemenea reuniuni ar putea conduce la o paralizie progresivă a altor lucrări ale C.E.E.“. Thorn a reproșat unor parteneri din Piața comună că nu vădesc preocupa-rea pentru un „minimum de coeziune“, per-turbînd calendarul diplomatic al C.E.E. la numai 48 de ore după ce l-au confirmat. Dar, la Haga, se constată — cu nedisimu-lată surprindere — că nici inițiativa pre-mierului luxemburghez „n-a făcut obiectul consultărilor“. Din capitala olandeză se semnalează că „cercuri competente“ a-preciază că propunerea lui Gaston Thorn este periculoasă pentru statele mici din Piața comună, „care nu pot avea garanția

că interesele lor vor fi cu adevărat apărute, în cadrul comunitar, atunci cînd președin-ția consiliului va fi asigurată de unul din „marii“ din C.E.E.“.

În materie parlamentară, cei nouă mi-niștrii n-au reușit, la Bruxelles, să avanse-ze: s-a rămas la stadiul dezbaterii vechi-lor propuneri, cărora li s-a mai adăugat una — cea luxemburgheză. Această propu-neri de compromis sugerează dublarea ac-tualei reprezentări a statelor membre în parlamentul vest-european, urmînd ca fie-care din statele mici să piardă, apoi, cîte șase mandate. S-ar ajunge la un parlament cu 366 membri, în care statelor mari li s-ar asigura cîte 72 locuri. Deocamdată, miniștrii n-au procedat decît la o sumară discuție. Nici o formulă nu reușește să se impună. Cea franceză se lovește de obiec-țiile Londrei, care refuză ca reprezentarea Scoției sau Țării Galilor să fie mai redusă decît a Irlandei. Aminările alimentează te-meri că scadența (mai 1978) pentru alege-rile vest-europene nu va putea fi onorată. Speranțele ultime se îndreaptă spre Con-siliul vest-european convocat pentru 12—13 iulie a.c. (deși o sursă olandeză „autori-zată“ n-a exclus posibilitatea unei aminări a acestei întruniri, dacă nu se avansează în adoptarea unei formule privind alegerea parlamentului vest-european).

La ultimele reuniuni, ordinea de zi a celor nouă miniștri de externe a fost, în general, aceeași. Un comentator al „France Press“, Paul Loby, scria despre „naveta dosarelor“, transferate de la o întîlnire la alta, fără ca progrese să fie înregistrate (parlamentul vest-european, problemele energiei, politica mediteraneană etc.). „Li-mita negocierii miniștrilor și delegațiilor pare din ce în ce mai redusă“ — observa comentatorul. În pofida unor întîlniri pre-gătitoare, a zilelor și săptămînilor consu-mate în dezbateri de către ambasadorii acreditați la Bruxelles, marile probleme rămîn în impas. Armonizarea intereselor statelor membre se dovedește o operațiune extrem de complicată, ceea ce prelungește exasperant „naveta dosarelor“. Este tere-nul pe care încolțește scepticismul...

Eugeniu Obrea

Ulster — 1542 victime

De cîteva luni, evenimentele din Ul-ster, deși în permanentă actualitate, au fost trecute mai curînd printre faptele di-verse, cu care britanicii încep să se obișnuiască. La începutul acestei săptă-mîni, însă, brusc, au reapărut pe pri-mele pagini ale ziarelor. Simbătă se pe-trecuse cel mai singeros eveniment din acest an: un atentat cu 10 morți, 75 de răniți și daune materiale mari. A doua zi, în urma unei ședințe de urgență prezidată de Melvyn Rees, secretarul de stat pentru Irlanda de Nord, s-a ho-tărît întărirea trupelor britanice prin trimiterea unui număr de companii de infanterie (adică între 200 și 400 de oa-meni).

După dizolvarea, la începutul lui martie, a Convenției constituționale, care nu a reușit să ajungă la un acord privind împărțirea puterilor între cele două comunități, guvernul de la Lon-dra administrează direct provincia, în baza actului din 1974, fără a înceta să determine părțile să ajungă, în cele din urmă, la o înțelegere. În paralel, însă, au re izbucnit atentatele comise de Ar-mata Republicană Irlandeză, cărora le-au răspuns acțiuni asemănătoare ale grupărilor protestante (în special, Ul-ster Volunteer Force, mișcare paramili-tară clandestină). Evenimentele tragice continuau în lanț. S-a ajuns, astfel, la

cele petrecute simbătă, numărul victi-melor celor șase ani de conflict ridicîndu-se la 1542. Miliția protestantă — Ulster Special Constabulary — dizol-vată în 1969, a anunțat că va redeveni operațională, amenințînd I.R.A. cu re-presalii imediate pentru orice atac îm-potriva milițienilor protestanți. S-a ajuns, astfel, la cel mai intens moment de violență de după 1972.

Pe plan politic, nu s-a realizat nici un progres și, mai mult, nu se întreve-de nici o șansă ca recrudescența con-flictului să fie dominată curînd. Prin-cipalele partide protestante își mențin intransigența față de cererile comunită-ții catolice. Contacte secrete au avut loc între partidul unionist oficial (membru al coaliției protestante) și partidul la-burist social și democrat (catolic) asu-pra mijloacelor de a depăși impasul po-litic actual, dar nici ele n-au dus la vreun rezultat pozitiv. Melvyn Rees a cerut tuturor personalităților cu influ-ență din Ulster să sprijine pe deplin forțele de ordine în acțiunea lor de stă-pinire a situației, dar majoritatea oa-menilor politici sînt pesimiști. Acum cel puțin, pare mai greu ca oricînd de prevăzut cum se va sfîrși acest intermi-nabil război civil.

S. T.

DIN ISTORIA

CONTRASPIONAJULUI FRANCEZ

„Servicii speciale” (1935 – 1945)

(13)

A trebuit să așteptăm ziua de 24 aprilie 1944 pentru ca, sub semnătura generalului de Gaulle, președinte al Comitetului Francez de Eliberare Națională și șef al armatei, o instrucțiune interministerială nr. 8 000/D.S.M., redactată de mine în acord cu Jacques Soustelle (director general al Serviciilor speciale de care depinde Securitatea militară), să reamintească și să impună tuturor regulile fundamentale de securitate și de luptă împotriva spionajului, pe care, după 1939, ne-am forțat să le menținem și să le aplicăm.

Aceasta va fi incununarea unei unități de doctrină și de acțiune, impusă serviciului nostru de imperativele profunde ale apărării țării noastre sub orice regim politic s-ar afla. Se va mai remarca, totodată, că instrucțiunea 8 000 se referă la decretul-lege din 10 februarie 1939 care servea drept bază a luptei împotriva spionajului, semnat de Daladier, și instrucțiunii de aplicare la armată, codificată la 11 mai 1943, la Alger, și semnată de Giraud.

În biroul pus la dispoziția mea în strada Charres, îmi adun și clarific ideile. Înainte de toate, trebuie să restabilesc și apoi să întăresc legăturile mele cu Franța: prin radio și prin curier.

Spre sfârșitul lunii ianuarie 1943, recrutasem în A.F.N. douăzeci de ofițeri, tot atâția subofițeri și civili. Toți sunt voluntari, selecționați după curajul și aptitudinile pentru meseria noastră. Sunt create două centre de instrucție. Unul la Alger, pentru instruirea tehnică a personalului contraspionajului și securității militare, și altul la Guyotville, în cadrul școlilor Aliate, specializate pentru formarea de parașutiști și operatori.

Din martie 1943, primele echipe vor putea fi îndreptate spre Franța, cu ajutorul submarinelor, prin Spania, sau prin Londra (prin parașutare). Problemele imediate fac necesară co-

ordonarea eforturilor noastre cu cele ale Aliatilor. Organizarea „Forței A” este urgentă. Este scopul principal al vizitei lui Cawguill, care la 8 ianuarie 1943 sosește la Alger.

Americanii au multe mijloace și bunăvoință. Personalul lor de securitate și de contraspionaj este abundent, dinamic. Li lipsește, însă, experiența problemelor noastre și adaptarea la războiul secret. Este repartizat în mari unități U.S., în grupe specializate: acele „S.C.I. Units” (S.C.I. – Sections of Counter Intelligence). Căutarea informației în profunzime se face de O.S.S. (Office of Strategic Services) care este condus de colonelul Donovan. Nu este o jignire constatarea că acest serviciu se află în faza demarării sale în Europa și în Africa. Acest demaraj va fi puternic și decisiv.

Pentru moment, englezii sînt cei care apar ca șefi ai acestui tandem anglo-saxon. Personalul lor este de calitate. Își sprijină autoritatea pe o reputație mondială, tradiții și, fără nici o îndoială, pe experiența sa inegalabilă în Europa ocupată. Diversele sale servicii secrete au devenit stăpîne pe domenii variate de acțiune, legături și transmisii, cit și în utilizarea a tot ceea ce poate concura la căutarea informației operaționale.

Din lipsă de mijloace mari, dispunem de o tehnică a contraspionajului care s-a afirmat după 1940. Cunoștințele noastre în legătură cu organizarea

și cu activitățile desfășurate în Europa și în Africa de nord de serviciile speciale dușmane, precum și ale auxiliarilor lor, s-au materializat în sinteze, fișiere și arhive. Organizarea noastră defensivă pe terenuri care ne sînt familiare a dat roade. Capacitatea noastră ofensivă este o revelație pentru prietenii noștri. Pătrunderea noastră la inamic are valoarea de cunoaștere a adversarului și de paralizare a activității sale, ea permițându-ne să-i cunoaștem informațiile, preocupările și uneori intențiile. Prin intoxicare, ea poate permite comandamentului Aliat să acționeze asupra lui și asupra hotărîrilor sale.

Numărul și calitatea agenților noștri de infiltrare facilitează crearea imediată a „Forței A”. În cadrul statului major al lui Eisenhower, ea va fi condusă de generalul englez Dudley Clark. Americanii, englezii și francezii vor întocmi împreună planurile de știri false și vor pune în aplicare diversele mijloace de intoxicare (operații militare fictive, indiscreții voite, puneri în scenă de circumstanță etc.) de natură să dea credit informațiilor lansate de agenții noștri de infiltrare. Aceștia vor fi selecționați dintre agenții noștri cei mai apti să inspire încredere adversarului. Andre Poniatowski s-a întors din Maroc la 26 ianuarie. El a asistat, ca interpret de engleză și consilier al lui Giraud, la conferința

dintre Roosevelt, Churchill, de Gaulle și Giraud.

— Giraud s-a descurcat bine, îmi spune el. Și-a enunțat necesitățile de ordin militar și a obținut satisfacție. Vom primi în curînd armament militar pentru o divizie blindată și tot ce ne este necesar în Tunisia.

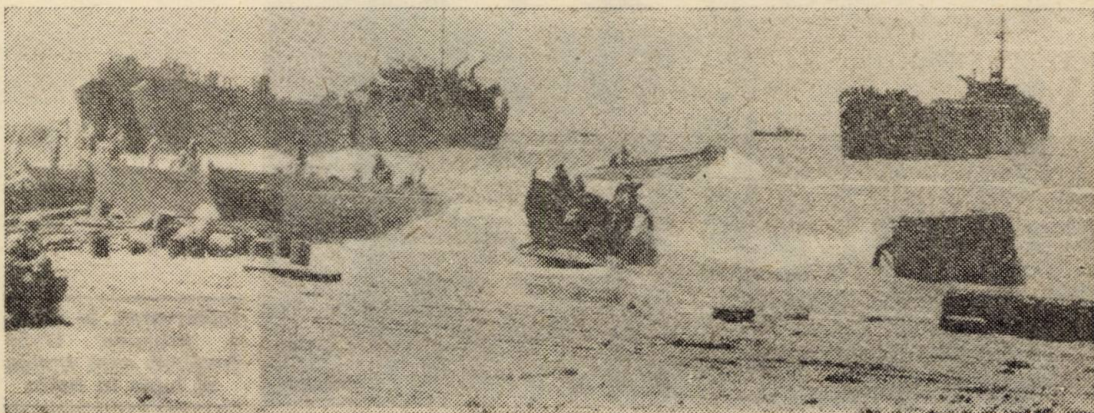
Oricum ar fi, Ponia aduce o veste esențială: suveranitatea noastră în Africa franceză este recunoscută definitiv de anglo-americieni. Aceasta înseamnă că Algerul este recunoscut oficial în locul Vichy-ului. Înseamnă, de asemenea, că am cîștigat partida pe planul securității și al contraspionajului. Cine știe dacă activitatea noastră n-a constituit unul din elementele determinante ale acestei recunoașteri?

De la 30 ianuarie 1943, Giraud a reglementat oficial organizarea serviciilor speciale, sub conducerea colonelului Rivet. Conducerea serviciilor de informații și de securitate militară (D.R.S.-SM) este plasată sub autoritatea directă a comandantului șef. Organizarea este asemănătoare celei pe care o aveam noi în august 1942, la Vichy.

De Villeneuve îl înlocuiește pe Delor în fruntea serviciului de informații de război. Trautmann conduce serviciul de informații pentru marină, iar Ronin, serviciul de informații pentru armata aeriană. Eu sînt însărcinat cu conducerea serviciilor de securitate și de contraspionaj.

Am trecut în revistă esențialul mijloacelor noastre. Am putut realiza legături și căi de transmisii pe care le vom perfecționa și intensifica în martie și aprilie 1943. Camarazii mei din serviciul de informații și organizare a rezistenței armate vor putea beneficia de acestea, așteptînd să dispună ele însele de mijloace proprii. Începînd din 5 februarie, generalul Giraud a devenit comandant șef civil și militar. La 14 martie, el a precizat oficial politica sa de război și de pace. Și-a anunțat intenția de a reveni la un regim democratic și de a anula deciziile luate de guvernul de la Vichy.

Se vor găsi, însă, patrioți ca Malaise sau Dungler, de exemplu (acesta din urmă este creatorul și animatorul primei rețele a rezistenței alsaciene), care, debordînd de imaginație, vor împinge cabinetul

La 9 iulie, Aliții au debarcat la Gela, în Sicilia

comandantului șef și pe Giraud însuși în aventuroase acțiuni metropolitane. Istoria îi va obliga să recunoască faptul că ele vor fi zadarnice și că vor ține mai mult de acțiuni negândite, adesea eroice, decît de rațiune.

Este timpul să se producă fuziunea serviciilor speciale, ca prelude la o fuziune mai generală. Bonnefous, care m-a contactat la 22 februarie 1943, îmi confirmă necesitatea ei. Îmi amintește tentativele ce au avut loc în această privință în metropolă, la inițiativa noastră.

— Am făcut totul pentru a ne apropia de grupurile de rezistență și pentru a pune organizația de rezistență armată în legătură cu ei. Împreună cu Aubrac și Forestier, l-am văzut în decembrie la Lyon pe Emmanuel d'Astier de la Vigerie. La cererea sa, l-am pus pe Aubrac în contact cu Revers, la Vichy, și cu Frère, la Rogat. În cursul acestei întâlniri, generalul Frère și-a dat adeziunea fără nici un fel de rezerve față de acțiunile generalului de Gaulle. Atunci, l-am întâlnit la Bourg pe generalul Delestraint. El a încurajat inițiativele noastre și a cerut să-l vadă pe Frère sau pe unul dintre adjuncții săi.

Dacă există ceva care poate facilita unirea necesară între gaulliști și noi, acesta este Bonnefous. El îmi arată scrisorile cu semnătura generalului de Gaulle, pe care le păstrează cu respect și care sînt o dovadă a strînsei lor prietenii. Ceea ce îl încurajează pe prietenul meu să persevereze în acțiunea de contraspionaj pe care o desfășoară în Germania, din 1936.

Așteptînd zile mai bune, Bonnefous își va menține legăturile cu Biroul central de informații și de acțiune de la Londra. Înțelegerea sa cu englezii va permite constituirea unei adevărate subdirecții a securității militare în Anglia în folosul schimburilor de informații ale contraspionajului, legăturilor cu Franța, pregătirii viitoarelor operațiuni militare de debarcare. Astfel se schițează noua organizare a serviciilor mele. Cercetările noastre se întind pe toate teritoriile inamice și ocupate. Vechiul serviciu de „Lucrări Rurale” al lui Verneuil și cel din Barcelona sînt în

legătură permanentă cu noi. Noul serviciu de „Lucrări Rurale” este în curs de instalare. Primele sale emisiuni sînt pe cale de a fi transmise și în fiecare lună ele vor fi întărite. „Lucrările Rurale” din Africa își continuă cercetările în afara Africii și își manevrează agenții de infiltrare. Rolul lor va fi capital în cadrul „Forței A”.

Rețeaua securității militare precursore se instalează clandestin în întreaga Franță. Rolul său nu este de a informa, ci de a se informa, pentru moment.

După ocuparea Siciliei, care s-a încheiat la 16 august 1943, obiectivul Aliților este Calabria, virful cel mai sudic din capătul cizmei italiene. Două divizii germane întăresc trupele italiene care fac față în Sicilia și apără strîmtoarea Messina, lată de 3–12 km. „Forța A” trebuie să încerce să atragă grosul acestor forțe mai la nord, în direcția tocului cizmei.

Gilbert, care ocupă în continuare un important post în statul major al trupelor din Tunisia, informează Abwehr-ul, la 5 august, că a reușit să-și trimită adjunctul în Sicilia: „Mesaj 55/20 — Am găsit ocazia unică pentru a plasa agentul 24 în Sicilia și pentru a primi informații din partea lui (număr desemnîndu-l pe Leduc).

Leduc este atașat la comisia de repatriere a italienilor și poate circula în întreaga Italie. Este, zilnic, în contact cu comandamentul Aliat. Nimic nu pare să-i fi scăpat din pregătirile ofensive anglo-americane. El corespundează cu Giraud prin intermediul curierului oficial. Pe spatele notelor de serviciu, el scrie cu cerneală simpatcă indicațiile pe care i le dă „Forța A” și pe care Gilbert le transmite Abwehr-ului. Leduc semnalează că statul major al lui Montgomery se interesează de regiunea Crotone și Golful Tarente. Această informație este confirmată de recunoașterile aviației Aliate, trimise în direcția Crotone-ului. La 20 august, adjunctul lui Gilbert reinnoiește avertismentul, precizînd efectivele engleze concentrate în împrejurimile Siracuzei și destinate acestei operațiuni. Caron însuși l-a făcut să „trăncănească”, într-un bar pe care-l frecventează, pe un ofițer britanic ușor amestecat de băutură

(apartînd de fapt „Forței A” și însărcinat cu stabilirea contactului cu Caron și care este „afectat” unei unități care trebuie să opereze în Golful Tarente, situat între virful și tocul cizmei).

De la 25 la 30 august, cele două divizii germane părăsesc Calabria și se îndreaptă spre nord, în direcția Crotone. La 3 septembrie, Montgomery debarcă fără dificultate în Calabria cu cea de-a 7-a armată a sa. Italienii, demoralizați, nu opun nici o rezistență. Trei divizii blindate germane, staționate între Napoli și Salerno, se îndreaptă spre sud, „Forța A” întretinîndu-le ideea că ar fi vorba de o diversivne înaintea efortului principal Aliat asupra Golfului Tarente. La 9 septembrie, generalul Clark, împreună cu armata a 5-a a S.U.A., debarcă, la rîndul său, fără dificultate, în regiunea Salerno, amenințînd ariergarda trupelor germane angajate în sud. Ele vor bate în retragere precipitată pentru a scăpa de incercuire.

De data aceasta, trupele Aliate și-au format o bază pe continentul european și Napoli va cădea la 1 octombrie 1943.

Subtil, strîns, jocul intoxicării continuă, amplificat în permanență sub impulsul și în folosul comandamentului Aliat.

Generalul Dudley Clark, șef al „Forței A”, este recompensat printr-o strălucită promovare, pentru care-l felicit în numele serviciului meu.

La 22 ianuarie 1944 are loc debarcarea la Anzio, pregătita în secret și a cărei reușită s-a datorat întretinerii, în cadrul Wehrmacht-ului, a convingerii că va avea loc un atac al Aliților în Italia centrală.

Chiar și operațiunea Overlord — 6 iunie 1944 — (debarcarea în Normandia) este învăluită în erori și adevăruri de către „Forța A”, ceea ce obligă a 15-a armată germană să rămînă în expectativă pînă în iulie 1944, în nord, de teama unei noi acțiuni în Pas-de-Calais.

În sfîrșit, la 15 august 1944, va avea loc debarcarea în Provence pe care o vom acoperi cu o serie de informații false. Din iunie 1944, Abwehr-ul se așteaptă la o nouă ofensivă a Aliților în Mediterana („Forța A” semnalează încă din luna mai pregătiri în Africa de nord și

Corsica). Schellenberg, noul responsabil al serviciului german de informații, îl obligă pe Reil să-și întărească forțele în Africa de nord și însuși Gilbert reclamă întăriri.

„Forța A” trebuie să înșele inamicul asupra destinației enormei armate care din Italia de sud, de la Tarente la Brindisi, din Africa de nord, din Sardinia și din Corsica va porni spre nord. Înaltul comandament al armatei germane trebuie convins că scopul principal al operațiunii este acela de a surprinde pe la spate armata germană a lui Kesselring care rămîne foarte puternică în Italia în Apenini și în nordul Florenței. Ideea de a ataca simultan aceste forțe, prin spate, prin Adriatică, este întretinută. Încă din luna iunie, Gilbert a lansat o informație care a avut efectul unei bombe: „Operațiunea Aliată în Marea Adriatică și Golful Venetiei este în studiu”... „obiectiv: Austria prin Brenner”...

Reacția Abwehr-ului este imediată. „Informație de importanță capitală. Continuați cercetări și emisii. Cerem Luftwaffe evitarea bombardare Tunis și Bizerta”.

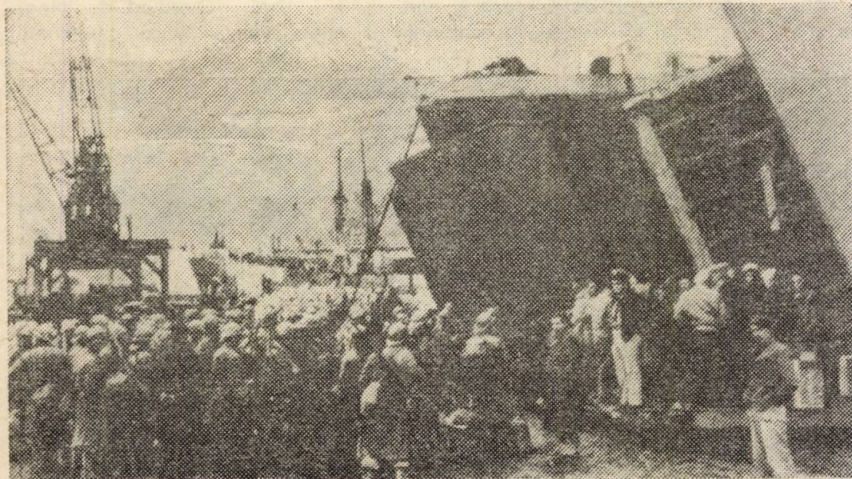
Ca urmare, Tunis și Bizerta nu vor mai fi atacate!

O escadră de vase, mișcată de „Forța A”, între Africa de nord și Italia de sud, întretine incertitudinea asupra obiectivului A.F.H.Q. (Allied Forces Headquarters). Începînd de la 10 august 1944, concentrarea enormului ansamblu naval se efectuează la nord-vest de capul Corsicei. În noaptea de 13 spre 14 august 1944, generalul Alexander Patch, care e comandant șef, dă ordin ca navele să se îndrepte spre Genova.

Posturile de ascultare dezvăluie starea de alertă a grupului de armată C ale lui Kesselring. Wehrmacht-ul își ocupă posturile de luptă pe riviera italiană.

În seara zilei de 14, flota se află la trei ore distanță de marele port italian. Noaptea și ceața îl învăluie. La ora 22, ea virează brusc cu 120 de grade către vest. În zorii zilei de 15 august, flota se află pe coastele franceze. Debarcarea începe.

Deja de o oră, echipa de șoc „Lucrări Rurale”, a căpitanului Boffy, parașutată cu primele elemente ale diviziei aerportate anglo-americane, este gata de luptă în apropiere de Draguignan unde se află postul de comandament al generalului Neulerig, care comandă armata germană între Menton și Marsilia. Cu sprijinul camarazilor noștri clandestini, ea se va arunca asupra posturilor locale ale Gestapo-ului și Abwehr-ului. Pe cîmpul de luptă al inamicului — numai surpriză și decepții. Totuși, în februarie 1944, Hitler adoptă soluția pe care i-o impunea disperarea. Această „revoluție”, în cadrul serviciilor speciale, pe care căpeteniile naziste o reclamă de la sfîrșitul anului 1942, el a înfăptuit-o în maniera sa brutală și cînd i-a convenit. Partidul nazist și-a asumat definitiv răspunderea

Imbarcarea, la Oran, a primelor trupe franceze care urmau să lupte în Italia

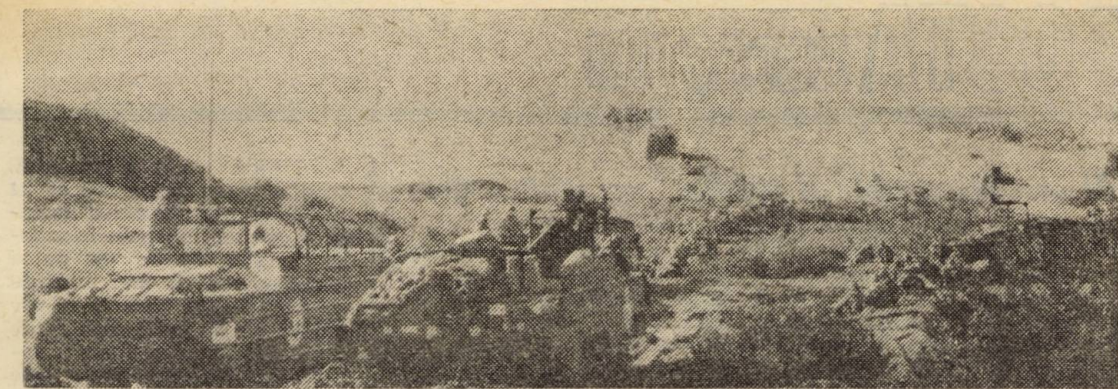
serviciilor militare tradiționale: R.S.H.A. — Oficiul suprem de securitate al Reich-ului (A.M.T. VI) a absorbit Abwehr-ul. Se va încerca să se înțeleagă care sînt motivele atîtor eșecuri. La 23 martie 1945, diagnosticul lui Schellenberg (șef al A.M.T. VI a R.S.H.A. care a absorbit Abwehr-ul) raporta Führer-ului: „Procentajul raporturilor inexacte (69 la sută) și cel al raporturilor confirmate (8 la sută) ne obligă să admitem că un mare număr dintre informatorii noștri sînt agenți dubli care dau informații furnizate de inamic”.

Intoxicarea, de acum planificată, va continua în timpul campaniei din Franța. De Lettre se va folosi de aceasta pentru a facilita intrarea Armatei I franceze în Belfort și Alsacia. La 20 octombrie 1944, va redacta el însuși o „Dispoziție nr. 3 bis, personală și secretă” vizînd o vastă operațiune asupra Alsaciei prin Vosges, Schlucht și Bussang, neglijînd spărtura Belfort. La 31 octombrie, în zori, un agent de infiltrare din „Lucrări Rurale” se va prezenta la un post german, stabilit în pădurea Champagny (Haute-Saône) și ne va povesti aventura sa:

— M-am dus pînă la postul comandamentului regimentului. Dezvălui adevărata mea funcție și cer să mi se spună cum pot ajunge de urgență la Belfort unde va trebui să înminez postul Abwehr-ului, care mă folosește, un document de cea mai mare importanță. Cîteva ore mai tîrziu, îmi termin misiunea și primesc felicitările șefilor mei germani. Copia „directivelor” lui De Lettre era cusuță în dublura vestei sale. Va explica faptul că a putut procura acest prețios document la Guillon-les-Bains, la postul de comandament al generalului Béthouart, cu complicitatea unui tînăr soldat secretar la statul major al comandamentului primului corp de armată. Studiate de generalul german Black, care comandă grupul de armate G, indicațiile documentului vor confirma și observațiile aviației germane: au fost remarcate convoaie îndreptîndu-se în direcția contraforturilor din sud-vestul Vosges-ilor...

În sfîrșit, prin Elveția, un alt agent W va livra Abwehr-ului, la 7 noiembrie, copia unei alte „Dispoziții de orientare nr. 4” a generalului De Lettre în care acesta expune motivele continuării eforturilor Armatei I franceze de-a lungul Vosges-ilor... Cum să nu crezi în aceste documente? Black își va întări, între 8 și 10 noiembrie, dispozitivul său defensiv în Vosges și va neglija sectorul Belfort.

Cînd, la 14 noiembrie 1944, ora 11,20, va porni atacul, care se va îndrepta spre Héricourt și Belfort, comandamentul german se va gîndi că nu este vorba decît de o diversiune. Abia la 16 noiembrie, el își va da seama de importanța atacului francez. Prea tîrziu! Calea spre Alsacia e deschisă. Generalul german von Oppen, comandant al acestui sector

cheie, va declara el însuși: „Surpriza a folosit din plin comandamentului francez. Printre numeroasele indicii care ne-au convins că atacul nu se va declanșa în deschizătura Belfort se numără directivele detaliate ale generalului De Lettre, găsite asupra prizonierului...” Sfirșitul rezistenței germane va determina sfîrșitul rezistenței „Forței A” și inutilitatea continuării intoxicării militare. Abwehr-ul va abandona lupta. „Oprim emisiunile stop mulțumim mult stop ne vom regăsi în zile mai bune sfîrșit”. Aceasta va fi ultima radiogramă primită de cei doi agenți W ai noștri, la 18 februarie 1945.

Neputincios în fața acțiunii desfășurate în metropolă, acțiune neconținut intensificată de patrioți, incapabil, în ciuda sprijinului dat de „disperații francezi” care încercau să pătrundă în Africa, să afle secretele noastre și să deosebească adevărul de fals, Abwehr-ul, învins, a fost doborît în februarie 1944.

Moștenindu-i ruinele și asasinîndu-și conducătorii, R.S.H.A. a făcut mai singuroasă și mai odioasă agonia celui de-al treilea Reich.

Sub impulsul lui Oberg și Khochen, R.S.H.A. (Oficiul suprem de securitate al Reich-ului) și-a extins autoritatea asupra Franței. Grupa a 4-a (Gestapo) a lui Boemelburg conduce reprimarea asupra spionajului (Kieffer), comunismului (Schluter), Rezistenței (Wentzel) și-i hăituește pe evrei (Roetke).

Grupa a 6-a a lui Bickler este un serviciu de informații politic, cu secții specializate în țările anglo-saxone și în est. Evident că asupra Franței el își exercită principalele activități sub impulsul S.S.-istului Nosek.

Grupe tehnice completează această puternică organizație: instruirea agenților, radio, hirtii false, arhive etc.

Consilierii sînt detașați pe lângă Partidul Popular Francez (Doriot) — P.P.F. — devenit sursa supremă a serviciilor speciale inamice.

De la începutul anului 1943, nu există acțiuni ale Abwehr-ului care să nu fie supravegheate de naști. Posturile R.S.H.A. sînt amplasate în principalele orașe de provincie. Pretutindeni, Gestapo-ul s-a substituit G.E.P. (Geheimpfeld-Polizei, un fel de securitate în armată, creată înainte de 1939 de OKW, la cerea vestitului Canaris).

Luna ianuarie 1943 a cunoscut o agravare brutală a luptei împotriva patrioților. Participarea francezilor: Miliția lui Darnand, Gestapo-ul francez al lui Bonny-Lafont, P.P.F.-ul lui Doriot și altele vor adăuga represiunii inamice un caracter odios. În acest sinistru palmares nu pot trece peste serviciul de represiune a acțiunilor antinaționale, condus de Detmar. Continuator al Serviciului de poliție anticomunist din Vichy, din 1943 el s-a instalat la Paris, pe strada Monceau, nr. 69, și și-a extins funesta competență asupra întregii Rezistențe.

Loviturile puternice date serviciilor noastre nu numai că nu pot epuiza resursele lor, dimpotrivă, le stimulează eforturile. În timp ce Abwehr-ul scotocește în mediile cele mai decăzute pentru a recruta aventurieri, trădători, hoți și escroci, noi ne sprijinim pe elita națiunii și pe elementele cele mai capabile ale armatei. Un om dispăre, doi îl înlocuiesc. Misiunea noastră continuă, iar organizația noastră se extinde.

Ros de ură, desperare și frică, dușmanul va încerca în zadar să cultive teroarea.

Bilanțul primelor șase luni de ocupație a zonei libere este greu pentru noi. Foarte greu. S-ar crede că serviciul nostru de contraspijonaj clandestin este în parte neutralizat. Asta ar însemna însă o proastă cunoaștere a lui Verneuil și a camarazilor mei. O nouă organizație este creată și nume de flori — dalie, gladiolă, bujor — substituie numerele foștilor T.R. Un nou personal, la fel de înflăcărat, ia locul celor care lipsesc.

Din Auvergne, Verneuil conduce și centralizează această activitate. Prin intermediul noului serviciu de „Lucrări Rurale”, Verneuil furnizează informații Direcției Securității Militare. Căci tînăra organizație „Lucrări Rurale” a lui Vellaud a înaintat cu pași mari. După Michel Thorval, după Guillaume și Caillot care, în ianuarie și februarie 1943, au adus rețelele noastre directive și posibilități noi (posturi de radio, coduri, bani), în fiecare lună iau ființă tot mai multe posturi ale noului serviciu de „Lucrări Rurale”.

În iulie 1943, fostul serviciu de „Lucrări Rurale”, precum și noul serviciu, amplasate pe întregul teritoriu metropolitan, se completează fără a se confunda. Navarre, însuși, parcurge Franța cu pași de gigant. În

La 22 ianuarie, forțele Aliate au debarcat la Anzio. Operațiunea s-a efectuat în timpul nopții

fiecare din fostele regiuni militare, instalează un post clandestin de securitate militară. Dacă în vechea zonă liberă, unde organizația noastră de securitate militară amorsase această activitate, misiunea era ușoară, în schimb, în zona din nord, ea se dovedește a fi dificilă. Trebuie recrutat și instruit un personal nou. La Paris, sector de importanță excepțională, vom avea șansa să-l recuperăm pe Gérard Dubot. Fost redactor șef și secretar general al ziarului „Le Journal”, el va instala în locurile neocupate, din strada Richelieu nr. 100, un B.S.M. (birou de securitate militară) clandestin, constituit parțial din personalul acestui mare cotidian. Înainte ca inamicul să fi evacuat Parisul, acest B.S.M. va ieși la suprafață pentru a se alătura insurecției din capitală și a-și duce la capăt misiunea.

În pofida pierderilor noastre, randamentul C.E. metropolitan a crescut fără încetare. Din inima administrațiilor vichy-iste și pariziană, prin intermediul noilor W. (agenți de infiltrare) introduși în organizațiile germane și colaboracioniste, serviciile noastre transmit la Alger o mulțime de informații care completează „contabilitatea crimei”, pe care o ținem, și îmbogățesc sintezele oferite guvernului, comandamentului și Aliților.

Legăturile cu Franța capătă o importanță primordială. Eu le voiam sigure, frecvente și, din ce în ce mai mult, asigurate prin mijloace specifice franceze.

După ce calea maritimă a fost deschisă de Lherminier, „tubul” (legătura submarină între Alger și capul Camarat) funcționează în fiecare lună, în timpul nopților fără lună plină. Echipa de recepție furnizate de T.R. și maquis facilitează și protejează debarcările și imbarcările camarazilor noștri și ale materialului lor.

Operațiunile aeriene nu se fac la intîmplare. Michel Thorval a format specialiști care semnalizează de jos. Capitanul parașutist Boffy și camaradul său Ribollet au venit cu întăriri. În nopțile fără lună beneficiem de abilitatea deosebită a aviatorilor britanici.

(Va urma)

Al „treilea război al codului” — cronologie

Dan Viorel Velea, București. Izbucnit în toamna anului trecut — după expirarea acordului încheiat între Islanda și Marea Britanie, în 1973, după extinderea de către Islanda a limitelor apelor sale teritoriale la 200 de mile marine (15 octombrie) și în urma unor întrevederi între cele două părți care nu au dus la încheierea unui nou acord — cel de-al treilea război al codului s-a încheiat abia prin convorbirile de la Oslo din 31 mai—1 iunie. Lunile care au separat cele două evenimente au fost presărate cu incidente (uneori grave), cu întrevederi fără rezultat și cu ruperea relațiilor diplomatice dintre cele două

hotărîrea britanică de a trimite noi fregate în apele islandeze a sporit tensiunea, Islanda amenințînd cu retragerea din N.A.T.O. De altfel, la începutul lui mai, au avut loc, potrivit purtătorilor de cuvînt ai guvernului de la Reykjavik, și cele mai violente ciocniri dintre navele britanice și canonierele islandeze. La 8 mai, ministrul de justiție islandez, Olafur Johannesson, declara că, atît timp cît fregatele britanice se vor afla în zona de pescuit islandeză, țara sa nu va încheia nici un acord cu Marea Britanie. În urma unui alt incident, din 12 mai, între canoniera „Aegir” și pescadorul britanic „Primella”, Islanda

țări. În nr. 9 a.c., am publicat, în cadrul rubricii „Răspundem cititorilor”, o cronologie a evenimentelor petrecute între iulie 1975 și 19 februarie a.c., cînd guvernul islandez a anunțat ruperea relațiilor cu Marea Britanie. Londra a declarat imediat, printr-un comunicat al Foreign Office-ului, că regretă hotărîrea guvernului de la Reykjavik, întrucît „taie principala cale directă de negocieri”. Ulterior, interesele islandeze au fost reprezentate de Norvegia și, în mai multe rânduri, în cadrul Pieței comune, Consiliului Nordic și N.A.T.O., membrii acestor organisme au încercat să aplice conflictul și să găsească o posibilitate de reluare a contactelor între cele două țări. În toată această vreme, incidentele între navele de coastă islandeze, pescadoreanle britanice și fregatele britanice aflate în interiorul limitei de 200 de mile marine au continuat. Fiecare din cele două părți erau hotărîte să nu cedeze. La începutul lunii mai,

da a înaintat o plîngere, la 13 mai, Consiliului de Securitate al O.N.U., în care acuza Marea Britanie de „încălcare ale jurisdicției islandeze în problema pescuitului” și de „abuzuri grosolane față de regulile de navigație internațională”; Islanda nu cerea, însă, convocarea Consiliului de Securitate. La 20 mai, ministrul de externe Einar Agustsson a lansat un ultimatum N.A.T.O.-ului, anunțînd că țara sa va părăsi pactul, dacă Marea Britanie nu-și retrage navele de război din zona de pescuit. Primul contact între miniștrii de externe ai celor două țări, după întreruperea relațiilor diplomatice, a avut loc la Oslo, la 20 mai, cu prilejul sesiunii N.A.T.O. Nu s-au obținut rezultate concrete, ci doar hotărîrea de a se continua înțîlnirile. La 30 mai, Marea Britanie hotărîște retragerea fregatelor. A doua zi, la Oslo, încep întrevederile dintre A. Crosland și E. Agustsson, care pun capăt conflictului (în fotografie). Este vorba de un acord pe șase luni (va-

labil pînă la 1 decembrie), prin care se limitează la 24 numărul pescadoreanle britanice admise în apele islandeze; acestea nu se vor putea apropia, însă, la mai mult de 20 de mile de țărmuri și vor fi obligate să evite zonele „de reproducere”. La 4 mai relațiile diplomatice dintre cele două state au fost reluate. Oricum, cu toate că, potrivit presei britanice, nu există „nici învins, nici învingător”, acordul este considerat drept primul succes diplomatic al noului ministru de externe britanic.

„Micii șerpi monetari”

Ionel Voiculescu, Craiova. Despre „șarpele monetar” și despre ieșirea Franței din acest „șarpe” revista noastră a scris, în detaliu, în nr. 13 și 18 a.c., a căror consultare v-o sugerăm. În ceea ce privește cealaltă parte a întrebării dv., nu există, deocamdată, decît un singur „șarpe monetar”. Este adevărat că, în ultimul timp, s-a vehiculat ideea creării mai multor sisteme monetare asemănătoare. Spre exemplu, către sfîrșitul lunii aprilie, Yves Laulan propunea, în „International Herald Tribune”, cîțiva „șerpi mici”, care să regroupeze monedele nu pe o bază strict geografică, ca în prezent, ci în directă legătură cu rata inflației. Astfel, să existe un „șarpe” pentru un nivel al inflației de aproximativ 5 la sută (S.U.A., Olanda, R.F.G., Elveția), un altul pentru un nivel de 10 la sută (Franța și Belgia) și un al treilea pentru un nivel de 15 sau peste 15 la sută (Marea Britanie și Italia). Ideea lui Laulan, prezentînd, de fapt, un punct de vedere american asupra situației monetare, nu pare să fie acceptată de oficialii țărilor în cauză și, oricum, nu se întrevide nici o schimbare în acest sens.

Dorin Orțan, Oradea. Problema ridicată de dv. este mult prea vastă pentru a-i putea răspunde în spațiul acestei rubrici. Vă sugerăm, de aceea, consultarea tuturor articolelor publicate de revista noastră, în 1975 și în acest an, în legătură cu criza economică occidentală și cu problemele monetare.

Marinel Cionca, Oradea. În prezent, reprezentanți ai Partidului Comunist din Finlanda se află în guvern. În Suedia, comuniștii sprijină partidul de guvernămînt.

„Planul Ramoge”

Anca Ulmeanu, Brașov. Vă referiți, probabil, la „planul Ramoge” (Saint-Raphaël, Monaco, Genova), semnat de Monaco, la începutul lunii mai, cu Franța și Italia, pentru a proteja coasta mediteraneană, de la Saint-Raphaël la Genova. Planul traduce — este adevărat — intențiile enunțate la conferința de la Barcelona, din luna februarie, cînd toate statele riverane Mediteranei au decis să treacă la acțiune pentru împiedicarea poluării acestei mări. Alain Vatrican, secretar general al Centrului științific din Monaco, declara recent, potrivit publicației „Le Point”: „Rolul lui Cousteau și al lui Bombard (primul — cunoscut oceanograf, al doilea — celebru explorator, care a traversat Atlanticul într-o barcă pneumatică — n.n.) constă în a alerta opinia publică. Dacă ei n-ar fi proclamat că „Mediterana moare”, nimeni nu s-ar fi preocupat de aceasta. În fapt, Mediterana nu e moartă, este însă amenințată. Dar, pentru că ei au lansat un puternic avertisment, încep să apară astăzi acorduri”. În acest sens, trebuie înțeleasă și declarația ministrului francez al calității vieții, André Fosset, la Barcelona: „1976 va fi anul unu al Mediteranei”. Laboratoarele de analiză și supraveghere, care s-au înmulțit în ultimii ani pe coastele franceză, monegască și italiană, au pregătit, de fapt, acorduri de genul celui încheiat la începutul lunii mai. S-a hotărît ca toate spitalele și uzinele zonei respective să dispună de instalații de epurare. Mai mult, în Monaco, unii deșeurii foarte periculoși au fost interziși. Desigur, este vorba doar de un început, numeroase întreprinderi, mai ales italiene, continuînd să deverseze direct în mare apele poluate, iar petrolierele continuă să răspîndească hidrocarburi, ceea ce împiedică exprimarea unui optimism exagerat. Un membru al echipei lui Cousteau declara, totuși: „Astăzi se văd mai mulți pești în jurul Monaco-ului”. Ceea ce e un fapt încurajator.

Aurica Dem, Oradea. Adresați-vă unei reviste de geografie.

Aug. S. Teglaș, str. dr. V. Babeș, nr. 43/51, Baia Mare, cod 4800, dorește să cumpere nr. 15 din acest an al revistei „Lumea”.

Referendum în California

Valentin Donose, București. Despre dezbaterile ce au loc în prezent în Statele Unite, privind perfecționarea centrelor nucleare, am scris în nr. 10 a.c. Referendumul preconizat în California a avut loc săptămîna aceasta. Cetățenii californieni au fost solicitați să se pronunțe asupra viitorului industriei nucleare în statul lor. Este primul referendum de acest gen organizat în Statele Unite. Exemplul marelui stat de pe coasta de vest va fi urmat și de alte state americane. Dacă „propunerea 15”, prezentată prin referendum alegătorilor, va întruni o majoritate de răspunsuri afirmative, atunci construcția unor noi centrale nucleare în California va fi interzisă, în afară de cazul în care legislatura statului se va declara convinsă de eficacitatea sistemelor de securitate și a metodelor de stocaj și a deșeurilor radioactive. În plus, uzinele deja construite vor trebui să funcționeze numai cu 60 la sută din capacitatea lor. Nu puțini sînt cei care-și exprimă dezacordul față de o soluție negativă a referendumului, opoziții fiind reușite în „Comitetul Nu propunerii 15”; printre aceștia, se numără companiile de electricitate, industriile nucleare și petroliere, organizațiile sindicale și agențiile federale. Potrivit directorului Administrației pentru cercetarea și dezvoltarea energiei (E.R.D.A.), Robert Seaman, „adoptarea propunerii 15 ar fi o catastrofă pentru industria nucleară a țării” și ar dăuna economiei Californiei. Aprovizionarea cu electricitate ar deveni problematică și ar duce la o creștere a importurilor de petrol. California are trei centrale nucleare în funcțiune. Alte cinci sînt în construcție sau în proiect. În Statele Unite se află, în total, 60 de reactoare care furnizează 9 la sută din electricitate. 200 de centrale nucleare vor trebui, teoretic, să producă 26 la sută din electricitatea necesară în 1985. Cei care se pronunță în favoarea „propunerii 15”, afirmă că garanțiile de securitate nu sînt serioase și citează ca exemplu incendiul survenit, la începutul acestui an, la centrala din Brown Ferry (Alabama). Pentru ei, acest pericol este cu atât mai mare, cu cît cutremurele de pămînt sînt atît de frecvente în California. Datorită acestui risc, la început subestimat de companiile de electricitate, centrala de la Diablo Canyon, așteaptă de mai multă vreme autorizația de funcționare.

Nicolae Bogdan Tiberiu, București. Despre „Triunghiul

de aur” — aflat la granițele Tailandei, Birmaniei și Laosului, cea mai mare zonă din lume în care se cultivă intens macul pentru opium — am scris în nr. 22 al revistei. În ce privește Birmania, la 14 mai, la Rangoon, a fost semnat un acord între guvernul birmanez și O.N.U., acord potrivit căruia contribuțiile Națiunilor Unite pentru finanțarea unui program multidisciplinar, cu o durată de cinci ani, se vor ridica la suma de 6,5 milioa-

ne dolari. Programul — care are în vedere reducerea producției ilicite de opium și eliminarea toxicomaniei locale — este finanțat de „Fondul Națiunilor Unite pentru lupta împotriva abuzului de droguri” și executat de Diviziunea stupefianțelor în colaborare cu mai multe instituții specializate. Contribuția guvernului birmanez la program, în natură și servicii, este apreciată la 7 milioane dolari.

„Bărcile solare” ale piramidei lui Mikerinos

Grigore Palade, București. În legătură cu descoperirile care vă interesează, ne-am adresat colaboratorului nostru **Nicolae N. Lupu**, care ne-a transmis, de la Cairo, următoarea relatare :

Construite acum 4500 de ani în timpul dinastiei a IV-a faraonice și studiate cu asiduitate de egiptologi în ultimele două secole, piramidele de la Gizeh continuă să păstreze numeroase enigme care le sporesc puterea de atracție în rîndul cercetătorilor și, mai ales, al turiștilor. În prezent, pe platoul din apropierea capitalei egiptene, unde se află milenarele monumente — au început importante cercetări pentru descoperirea de noi „bărci solare” (ambarcațiuni cu care erau transportați spre locul de înhumare faraonii decedați). Acest fapt este o urmare directă a unei fericite întîmplări petrecute nu de mult, în cursul căreia egiptologul Zaher Hawas, inspector al zonei piramidelor de la Gizeh, a descoperit, pe una din stîncile laturii de vest a piramidei lui Mikerinos, un desen reprezentînd o mică barcă. Insemnele acesteia în locul respectiv l-au făcut să tragă concluzia că, prin apropiere, trebuie să se afle „bărci

solare” din vremea autorului celei de-a treia piramide. Pe baza revelațiilor lui Hawas, Organismul Antichităților din Egipt a hotărît să se facă sonde în zona înconjurătoare. Acestea au și început și vor dura aproximativ trei luni. La capătul lor, se speră că va putea fi anunțată marea descoperire.

După cum se știe, găsirea în anul 1954, a „bărcilor solare” ale faraonului Cheops a provocat o adevărată senzație în întreaga lume, deoarece erau primele ambarcațiuni de acest gen date la iveală.

Piramida lui Mikerinos — cea mai mică dintre monumentele de acest gen de la Gizeh — reține atenția specialiștilor nu numai prin cercetările amintite, ci și prin faptul că, de curînd, aici a fost dezlegată o altă importantă enigmă : locul intrării principale. Această intrare este situată la o înălțime de 5 metri deasupra bazei, pe axa razei Stelei Polare. Ea duce la un culoar înclinat, în lungime de 31 m, al cărui pereți și plafon sînt îmbrăcați cu granit. La capătul ei se află o sală săpată într-un bloc monolit de stîncă — sala mortuară — care comunică cu o altă încăpere alăturată, im-

părțită în șase compartimente destinate mobilierului, obiectelor personale și armelor faraonului.

Descoperirea a avut loc la aproape 140 de ani de la prima pătrundere în interiorul piramidei a doi egiptologi englezi. Ea a sporit considerabil interesul față de acest monument, în oarecare măsură eclipsat de proporțiile piramidelor lui Cheops și Chefren. „De la recenta descoperire a intrării principale — scrie „Le Progrès Egyptien” — se constată un aflus de vizitatori spre cea de a treia piramidă”.

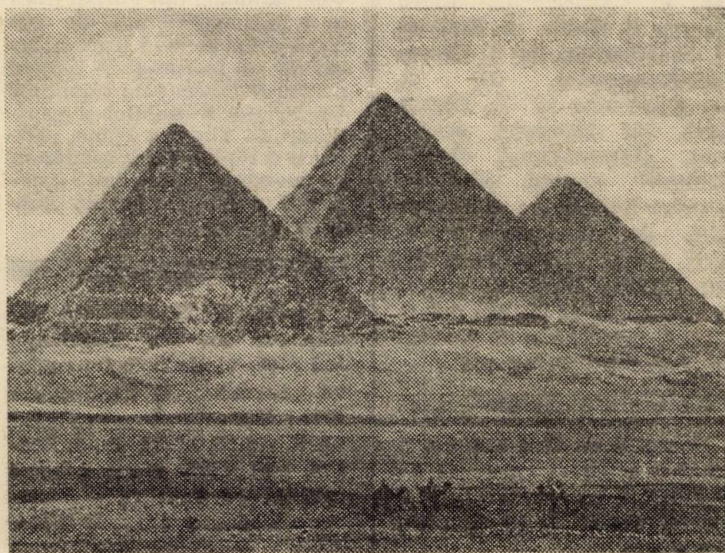
Marin Ungureanu, Fetești. 1. Între Finlanda și Canada a fost încheiat, la 5 martie a.c., un acord privind schimbul de material nuclear, echipament și informații între cele două țări. În prezent „comerțul nuclear” între cele două state constă în livrarea de uraniu de către Canada Finlandei, care își dezvoltă un important program de generatoare nucleare. Canada și Finlanda au semnat tratatul de neproliferare a armelor nucleare și sînt membre ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică.

2. Informația nu este eronată. Canada este una din puținele țări în care, anual, venirea primăverii este celebrată prin mai multe festivaluri foarte cunoscute : la Niagara Falls (7—18 mai), la Ottawa (16—24 mai), la Guelph (23 aprilie—9 mai), la Creston, în Columbia Britanică (21—24 mai). Festivalul primăverii de la Ottawa este cel mai cunoscut, datorită frumuseții sale, și e numit și „al lalelelor”. În septembrie 1946, regina Iuliana a Olandei a oferit 20 000 de bulbi de lalea Canadei, în semn de mulțumire a poporului olandez pentru rolul jucat de armata canadiană în eliberarea țării lor ; apoi, an de an, alte daruri asemănătoare au sosit în Canada, în așa fel încît, astăzi, se află aici peste două milioane de lalele.

Florin Mărgineanu, Ploiești; M. Diaconescu, Craiova. Vă sugerăm să vă adresați pentru detaliile solicitate revistei „Magazin istoric”.

Marian Neagu, Timișoara. Vă sugerăm consultarea „Micului dicționar enciclopedic” sau a volumului „Președinte la Casa Albă”.

Mircea Gal, Oradea. Cardinalii nu dispun de putere politică în nici una din țările în care se află.

Antarctica

Niculae Oprea, Pitești. Într-adevăr, era romantică a descoperirilor polare pare să fi apus pe meleagurile „zăpezii veșnice”. Locul urmașilor lui Scott și Byrd este, astăzi, luat de oameni de știință, cu înaltă calificare, iar cel al săniilor trase de ciini și transportoarelor pe schiuri, de elicoptere și săni motorizate. De la an la an, numărul stațiunilor de cercetare crește în Antarctica, pe primele trei locuri situându-se, în acest domeniu, U.R.S.S., S.U.A. și Australia. Odată cu „modernizarea” Antarcticii se remarcă o intensificare a colaborării internaționale. Există deja un „acord al Antarcticii”, semnat în 1959, care prevede „înghețarea” tuturor pretențiilor teritoriale și, în interesul progresului științei, nu recunoaște nici un fel de granițe, proclamând Polul Sud drept „al șaselea continent”, cu statut de teritoriu demilitarizat și denuclearizat.

Populația S.U.A.

Grigore Popescu, București. În ianuarie 1976, populația S.U.A. număra 214,5 milioane locuitori, înregistrând o creștere de 0,8 la sută față de aceeași lună a anului 1974 — se arată în ultimele statistici oficiale. Populația de culoare număra, în 1975, 23,8 milioane, respectiv 11 la sută din totalul întregii țări. 11,2 milioane persoane din cifra totală a populației țării este de origine latino-americană. Venitul mediu anual pe familie era, în 1974, de 12 840 dolari, din care familiile albe — 13 360 dolari, cele de origine latino-americană — 9 560 dolari și familiile de culoare — 7 810 dolari. Numărul americanilor care trăiesc sub minimul necesar era, în 1974, de 24,3 milioane. Gospodăriile cu cap de familie femeie au crescut, între 1970—1975, cu 30 la sută. După cum reiese din investigații, femeile americane preferă familiile cu doi copii.

Constantin Georgescu, str. Mendeleev, nr. 19, București, sector 1, tel. 13 45 41, vinde revista „Lumea” pe anii 1963—1975; Ion Baltă, com. Tâmbaciu, str. N. Bălcescu, nr. 159, jud. Sibiu, cod 2418, vinde numere disparate ale revistei din anii 1968—69 și 1975; Constantin Otocol, str. Libertății 7,9, orașul Victoria, jud. Brașov, vinde colecția pe anii 1969—1975.

Reînnoiți-vă abonamentele la revista „LUMEA”

Abonându-vă din timp și pe termene cât mai lungi, vă asigurați continuitatea în primirea publicației. Prețul unui abonament este de :

— anual	104 lei
— pe șase luni	52 "
— pe trei luni	26 "

Abonamentele se fac, în continuare, în număr nelimitat, prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

Rugăm cititorii revistei să sesizeze redacției orice nereguli sau dificultăți în contractarea abonamentelor.

Dorina Nemeș, Oradea. 1.

În 1973, Tegucigalpa, capitala Hondurasului, avea 274 850 locuitori. Oraș fondat încă în secolul al XVI-lea, Tegucigalpa are o universitate și este principalul centru comercial și industrial al țării.

2. Fostul premier britanic Harold Wilson, s-a născut la 11 martie 1916, a studiat la Oxford, a devenit lider al partidului laburist în 1963 și prim-ministru, pentru prima oară, în 1964. Soția sa, Mary, este literată, iar poemele ei se bucură de succes. Lui Harold Wilson i se acordă, anual, ca oricărui fost premier, o „indemnizație” de 7 500 lire. Vă sugerăm și consultarea răspunsului publicat în cadrul acestei rubrici din nr. 16. În ceea ce privește timpul cât au deținut funcția de premieri diverși politicieni britanici din acest secol, iată o exemplificatoare listă : Lord Salisbury — aproape 14 ani (doi în secolul trecut); H. Asquith și Sir W. Churchill (aproape nouă ani — ambii premieri și în timp de război); H. Wilson, aproape opt ani. Urmează S. Baldwin, J. R. Macdonald, H. MacMillan, C. Attlee, D. Lloyd George, E. Heath, A. Balfour, N. Chamberlain, Sir H. Caru-bell-Bannerman, Sir A. Douglas-Home și A. Bonar-Law. La începutul acestei luni, „International Herald Tribune” anunță că fostul premier britanic va scrie și un film de televiziune, în 13 serii, numit „Un prim-ministru despre prim-ministri”, pentru suma de 900 000 dolari. Filmul urmează a fi realizat de Yorkshire Television.

Donea Luca, Cluj-Napoca. 1. În Statele Unite există 42 de orașe cu numele Lafayette, cel mai cunoscut fiind cel din Louisiana.

Dan Grigore, Caracal. Vice-premierul cubanez Carlos Rafael Rodriguez a vizitat Japonia în a doua decadă a lunii mai, când a fost primit și de primul ministru, Takeo Miki (în fotografie). Rodriguez a fost însoțit în călătoria sa de ministrul industriei, Miguel A. Gomez.

2. Statuia Libertății a fost dăruită Statelor Unite cu prilejul primului centenar; este opera lui Auguste Bartholdi.

3. Una din cele 28 de chei ale fortăreței Bastilia, distrusă la începutul Revoluției franceze, se află la Mount Vernon — reședința lui George Washington, astăzi muzeu (celelalte 27 se găsesc la Arhivele naționale din Paris). Cheia a fost încredințată de generalul La Fayette (care a jucat un rol însemnat în luptele pentru independența coloniilor americane) filosofului și pamfletarului Thomas Paine, pentru a o remite lui Washington cu cuvintele : „Revoluția americană a deschis porțile Bastiliei”.

Costică Ștefănescu, str. Timișoara, nr. 34, Constanța, cod 8700, vinde colecția revistei „Lumea”, pe anii 1964—1973; Dora Grofu, str. Republicii, nr. 56, et. II, ap. 8, Brașov, cod 2200, vinde colecția revistei pe anul 1975 și numere disparate din anii 1973—1974.

LUMEA

Redacția și administrația : București, Piața Scintei nr. 1. Telefon 17 60 10 Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

C.P.C.S.

ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ
ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ
ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ

A
D
A
\$

Noțiunile de asigurare și economie se unesc în ceea ce numim prevedere. Tocmai această idee o exprimă asigurarea mixtă de viață. Încheind această asigurare, cetățeanul este protejat în cazul survenirii în viața lui a unor evenimente neprevăzute și nedorite. În același timp însă, el realizează economisirea planificată a unei sume de bani pe care singur și-o stabilește, avînd totodată siguranța că, cel mai tirziu la expirarea asigurării, va primi suma asigurată.

Mai mult, polițele de asigurare mixtă de viață pot participa la tragerile de amortizare, organizate pe principiul combinațiilor de litere, lunar, se trag la sorți 8 combinații de cîte trei litere. Pentru fiecare combinație de litere ieșită la tragere se plătește asiguratului cîte 1 000 de lei.

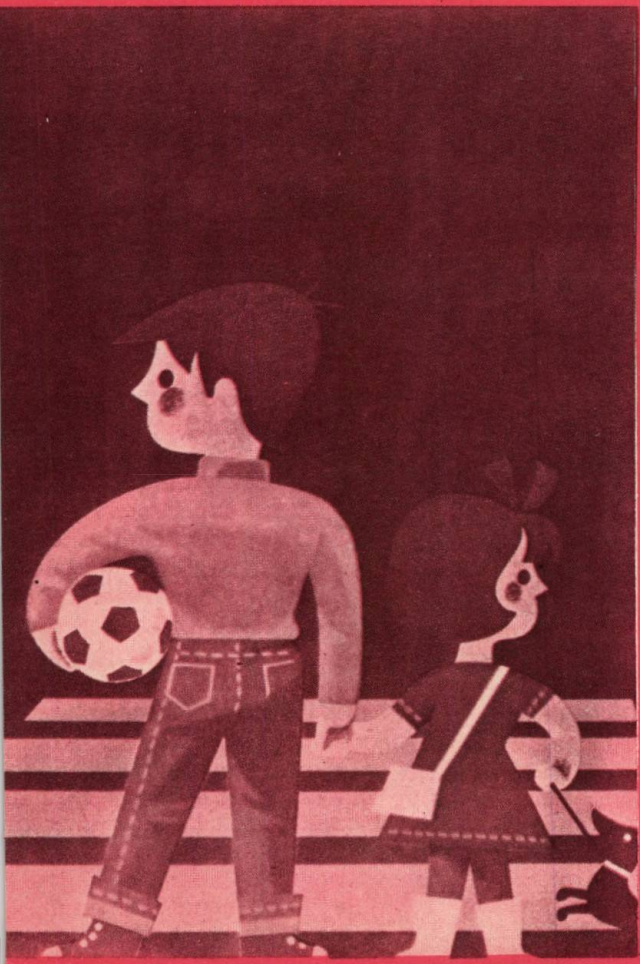
Asiguratul are dreptul să majoreze sau să micșoreze suma asigurată, durata asigurării, să modifice termenele de plată a primelor și să schimbe pe beneficiarul stabilit inițial în polița de asigurare.

Prin asigurarea mixtă de viață sînt acoperite o multitudine de evenimente neprevăzute și nedorite ce pot surveni în viața oricărei persoane.

Asigurarea mixtă de viață se poate contracta de către persoane în vîrstă de la 16 la 60 de ani, pentru sumele stabilite de acestea, pe durate de la 5 la 20 de ani.

Primele de asigurare sînt convenabile și accesibile oricui, ele stabilindu-se în funcție de : mărimea sumei asigurate, vîrsta persoanei la contractarea asigurării, durata poliței și a timpului de plată a primelor de asigurare. Acestea se plătesc anual, anticipat. La cerere ele se pot achita, de asemenea anticipat, în rate semestriale, trimestriale sau lunare.

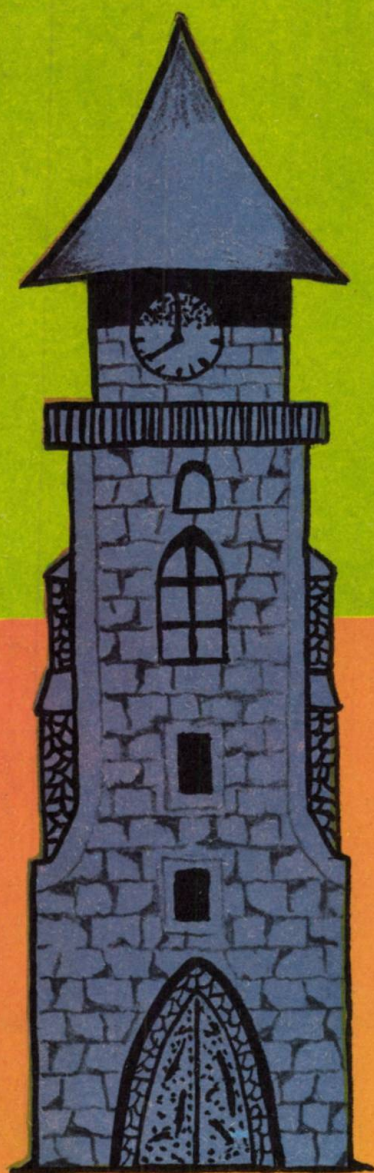
Pentru încheierea asigurării, vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din unitățile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau — direct — oricărei unități ADAS.

Pentru relaxare, pentru odihnă
condiții excelente de cazare și petrecere
a timpului liber prin:

OFICIUL JUDEȚEAN DE TURISM

NEAMȚ

COMPLEXUL CENTRAL

COMPLEXUL CEHLĂU

Cabana „7 NOIEMBRIE“

care vă invită să vizitați unitățile sale din :

• PIATRA NEAMȚ — COMPLEXUL CEHLĂU format din hotel de lux, restaurant, braserie, cafenea, baruri ; — COMPLEXUL CENTRAL format din hotel, restaurant, bar, crămă ; • TG. NEAMȚ — Motel PLĂIEȘU ; • BICAZ — Motel CRISTINA, cabanele ARDELUȚA, BARAJ și IZVORUL MUNTELUI ; • MASIVUL CEHLĂU — cabanele DURĂU, 7 NOIEMBRIE și DOCHIA.

Oficiul județean de turism organizează în tot cursul anului excursii pentru vizitarea celor mai importante obiective turistice din țară și străinătate.

Pentru informații, adresați-vă : O.J.T. NEAMȚ, Piatra Neamț, str. Republicii nr. 22, tel. 11094, telex 25211.